

VALISTUKSEN LASTENKIRJASTO № 10

Edvard S. Ellis

Virran Kummitus

Kertomus intiaanimetsistä

KANSANOPETTAJAIN OSAKEYHTIÖ VALISTUS

Edvard S. Ellis, Virran kummitus

Annikki Engvist

Palkinto
Toivonlittojen
kilpikirjotuksista

EDWARD S. ELLIS

VIRRAN KUMMITUS
KERTOMUS INTIAANIMETSISTÄ

TAITEILIJAN A. HALOSEN KUVITTAMA
SUOMENNOS

HELSINGISSÄ, KANSANOPETTAJAIN OSAKEYHTIÖ VALISTUS

Painettu 1919
Raittiuskansan
Kirjapainossa
Helsingissä

1. Yötä odotellessa.

Oli lämmin elokuun iltapäivä toistasataa vuotta sitten. Aarniometsän kuuluisat sankarit, erinomainen tiedustelija ja metsästäjä Siimon Kenton ja mainio opas Taneli Boone, olivat päättäneet pitää neuvotteluja. He olivat kulkeneet avaraa tietöntä metsää yhtäsuuntaisesti ainoastaan noin viidensadan metrin päässä toisistaan ja yhtyivät nyt vaellettuaan pari kilometriä. Boone oli hiipinyt varovasti Ohiovirran ¹⁾ rantaa itäänpäin, Kenton oli pujotautunut Kentuckyn ²⁾ syvien metsien läpi, kunnes hän lähes tyvää vaaraa aavistaen oli poikennut vasempaan ja yhtynyt Booneen virran rannalla.

He istuivat nyt kaatuneen puun rungolla ja haastelivat puoliääneen unohtamatta hetkeksikään varovaisuutta. He olivat eläneet kylliksi kauan näissä vaarallisissa erämaissa muistaakseen, ettei valkoinen mies ole täällä hetkeäkään turvattu punaihoisten raivoilta ja viekkailta hyökkäyksiltä.

— Taneli, sanoi Kenton, matalalla sointuvalla

---

¹⁾ Ohio on Missisippivirran lisäjoki Yhdysvalloissa.

²⁾ Kentucky on Yhdysvaltain valtio Ohiovirran eteläpuolella vastapäätä Ohiovaltiota, joka on virran pohjoispuolella.

äänellään, tämä on pulmallisempi juttu kuin mitkään edelliset.

— Minulla ei ole oikeastaan mitään osallisuutta siinä asiassa, Siimon, oikaisi Boone kääntäen kapeat sileäksi ajellut kasvonsa ystävätään kohden.

— Ei vielä, mutta sinä saat tekemistä, kun tapaat ihmisiä hirsipirtin luona.

Boone nyökkäsi käsittäen tarkoituksen.

— Sinä, Taneli, et kai ollut pirtissä, kun proomu pysähtyi sen luo?

— En.

— En minäkään.

— En minäkään; minä samoilin metsää pyrkien mr. Ashbridgen ¹⁾ luo.

— Hänhän se rakennutti pirtin, jonka ohi minä kuljin yhden peninkulman ²⁾ virtaa ylöspäin?

— Niin, Norman Ashbridge tahi hänen poikansa Yrjö — oikein kelvollinen nuori mies. He saapuivat proomullaan virtaa pitkin viime keväänä ja pysähtyivät metsän reunaan, peninkulman tästä alaspäin:

¹⁾ Mr on englantilainen sanalyhennys, merkitsee herraa.

²⁾ Englannin peninkulman niinkuin aina tässä kertomuksessa; engl. peninkulma on noin 1 ¹/₂ km.

ja sinne he rakensivat hauskan pirtin. Muutamia viikkoja sitten isä matkusti noutamaan perhettään toisella proomulla. Yrjö, poika, väsyi odotukseen ja lähti heitä vastaan. Me yhdyimme metsässä ja meidän täytyi tunkeutua punaisten syöpäläisten läpi, ennenkuin saavutimme proomun. Virtaa pitkin matkustaessa kuumenivat korvat, sillä Pantteri rai-vosi, minkä suinkin saattoi.

— Pantteri! huudahti Boone, kääntyen taas ystä-väänsä. Saatoinhan arvata, että hän oli leikissä mukana.

— Hän hiipi eilen illalla alukseen ja luuli voivansa tehdä meidät kaikki kylmäksi, mutta hän joutuikin satimeen. Neekerit Jetro — tunnethan hänet? — sai hänet tassuihinsa, kaatoi kumoon ja piteli lujasti, kunnes me ennätimme hänet sitoa. Ja niin oli suuri Wa-on-mon, Pantteri, vankinamme. Mutta kun me sitten, mr Ashbridge ja Altman ja minä, sousimme kanootilla tavoittamaan toista proomua, jonka shawanoe-intiaanit olivat vallanneet, niin mr Altmanin tytär Agnes — herttainen lapsi, jonka vertaista ei ole koko Ohion ja Kentuckyn alueilla — alkoi sääliä Pantteria ja leikkasi intiaania sitovat köydet poikki. Hän teki silloin suuren virheen, mutta hyvän sydämensä vaatimuksesta, eikä sellaisia virheitä tehdä usein tässä maailmassa, Taneli. Pantteri aikoi juuri hypätä yli proomun reunan, mutta joutui jälleen neekerin käsiin.

— Ja kuinka hänelle silloin kävi? kysyi Boone. Hän toivoi, että tämä intiaanimetsien ja uutis-asukkaiden viljelysmaiden raja-alueen hirmu olisi vihdoinkin tuhottu.

Kenton nojasi pitkän piilukkoisen kiväärinsä puunrunkoa vastaan, puristi raudanlujat kätensä toisen polven ympärille ja katsoa tuijotti ajatuksissaan vastaiseen metsään. Hän oli siirtänyt pesukarhunnahkaisen hattunsa takaraivalle, puristi huuliaan ja rypisti kulmiaan ennenkuin vastasi.

— Näetkös, Taneli, se ei tapahtunut niinkuin minä olisin tahtonut. Niinkuin tiedät, jatkoi proomu kulkuun virtaa pitkin, kunnes se tänä aamuna saavutti metsänreunan. Ennenkuin me nousimme maihin, huomasimme me, että Girty useiden punanahkain keralla oli pirtissä. He tiesivät, että me olimme sinne tulossa, ja odottivat voidakseen murhata meidät kaikki. Ja kun me luovimme heidän ohitsensa haluten johtaa heidät harhaan, tapahtui merkillinen seikka.

— Näissä maanäärissä tapahtuu monta merkillistä seikkaa, Siimon, huomautti Boone kuivasti.

— Kaksi shawano-intiaania ammuttiin, toinen kuoliaaksi, toinen vaarallisesti — ja kumpikin oli neekeri Jetron työtä. Hän on pitkä ja vahva mies, vihaa työtä, mutta pyssyä käyttää kuin mikäkin.

— Mutta kuinka kävi Pantterin? kysyi Boone, pitäen punanahkan kohtaloa neekeri Jettoa tärkeämpänä.

Kentonin kasvot synkistyivät jälleen.

— Pantterin? Minä unohdin kertoa. Sovittiin, että hän ja minä kohtaisimme toisemme metsässä lähellä uutisviljelyksille raivattua paikkaa ja ratkaisisimme siellä vanhan kiistamme. Jos minä pääsisin sieltä hengissä, olisi Girtyn ja punanahkojen poistuttava pirtistä. Ja minä pääsin hengissä, ja punanahkat poistuivat.

— Entä pantteri? Saiko hän surmansa?

— Ei; minä olin kohtauspaiikalla, mutta Pantteria ei näkynyt ei kuulunut. En luullut, että Wa-on-mon olisi niin pelkuri.

— Ei hän jäänytkään pelosta pois; älä sitä kuvittelekaan, Siimon! sanoi Boone merkitsevästi.

— No miksi sitten?

— Kyllä sen tiedät yhtä hyvin kuin minäkin.

Se oli totta. Shawanoe-heimon raivo päällikkö oli jäänyt pois kaksintaistelusta suunnatakseen hirvittävämmän iskun uutisasukkaita vastaan.

Liikkuessaan metsässä raivatun alueen ympärillä sillä varjolla, että menisi kohtaamaan Kentonia, riensikin Wa-on-mon nopeajalkaisena kuin petoeläin etsimään suurta intianijoukkoa, jonka tiesi sotavarustuksissa parveilevan ympäristössä. Hän aikoi asettua sen johtajaksi ja murhata kaikki uutisasukkaat, miehet, naiset ja lapset.

Sillä välin kantoivat Altman ja Ashbrigde seuralaisineen kaikki tavarat proomusta pirttiin, joka sitä ennen oli pantu järjestykseen. He olivat tuskin työnsä päättäneet, kun Taneli Boone saapui ja toi peloittavia uutisia. Hän kehoitti heitä kuitenkin jäämään paikoilleen, koska puolustautuminen näytti mahdolliselta. Mutta tuskin he olivat päättäneet seurata hänen neuvoaan, kun saapui tiedustelija, joka kertoi, että seudun kaikki intiaanit olivat sotajalalla, josta syystä uutisasukkaiden ei ollut viisasta viipyä hetkeäkään paikkakunnalla. Mikään muu kuin pikainen pako ei voinut pelastaa heitä tässä erämaassa. Ainoastaan läheisimmässä siirtolassa, jossa oli säännöllistä sotaväkeäkin, saattoi saada

tarpeellista suojaa. Kymmenen peninkulman päässä Ohion pohjoisrannalla oli kapteeni Bushwickin hirsi-pirtti (n. s. paalumaja), mutta edellämäinitut perheet tekivät sen suuren virheen, etteivät pysäyttäneet suuria tasapohjaisia kuljetusaluksiaan paalumajan kohdalla mennäkseen sinne sisään lähempiä tietoja odottamaan.

Taneli Boone ja hänen seuralaisensa olivat ensin ajatelleet kuljettaa uutisasukkaat takaisin paalumajalle. He olivat taistelussa voittaneet erään pienen intiaanijoukon. Mutta pääjoukko Pantterin johdolla liikuskeili vapaana eikä sen olinpaikkaa tunnettu.

Niinhyvin mr Altman sekä hänen vaimonsa, tyttärensä Agnes ja nekeripalvelijansa Jetro kuin mr Ashbrigde puolisonsa, tyttärensä Mabelin ja poikansa Yrjön keralla lähtivät siis pyrkimään paalumajalle virran Ohion-puoleisella rannalla. Heidän aikomuksensa oli pysytellä Kentuckyn puolella, kunnes saapuisivat siirtola-aseman kohdalle, josta heidät kuljetettaisiin virran yli. Perhekuntien saattajina oli rajavartioita, joita Boone oli tätä tarkoitusta varten mukaansa ottanut. Heidän oli pakko jättää kaikki omaisuutensa mainitsemaamme yksinäiseen pirttiin, voimatta toivoa niiden takaisin saamista.

Vaikka he lähtivät matkaan päivän aikana, saattoi Pantteri milloin hyvänsä hyökätä heidän kimppuunsa, sillä hän vaani heidän jälkiään.

Jos he saattoivat karttaa hyökkäystä pimeään asti, parantui heidän asemansa, sillä Taneli ja Kenton tunsivat nämä metsäseudut niin erinomaisen hyvin, että he kyllä osasivat ohjata kulkuetta, vaikka eivät olisi nähneet käden pituuttakaan eteensä.

Kaikki siis odottivat pimeää.

— Kuule! kuiskasi Kenton Boonelle ja kohotti kätensä vaatien hiljaisuutta.

Se ei ollut tarpeellista, sillä vanhempi toveri oli jo kuullut äänen — kuin variksen heikon raakkumisen jonkun kaukaisen puun latvasta.

2. Variksenraakkuna.

He olivat kuulleet tämän hiljaisen merkkiäänän kolme kertaa. Ja pian ystävämme käsittivät, että väijyvä intiaani siten huomautti toverilleen, että hän nyt oli uutisasukkaiden jälillä. Intiaanijoukot saattoivat merkkiäänien johdolla pian piirittää valkoihoiset ja tuhota heidät.

Kun raakkuna kuului neljännen kerran, istuivat valkoihoiset väijyjät puun rungolla, niinkuin olemme kertoneet, ja katsoivat äänetönnä toisiinsa.

Vihdoin sanoi Kenton tavallisella varovaisuudellaan:

— No, mitä arvelet, Taneli?

— Se merkitsee sitä, että shawano-intiaanit seuraavat ystäviemme jälkiä, emmekä me voi sitä estää.

— Kuinka monta punanahkaa sinä luulet olevan väijyksissä?

— Kukaties yksi — kukaties yksi tusina.

— Kyllä heitä, Taneli, on useampia kuin yksin tiedät yhtä hyvin kuin minäkin.

Vanhempi mies nyökkäsi ja hymyili.

Ei saata ajatella parempaa todistusta näiden miesten erinomaisen tarkasta luonnonäänien ja metsäelämän tuntemisesta kuin tämä havaintojen yhtä-

pitäväisyys. He olivat näet huomanneet pienen eroituksen ensimmäisten ja viimeisen merkkiäänen välillä. Oli kuin yksi intiaani olisi raakkunut kolme kertaa ja antanut sitten toisen matkia itseään, joka onnistuikin mainiosti.

— Tiedätkö, Siimon, sanoi vanhempi, minä luulen, että he aikovat väijyä Kalkkalokäärmealahdessa.

Kalkkalokäärmealahti oli Ohiovirran syvä mutka Kentuckyn puolisella rannalla, ehkä noin puolenpeninkulman päässä siitä, missä valkoiset metsänkävijät illan lähestyessä istuivat puunrungolla.

Puhvelien ja muiden villi-eläinten tallaama vähintäänkin sadan vuoden vanha polku kulki heidän ohitsensa. Lahden takana kääntyi se oikeaan syvälle metsään ja päättyi suolakenttään, jolla eläimet kävivät suolaa nuolemassa.

— Kapteeni Bushwick itse oli viime kesänä täällä jonkinlaisella tutkimusmatkalla, sanoi Kenton. Hän kulki paluumatkallaan tätä polkua. Ja ensimmäiseksi hän tapasi kalkkalokäärmeen, joka puri hampaansa hänen sääryksiinsä tapaamatta kuitenkaan ihoa. Kapteeni iski petoa kiväärin tukilla, mutta kuuli samassa toisen käärmeen kalisevan takanaan. Jollei hän olisi tavattoman reippaasti hypännyt syrjään, olisi hän saanut kuolettavan nipistuksen. Nyt ei käärme häntä tavannut, ja kapteeni ampui pedon.

— Hän kai ristikin lahden Kalkkalokäärmealahdeksi?

— Hyvällä syyllä; mutta kyllä minä olen ollut täällä usein käärmettä näkemättä.

— Kun minä olin täällä pari viikkoa sitten, kertoi Taneli, näin kauriin kulkevan suolakentälle päin.

Se olisi nähnyt minut, ellei se olisi katsellut kalkkalokäärmettä, joka kiinnitti sen kaiken tarkkaavaisuuden. Kauris oli tyhmä. Sen sijaan, että se olisi kulkenut taaksepäin, niinkuin ne tavallisesti tekevät kalkkalokäärmeen huomattessaan, alkoi se nuuskia ja tanssia käärmeen ympärillä sekä lopulta lyödä toppasi sitä etusorkallaan. Luonnollisesti potki se käärmeen rääsyiksi, mutta sitä ennen ennätti tämä iskeä pari kolme haavaa, ja suuri komea eläin kuoli puolentunnin kuluessa. Kalkkalokäärmeet ovat yhtä häijyjä kuin intiaanit.

— Usein kyllä, mutta ei aina, Taneli; eiväthän ne raakukaan kuin varikset. Sitä paitsi ne eivät surmaa edeltäpäin ilmoittamatta.

— Nyt emme ole käärmeiden kanssa tekemisissä.

— Emme. Meidän pitää vetää punanahkoja nenästä. Olemme kulkevinamme Kalkkalokäärme-
lahden ohi; silloin tulvii sinne noita syöpäläisiä ja odottavat meitä tervetulleina.

— Mutta mitä tekevät silloin uutisasukkaat?

— Kulkevat toista tietä.

— Mitä tietä? Metsä on niin tiheä sekä oikealla että vasemmalla, etteivät ainakaan naiset pääse askeltakaan eteenpäin ja niin hiljaa, etteivät punanahkat kuulisi.

— Voidaan menetellä monella tavalla. Voimme esim. vaeltaa niin hitaasti, ettemme ennätä lahden luo ennen pimeää. Mutta jos liian hitaasti liikutaan, herättää se intiaanien epäilystä. Toivoisin, että ilta olisi jo käsissä.

— On turha toivoa mitään.

— Aivan niin. Mutta pimeällä voimme joka ta-

pauksessa kääntyä takaisin ja mennä virran yli alempana. Matkaa jatketaan sitten virran toisella puolella ja mennään suoraan paalumajalle.

Boone puistalti päättään; sillä hän ei hyväksynyt tätä suunnitelmaa.

— Kuinka sinä luulet saavasi naiset ja lapset virran yli? Luultavasti kukaan ei osaa uida omaa pituuttaankaan.

— Minulla on palkovene, jonka olen kätkenyt pensaihin lahden tähän reunaan. — jolleivät syöpäläiset ole sitä vieneet.

— Luultavasti ne ovat sen ottaneet tahi ainakin rikkoneet sen pohjan. Mutta jollen ole erehtynyt, niin on ruuhi sen proomun luona, jonka te jätitte uutispirtin luo.

— Aivan niin.

— Miksi emme kääntyisi takaisin ja noutaisi sitä?

— Se ei olisi hulluinta, sanoi Kenton miettivästi. Jos voisin kuljettaa venheen virtaa ylös intiaanien epäluuloa herättämättä, niin asia olisi selvä.

— Mutta se ei kanna kaikkia, naisia ja lapsia ja muuta joukkoa samalla kertaa.

— Teemme kaksi matkaa tahi useampiakin, jos tarvitaan.

— Se voi olla uhkapeliä. Mutta mitäpä muuta voisi tehdä. Jos todella löytäisit venheesi sieltä, minne jätit, niin ehkäpä me selviäisimme.

Kenton tähysteli lähellä olevain puiden latvoihin ikäänkuin etsien jotakin — ei kuitenkaan mitään esinettä.

— Niinkuin näet, niin vasta kahden tunnin kulltua tulee pimeä, että voimme yrittää intiaanien

kiertämistä. Sillä aikaa ehtivät miehet Kalkkalokäärme-lahteen kaksikin kertaa. Meidän pitää keksiä juoni, joka viivyyttää heitä taipaleella ainakin kaksi tuntia, mutta niin taitavasti, etteivät intiaanit huomaa heidän epäilevän mitään. Keksitkö sinä sellaisen, Taneli?

— On monta keinoa, vastasi vanhempi mies mietittyään hetkisen. Matkalla voisi sattua onnettomuus — erästä voisi kalkkalokäärme purra...

Kenton huomasi toverissaan veitikkamaisen viivahduksen, vaikka hän puhuikin vakavasti.

Kuului lehtien kahinaa, joku lähestyi. Kumppanukset tarttuivat vaistomaisesti kivääreihinsä. Jos saapuja olisi käyttäytynyt varovaisemmin, olisivat metsänkävijät piiloutuneet puun taakse. He huomasivat, ettei mikään väijyvä vihollinen lähestynäin julkisesti. Kenton ja Boone tiesivät, että se oli ystävä tahii ainakin sellainen, jolta ei tarvitse mitään pelätä.

Ja niin oli todellakin asianlaita. Metsästä tuli näkyviin Jetro, mr Altmanin suuri ja karkeatekoinen neekeripalvelija kivääri olkapäällä. Hän ei huomannut metsästäjiä ennenkuin oli aivan heidän edessänsä. Silloin seisattui hän äkkiä ja otti raskaan pyssynsä olalta.

— Anna olla! huusi Kenton ihmetellen, että mitä miehellä oli mielessä.

— Halloo, tekö se ollaan, mr Kenton? sanoi Jetro irvistäen; minä luulin että se oli Pantteri. Olin lähettää kuulun teidän läpi. Onni että puhuitte. — Mutta, lisäsi neekeri merkitsevästi, minulla on teille tärkeitä tietoja, mr Kenton ja mr Boone.

3. Levähdys metsässä.

— Vai tärkeitä tietoja? sanoi Kenton, joka piti neekeristä; sillä heikosta ajatuskyvystään huolimatta oli tämä hyvä ampuja. Mitä teillä on sanomista?

— Kaikki ollaan hyvin, sanoi Jetro, joka istui toisten viereen, otti hatun päästään ja pyyhki hohtavaa naamaansa.

— Vai niin; no mitä uutisia?

— Sen jo sanoin. Kaikki ollaan oikein hyvin; minä vain olen hyvin, hyvin nälkäinen. Mutta sitä ei uskota siellä.

— Sekö oli ainoa uutinen, jota tulit meille kerto-
maan? sanoi Boone katsoen tyytymättömästi Jet-
roon, joka kuitenkin ei välittänyt siitä.

— Ei muuta erityistä — ainoastaan, että muu
väki myöskin voidaan hyvin.

— Ei siis ole mitään tapahtunut? kysyi Kenton.

— Ei, mitä minä tiedän.

— Missä he ovat?

— Ettekö sitä tiedä? kysyi Jetro nyt puolestaan
kummastuneena; sillä olihan hän vasta äsken eron-
nut metsänkävijöistä. Missä luulette heidän oltavan,
mr Kenton?

— Tiedän, missä heidän pitäisi olla. Heidän pi-
täisi tulla tännepäin puolenpeninkulman päässä vir-
ran vartta pitkin; heidän pitäisi tunkeutua metsän
läpi tämän puun luo, jonka päällä me istumme. Mutta
minä en tiedä, onko heille tapahtunut jotakin mat-
kalla.

— Sanoinhan äsken, ettei mitään olla tapahtunut.

— Tulevatko he tänne metsän läpi?

— He istutaan hiljaa muutamilla kivillä, kun
minä eroan heistä.

— Mitä se merkitsee?

— He ollaan väsyneitä; tahtovat lepoa.

Kenton katsahti Booneen merkitsevästi. Jetron
selitys ei tietysti ollut oikea. Sillä kukaan seurueesta,
ei edes Agnes Altman, eipä edes kymmenvuotinen
Mabel Ashbrigde voinut olla niin väsynyt, että lepo
olisi ollut tarpeen, ei vielä kaksi kertaa pitemmän-
kään taipaleen kuljettua.

— Lähdittekö omin päin, vai lähetettiinkö teidät
tänne?

— Itse tullaan — ei kukaan lähetä; mutta mr Hastings kyllä sanoo, että minun täytyy mennä; muuten hän potkaisee minut, sanoo hän.

Veber Hastings oli luotettava poika, saattojoukon jäsen ja hoiti päällikkyyttä Boonen poissa ollessa.

Vihdoinkin alkoi Jetro puhua hiukan ymmärrettävämmin ottaen aivan juhlallisen ryhdin. Hän kertoi omalla murteellaan, että Hastingsin lähettämät tähystäjät olivat palanneet metsästä ja kertoneet hänelle, mitä näkivät. Ja silloin oli Hastings lähettänyt neekerin Kentonin ja Boonen luo ilmoittamaan, että hän tarvitsi toisen heistä tahi molemmatkin neuvotellaksensa asioista.

— En käsitä, mitä tämä merkitsee, sanoi Boone nousten ylös, mutta *jotakin* siinä on! Olisi parasta, Siimon, että sinä heti kääntyisit takaisin tämän pässinpään mukana.

— Entä sinä?

— Minä kuljen edelleen ja hankin tietoja niin paljon kuin voin. Taistelun sattuesssa on kai jotenkin sama, olenko minä teidän apunanne tahi en. Mutta kyllä minä koetan tulla teidän luoksenne. Mahdollisesti minä näen täällä edeltäpäin yhtä ja toista, mikä on hyvä tietää.

— Aijotko käyttää jotakin merkkiääntä? kysyi Kenton, joka myöskin nousi.

— Ehken sitä ei tarvita; mutta jos tarvitaan, niin kyllä sinä minun merkkini tunnet. Mehän olemme vanhat toverit.

Kenton hymyili ja viittasi kädellään. Samalla kuului viidennen kerran variksen hiljaista raakkunaa. Metsänkävijät tekivät kaksi tärkeää havaintoa.

Merkkiääni kuului puolta lähempää kuin edelliset ja jälleen uudesta kurkusta.

— Nyt tiedämme, että niitä on ainakin kolme, sanoi Boone.

— Ne ihmettelevät, miksi me emme kulje kiiruumin metsän läpi. Mutta lähde nyt matkaan, Siimon; aika kuluu!

Mainehikkaat metsänkävijät erosivat äänetönnä. Vanhempi kulki virran vartta ylöspäin itää kohden Kalkkalokäärmelahdelle, joka oli tärkeä paikka pienelle uutisasukkaiden joukolle. Hän ei välittänyt katsoa taakseen huomatakseen, mitä toinen teki.

Mutta Kenton kääntyi muutamia askeleita otettuaan ja heitti silmäyksen jäljelleen.

Jetro seisoi pyssy olalla paikallaan kaatuneen puunrungon luona ja katsoi kysyvästi vuoroon toiseen vuoroon toiseen.

— Mitä te odotatte? kysyi Kenton.

— Kumpiko teistä tarvitsee minua, mr Kenton?

— Luulen, ettei kumpikaan erityisesti kaipaa teidän seuraanne; mutta seuratkaa minua kaikessa tapauksessa.

Huomautamme nuorille lukijoillemme vielä, että uutisasukkaat Altman ja Ashbrigde perheineen matkustivat Kentuckyn aarniometsien läpi eräältä raivatulta alueelta, jolle he muutamia viikkoja sitten olivat rakentaneet hirsipirtin, eräälle toiselle samantalaiselle viljelyspaikalle, joka oli kymmentä englannin peninkulmaa ylempänä. Ohiovirran vastaisella puolella. Heidän saattajinaan oli eräitä valkoihoisia näihin erämaihin perehtyneitä metsästäjiä ja tiedustelijoita Taneli Boonen johdolla. Kapteeni Bushwick,

Yhdysvaltain hallituksen lähimmän sotilasaraseman päällikkö, oli nämä miehet lähettänyt, sillä hän ymmärsi, kuinka vaarallinen tällainen matka intiaanien liikkuma-alueiden lävitse oli.

Kenton ja Jetro pääsivät pian, intiaanien häiritsemättä, ystäviensä luo. Punanahkaisilla oli suunnitelmansa, jonka he tahtoivat toteuttaa ryhtymättä edeltäpäin varomattomiin toimenpiteihin. Kalkkalo-käärmelahden luona oli mainio paikka, ahdas sola, jossa saattoi itse vaaraan joutumatta murhata kaikki valkoihoiset.

4. Metsänreunassa.

Kun Kenton saapui uutisasukasmatkueen luo, koontuivat hänen ympärilleen ei ainoastan Hastings metsämiehineen, vaan myöskin Ashbrigden ja Altmanin perheet lukuunottamatta kymmenvuotista Mabel Ashbrigdeä, joka piti sulun rakentamista pie-
neen erämaan puroon vanhempain keskustelun kuuntelemista tärkeämpänä.

Veber Hastingsin sanat todistivat, että hän ymmärsi seuruetta uhkaavan vaaran yhtä hyvin kuin Boone ja Kenton.

— Paalumajalle ei ole pitkältä, sanoi hän Kentonille, me ennättäisimme sinne parissa kolmessa tunnissa, jos punanahkat antaisivat meidän rauhassa kulkea.

— Miksikä te täällä viivyttelite?

— Kalkkalokäärmelahden tähden, vastasi Hastings.

— Mitä siitä?

— Intiaanit aikovat väijyä meitä sen luona.

— Aivan niin, sanoi Kenton ja nyökkäsi huulet puristettuina. Sitä ne syöpäläiset aikovat. Jos he siinä onnistuvat, tappavat he meidät jok'ainoan. Boone on mennyt edeltäpäin tutkimaan heidän ai-
keitaan; minä saavuin ollakseni apuna täällä.

— Mr Hastings on sanonut, että metsä on niin tiheä, että meidän on mahdotonta päästä yöllä sen läpi herättämättä intiaanien huomiota, sanoi vanhempi Ashbrigde, joka niinkuin hänen ystävänsä Altmankin oli melkoisen hermostunut.

— Hän on siinä oikeassa, vastasi Kenton äänenpainolla. Siinä emme mitenkään onnistu.

— Siinä tapauksessa olisi kai parasta mennä täällä virran yli ja jatkaa matkaa Ohion metsien läpi? Ne jotka osaavat hyvin uida, saavat kuljettaa uimataidottomat toiselle puolelle, — tahi teemme lautan.

— Se tietysti olisi viisainta; kun vain voisimme suorittaa sen intiaanien tietämättä. Mutta he ovat väijyneet meitä ensimmäisestä askeleesta saakka. He tietävät kaikki, mitä me teemme. Ennenkuin olimme virran puolivälissä, ampuisivat he kummankin rannan metsistä ja tappaisivat vaimot, lapset ja kuljetusmiehet.

— Sitä en ollenkaan epäile, sanoi Altman, jota tällainen ajatuskin pöyristytti. Mutta on kummallista, sanoi hän katsellen ympärilleen ikäänkuin haluten nähdä eräitä näitä pelottavia vihollisia, — se on kummallista, etteivät he ole meitä tähän lepopaikkaan ampuneet. Tokkopa heille sen sopivampaa tilaisuutta tulee?

— Voisivathan he muutamia ampua; mutta Hastings ja hänen toverinsa antaisivat heille tuntevan vastauksen. Sitä punanahkat pelkäävät. Nämä pojat, lisäsi Kenton katsellen ylpeästi seuralaisiinsa, ovat olleet niiden syöpäläisten kanssa tekemisissä ennenkin.

— Meidän on siis pysyteltävä paikallamme niin

kauan, ettemme Kalkkalokäärmelahdelle ennätä; sitten menemme pimeään aikana virran yli. Niin vältämme heidän satimensa. Sellainen on kai mr Hastingsinkin ajatus?

— Mutta mitä ne arvelevat, jos me pysymme paikoillamme? kysyi Yrjö Ashbrigde.

— Nyt mainitsittekin täperimmän kohdan. Jos intiaanit huomaavat, ettemme me saavu heidän väijytyspaikalleen, käsittävät ne, että olemme pysähtyneet. Silloin he lähettävät urkkijansa ottamaan selvää asiasta — muuten ne kai ovat jo sen tehneetkin, lisäsi Kenton ja katsahti ympärilleen. Kun salaiset hiiviskelijät ovat saaneet varmuuden, ettei meidän ole tarkoitus kulkea tuon lahden ohi, lähettävät he niin monta miestä kuin mahdollista hyökkäämään kimppuumme.

— Meidän on siis toimittava niin, että intiaanit edelleenkin luulevat meidän kulkevan Kalkkalokäärmelahdelle, jossa he odottavat, huomautti Ashbrigde.

— Niinkuin sanoitte.

— Mutta kuinka siinä on meneteltävä?

— Olen Boonen keralla, sanoi Kenton, harkinnut asiaa ja luulemme, että on parasta tehdä näin: Tiedätte, että minä jätin palkovenheen proomun luo, joka jäi pirtin kohdalle. Minä menen ja noudan sen — jos se nimittäin vielä on siellä. Sitten minä koetan pysyä niin lähellä rantaa, etteivät punanahkat huomaa aikeitani ja pyrin ennen pimeää johonkin sopivaan paikkaan Kalkkalokäärmelahden tällä puolella, ja te odotatte minua siinä. Sitten minä soudan naiset nopeasti virran toiselle puolelle, ja siellä jatkamme matkaa paalumajalle asti.

— Silloin teidän täytyy tehdä kaksi matkaa palkoveneellänne.

— Jollen saa samalla toista venettä, jonka kätkin pensaiden alle tällä rannikolla ei kovin kaukana lahdesta. Jos se löytyy, soudan minä toisen puolen naisista virran yli, Boone tahi joku muu toisen.

— Ja me muut annamme punanahkoille kovan löylyn, sanoi Hastings säihkyvin silmin.

— Teidän täytyy osata kujeilla, sanoi Kenton Hastingsille, joka oli päällikkönä Boonen poissa ollessa. Jos huomaatte, että lähestytte Kalkkalokäärme-lahtea ennen auringonlaskeutumista, täytyy teidän keksiä joku tapaturma, jonka tähden voitte pysähtyä.

— Sellaisen kyllä keksii, sanoi Yrjö Ashbridge pahimmassa tapauksessa minä kaadun johonkin puunrunkoon ja katkaisen jalkani.

— Jetroon voi sattua joku vahingonlaukaus.

— Varjelkoon! Parempi on, että syötätte minulle niin paljon, etten voi kävellä. Te toiset saatte minun sitten kantaa — hitaasti tietysti.

— Ei ole aika jutella; jätän teidät Hastingsin huoamaan; hän on yhtä taitava kuin Boone tahi minä, sanoi Kenton ja aikoi lähteä.

— Pelkään, että teille tapahtuu jotakin mr Kenton -- tarvitsee jonkun seurata teitä, huomautti Jetro laskien kätensä toisen olalle.

— Tahdotteko te?

Toisten hämmästykseksi he lähtivät rinnatusten astumaan ja katosivat metsään länteenpäin.

— Sovimme siitä, sanoi Kenton, kun he olivat hetkisen kulkeneet, että sinä pidät huolta minusta ja minä sinusta.

— Se sopii hyvin.

— Etkä tee muuta kuin sen, mitä minä käsken?

— Aivan niin. Ettekä te minulta kysymättä tee muuta kuin sen, mitä minä sanon. Minä pitää arvossa teitä, mr Kenton.

— Mutta, sanoi metsänkävijä vakavasti, jos kumpikin meistä kieltää toverinsa liikkumasta ja puhumasta, silloin seisomme metsässä paikallamme äänettöminä. Sentähden olen minä ensiksi ohjaaja ja sitten sinä.

Jetron hyväksyi ehdotuksen, vaikkei aivan tyytyväisenä. Kenton ei unohtanut hetkeksikään varovaisuutta. Hän käski Jetron tulla jälestä ja kielsi hänen puhumasta sanaakaan; sen sijaan hänen piti katsella ja kuunnella. Aurinko teki laskujaan, kun he onnellisesti saapuivat raivatun alueen luo, josta olivat lähteneet aikaisemmin päivällä.

Ensimmäinen Kentonin havainto todisti pettymystä. Pirtin ulkoasusta päättäen eivät punaiset olleet tehneet siellä mitään hävitystä, ja proomu oli paikallaan rantaan kiinnittetynä aivan sellaisena kuin Kenton oli sen nähnyt viimeksi kääntyessään taaksensa katsomaan. Mutta palkovenettä, jonka tähden hän oli lähtenyt liikkeelle, ei näkynyt ei kuulunut. Se ei ollut lähtenyt siitä käsittä; jonkun oli täytynyt se ottaa.

— Punaiset syöpäläiset puuhaavat tänä päivänä kaikkialla, mutisi närkästynyt metsänkävijä. Niitä on ollut täällä meidän lähdettyämme, luultavasti niitä on nytkin. Mutta minä olen tullut noutamaan palkovenettä, ja se minun täytyy saada niin totta kuin nimeni on Siimon Kenton.

— Saanko seurata teitä suojellakseni, ettei te haavoitu?

— Ei, pysähdy siihen, missä olet, älä näyttäydy kellekään, älä puhu, älä edes hengitäkään ennenkuin minä palaan, sanoi Kenton valmiina lähtemään vaiherikkaan elämänsä näihin saakka vaarallisimpaan seikkailuun.

5. Uskalias ja arka tehtävä.

Meidän on muistettava, että Kenton lähestyi raivattua aluetta idästä käsin kulkien virran juoksun suuntaan. Hänen siis oli kuljettava avonaisen kentän läpi päästäksensä rantaan kiinnitetyn proomun luo, josta hän tavoitti palkovenettä. Mutta avoimen kentän yli kulkeminen oli kovin vaarallista; viholiset, joita saattoi olla kaikkialla väijymässä, voivat siitä hänet helposti huomata ja ampua. Hän päätti sentähden kiertää raivatun alueen kulkemalla ympäröivän metsän läpi ja lähestyä siten rantaa. Siihen yritykseen hän ryhtyikin erottuaan Jetrosta. Hän ei kuitenkaan ollut vielä ennättänyt häipyä metsään, kun kuuli takaansa voimakasta pärskymistä. Arvaten, mistä se tuli, kääntyi hän takaisin mustan seuralaisensa luo.

— Mitä sinä ajattelet?

— Te sanoo, etten saa liikkua, en puhua, en hengittää. Hengittämättä oli olla niin paha.

— Hengitä sitten; mutta muista pysyä paikallasi, kunnes palaan.

Kenton lähti uudelleen ja pysyttelihe metsän kätöksässä, kunnes oli kiertänyt raivatun alueen ja lähestyi rantaa sen vastaisella puolella, jossa hän alkoi tähystellä palkonevettä näkemättä sitä, kuitenkaan.

Sen häviäminen oli näihin saakka pysynyt salaisuutena. Intiaanit olivat voineet sen ottaa käyttööseen, sillä on voitu soutaa virran yli, tahi on se voitu tuhota, tahi...

Shawanoe-intiaani tuli nyt näkyviin niin äkkiä kuin taikalaatikon ukko kätköstään. Siinä oli kannoottikin, mutta intiaani seisoi sen ja Kentonin välissä niin lähellä, että hän aivan varmaan olisi huomannut metsänkävijän, jos olisi kääntynyt sinne päin.

Kentonin sydän pamppaili; sillä intiaanin ryhdistä, pään ja olkapäiden asennosta päättäen oli hänellä edessään vanha vihollisensa suuri Wa-on-mon eli Pantteri.

— Jos se on se pahuus itse, voimme tässä heti ratkaista entiset kiistamme, vaikkapa hänen heimolaisiaan olisikin kuinka lähellä hyvänsä ja kuinka paljon tahansa, arveli urhea ja voimakas Kenton.

Intiaani oli kai katsellut tarpeeksi virralle ja saanut uteliaisuutensa sillä taholla tyydytetyksi; hän kääntyi nyt ympäri ja katsahti pirttiä kohden. Silloin Kenton huomasi, että hänen edessään seisoi outo soturi.

Kenton näki pirtin yhtä hyvin kuin intiaanikin, mutta hän ei huomannut, mikä siinä oli kiinnittänyt intiaanin mieltä. Tilanne oli kehittynyt niin kummalliseksi, ettei metsänkävijä tiennyt, mitä hänen tehtävä, vaikka hän harkitsi asemaa parhaansa mukaan.

Kului viisi tai kymmenen minuuttia, jonka ajan intiaanisoturi istui liikkumattomana maassa selkä puuhun nojaten niinkuin Pantteri edellisenä iltana ollessaan vankina proomussa.

— Eiköhän se kanalja ole nukuksissa? ajatteli Kenton.

Ei mikään ole helpompaa kuin teeskennellä nukkumista; mutta Kentonin mielestä ei intiaanilla nyt ollut mitään syytä siihen.

Kenton alkoi nyt äänettömin askelin, niinkuin hänen tapansa oli metsässä kulkea, lähestyä kanoottia, jonka keula oli rantaan kiinnitetty. Hän astui intiaanin ohii ja pysähtyi lähelle rantaa. Hän oli nyt intiaanin elämän herra — hän saattoi sen nopeasti sammuttaa.

— Ei kukaan kristitty sodi sillä tavalla, ajatteli Kenton ja loitontui vihollisesta.

Tämä istui nukkuvan luonnollisessa asennossa, selkä puuta vastaan, polvet koukkuun vedettynä ja molemmat kädet niiden ympärillä. Hänen pitkä kiväärinsä oli asetettu puuta vasten pystyyn, tomahawki (intiaanien heittokirves) ja puukko riippuivat vyössä, joka oli hänen puolialastoman ruumiinsa ympärillä. Hänen päänsä painui eteenpäin leuka vasten rintaa ja karkea musta tukka riippui yli otsan.

Sivuuttaessaan nukkujan Kenton pani merkille, että hänen silmänsä olivat suljetut; eikä metsänkävijä epäillyt ollenkaan punanahkan nukkumista, koska tällä ei ollut mitään syytä ilveillä.

Näytti kuin Kentonia olisi tällä kertaa suosinut erinomaisen hyvä onni. Vene oli niin irtaantunut, että intiaani saattaa havahduttuaan hyvällä syyllä ajatella, että virta oli vienyt sen, kun hän huomaa sen hävinneen, ja siinä tapauksessa hän etsii sitä virran alapuolelta. — Jos intiaanin kivääri häviää venheen mukana, näyttää asia toiselta.

Kenton ei siis ottanut nukkuvan asetta, astui hänen sivuitsensa ja laski kätensä venheen keulalle.

Suuri kaksilapainen mela oli veneen pohjalla. Kaikki oli siis järjestyksessä, mutta rohkeaa metsänsamoilijaa odotti nyt kaikessa tapauksessa hyvin vaikea koe.

Katse aina viholliseen kiinnitettynä pisteli hän vuoron mukaan melan kumpaakin lapaa veteen, ja niin kulki venhe äänetönnä vastavirtaan avonaisen raivauksen ohi.

Kenton tunsu jo jonkunlaista varmuutta, kun hän oli sivuuttanut aukean paikan ja pääsi rantapuiden pitkälle ulottuvien oksien alle ja pysähtyi siellä noustaakseen neekerin. Muistaen varmasti paikan, johon oli hänet jättänyt, riensi hän sinne kadottamatta silmänräpäystäkkään. Mutta poika oli tipotiessään.

— Se oli parasta minulle, kun otin mokoman miehen mukaani! mutisi vihastunut metsänkävijä. Mutta minne oli Jetro hävinnyt?

Niin, siinäpä juuri pulmallinen kysymys.

6. Tottelematon Jetro.

Jetro ajatteli aina, että Kenton oli punanahkain kanssa tekemisissä ollessaan aivan turhan varovainen. Hän käsitti kyllä afrikalaisella ymmärryksellään, että niin petollista rotua, kuin intiaaniensa rotu, täytyy aina varoa, mutta niin suuri varovaisuus kuin Kentonin, joka muuten oli vilkas ja rohkea mies, tuntui mustasta miehestä kiusalliselta.

— Hän luulee, että kanootti ollaan proomun luona, harkitsi Jetro Kentonin mentyä. Minä luulen melkein samaa. Viidessä minuutissa olisi tästä suoraan hypännyt sen luo. Mutta hän kiertää. Se oli turhaa, tyhmää. Kalkkalokäärme puree häntä, tahi hänen leukansa tarttuu puun oksaan, hän kaatuu taaksepäin, että hampaat tärisyvät suussa.

Lukija tietää, että Kentonin suunnitelma onnistui. Mutta Jetro harkitsi: Minä lähtee suojelemaan mr Kentonia, ja kun vaara lähestyy, hän menee yksin ja jättää Jetron.

— Hän oli ensin ohjaaja, niinkuin oikeus ja kohtuus vaati, mutta nyt on minun vuoroni.

Mustille kasvoille ilmestyi tyytymättömyyden ilme.

— Hän sanoo, että minä en saa puhua, ei liikkua, ei hengittää. Sitten hän lupasi hengittää. Miten

olisi käynyt, ellei hän olisi sitä luvannut? Olisinko voinut olla huokumatta kolme, neljä tuntia, jotka hän viipyy poissa! Ja olenhan myöskin puhunut ja liikahdellut; ei siis maksa vaivaa enää muistaa hänen käskyjään.

Hän huomasi helpotuksella, että hän jo oli uhinut kaikkia kieltoja; se lopetti hänen sisällisen taistelunsa, joita muuten olisi voinut kestää loppumattoon. Ja samassa määrässä kuin rajoitukset raukenivat, kasvoi tottelemattomuus.

Kaikista kielloista huolimatta Jetro siis meni raivattulle alueelle ja katseli siellä ympärilleen välittämättä erityisesti varovaisuudesta. Hän tiesi, että Kenton kiersi tämän avonaisen alan ja siten hänen mielestään tuhlassi suotta aikaa ja voimia.

Jonkun hetken mietittyään Jetro kuitenkin onneksi luopui ensimmäisestä aikeestaan kulkea suoraan pirtin ja proomun luo ottaakseen sieltä uutisasukkaiden pelastukselle välttämättömän venheen. Siten pelastui hän ehkä hyvin kamalista seurauksista. Mutta paljoka parempi ei ollut ajatus, jonka hän toteutti; hän näet lähti Kentonin jälkiä sinne, minne metsänkävijä oli pyrkinyt.

— Hän hämmästytyään kovin, ajatteli Jetro irvistäen, kun minä hiukan vihellän ja hän näkee minun seisovan hymyillen hänen edessään. Sen minä teen!

Neekerinuorukainen ei ollut niin perehtynyt metsäelämään, että olisi voinut seurata Kentonin jälkiä, mutta sitä hänen ei tarvinnutkaan, koska hän muutenkin osasi metsänkävijän luo.

Raivattua aluetta kiertäessään Jetro pysyttelihe tarkoin tiheikön peitossa; oikealta hohtava kirkkaam-

pi valo oli yksin hänen ohjaajansa. Silloin tällöin hän lähestyi metsän reunaan niin paljon, että näki pirtin; eikä hän luonnollisesti ottanut ainoatakaan askelta tietämättä, missä hän oli.

Hänestä oli viehättävää katsella pirttiä, jonka Yrjö Ashbrigde oli isänsä keralla runsaalla työllä ja suurella huolella rakentanut.

— Onni, etten minä ollut silloin muassa. Jos olisin ollut, niin he olisivat vain istuneet ja katselleet, ja minä olisin saanut tehdä työn. Ihmeellistä, että kaikki luulevat, etten minä kelpaa muuhun kuin työhön; unhottavat, että minä voin ampua yhtä tarkkaan kuin kuka muu hyvänsä.

Seistuaan hetkisen paikallaan mietti hän suurenmoisen suunnitelman.

— Kun mr Kenton liikkuu niin varovasti, menee häneltä kaksikin päivää veneen tavottamiseen, niin ettei minunkaan tarvitse hätäillä. Minä pistäydyn hiukan pirtissä ja katson, minkälainen järjestys siellä on.

Hän valmistui vähääkään epäilemättä panemaan tuumansa täytäntöön.

Aluksi hän meni tuvan takasivulle, jossa oli alakerrassa kaksi ikkunaa ja yläkerrassa samoin. Ne olivat kaikki kuitenkin niin pieniä, ettei niiden kautta mahtunut sisään pujotautumaan. Jetro katsoi sisään yhdestä ikkuna-aukosta ja huomasi, että huonekalut oli siellä pantu sikin-sokin, ja mitä suurin epäjärjestys näkyi kaikkialla. Se ei tehnyt hauskaa vaikutusta, ja neekerinuorukainen kiersi pirtin ovelle yrittääkseen päästä sisään.

Tässä maailmassa huomataan usein onnellisia sat-

tumia, ja sellaisen sai Jetro nyt kokea, ja se vaikutti ratkaisevasti uutisasukkaiden matkaan, vaikkeivät viisaat johtajat Boone ja Kenton olleet osanneet sitä ottaa laskuihinsa.

Jos nuori neekeri olisi ilmestynyt ovelle puolituntia aikaisemmin, olisivat intiaanit epäilemättä hänet heti huomanneet ja murhanneet; sillä muistammehan, kuinka istuva intiaanisoturikin tähysteli tarkoin pirttiä ennenkuin nukkui.

Sattumalta Jetro säästyi kaikilta näiltä vaaroilta. Kentonkaan, joka piti tarkoin pirttiä silmällä, ei häntä huomannut. Mutta hauska olisi ollut tietää, mitä metsänkävijä olisi tuuminut, jos hän olisi sattunut katsomaan pirtille sillä hetkellä, jolloin neekeri hüpi nurkan ympäri ja kulki pirtin ovelle.

— Olipa hyvä, mutisi Jetro, kun näki säpin aukaisuhinnan ulkopuolella, ettei tarvitse, potkia ovea rikki.

Hän vetäsi hihnasta, ovi aukeni, ja Jetro astui sisään sydän sykkien tavallista kiivaammin.

Erikokoisia laatikoita oli aukaistuina tahi särettyinä permannolla. Suuren nelikulmaisen liitan luona oli ruukkuja, kattiloita ja haahloja sekä muita vanhanaikuisia talouskaluja. Kaikkiällä oli niin paljon tavaraa sikin-sökin, että saattoi astua vain varovasti ja jalkojaan sijoittamalla.

Yläkertaan johtava porras oli paikallaan, mutta kiireessä ei oltu ennätetty mitään sinne kantaa.

Jetro tirkisti ikkunasta ulos, mutta ei huomannut mitään rauhattomuutta herättävää. Silloin teki hän ainoan järkevän teon tänä päivänä, veti oven avaushinnan sisään, niin ei mikään vihollinen voinut hüpiä pirttiin hänen huomaamattansa.

Poika vavahti, kun hän näki laatikon, johon olivat jääneet uutisasukkaiden viimeisen aterian tähteet. Hän asetti kiväärin seinää vasten pystyyn ja leikkasi suuren kimpaleen hyvää mustaa leipää alkaen sitä hienontaa vahvoilla valkeilla hampaillaan.

Sitten heittäytyi hän pitkälleen kovalle permanolle, joka tällä kertaa tuntui hänestä pehmoiselta höyhenvuoteelta, ja väipui syvään, rauhalliseen uneen ajattelematta lainkaan, mitä seurauksia hänen menettelystään voi johtua.

Niin kului pitkä kesäpäivä iltaan, ja kun pimeyden vaippa vihdoin verhosi nämä erämaan seudut, nukkui Jetro edelleen hurskaan unta.

7. Eräs omistusoikeuskysymys.

Siimon Kenton noudatti menettelyssään periaatetta suurin mahdollinen hyvä mahdollisesti suurimmalle ihmismäärälle.

Kun hän tapasi Jetroa siltä paikalta, johon hän oli hänet jättänyt, söi nekeri paraikaa illallista uutisasukkaiden pirtissä, joten Kentonin merkkiäänet kaikuivat aivan turhaan.

— Jos hän ne kuulisi, ei hän niitä ymmärtäisi, ja jos hän ymmärtäisi, ulvoisi hän vastauksen niin kovalla äänellä, että kuuluisi peninkulman päähän.

— Hän saa hoitaa itsensä.

Niin mietti Kenton; mutta ennen venheelle takaisin kääntymistään hän katsahti raivatun paikan yli ja näki proomun ja nukkuvan intiaanin.

Mutta hän havaitsi jotakin muutakin sangen mieltäkiinnittävää.

Intiaanisoturin uni loppui samassa, kun Kenton oli heittänyt häneen viime silmäyksen. Punanahka kohotti leukaansa ja hieroi silmiään aivan kuin pojat ja tytöt tekevät varhain aamulla havahtuessaan. Sitten hän tavoitti pyssyään ja nousi pystyyn. Mutta silloin ällistyi hän kuin olisi kivettynyt. Hän ei tahtonut uskoa omia silmiään.

Äsken paikallaan ollut palkovenhe oli poissa.

Oikeastaan sen ei olisi pitänyt häntä kovin kummastuttaa; sillä olihan venhe kovin löyhästi kiinnirannassa. Mutta intiaani loi kuitenkin kummastelevan katseensa siihen suuntaan, missä Kenton seisoi, ikäänkuin hän olisi aavistanut totuuden. Se oli luonnollisesti mahdotonta; hän kiiruhtikin pian rantaan venettä etsimään ja hävisi Kentonin näkyvistä.

— Kyllä hän tietää, kuinka kauan hän nukkui ja ettei vene ole kauas ennättänyt. Kun hän on haeskellut mielestään tarpeeksi kaukaa, palaa hän takaisin, tähystelee jälkiä ja huomaa minun askeleiteni sijat; mutta hän ei voi päättää, valkoisenko vai punaisen miehen mokkasiini (intiaanijalkine, jollaisia Kentonkin käytti) ne on painanut. Kaikessa tapauksessa hän tietää, miksi vene kulki vastavirtaan eikä virran mukana. No hyvä; hänellä ei ole niin tarkkaa katsetta, että huomaisi veneen jäljet vedessä, ja aikaa kuluu ennenkuin tämä kulkuneuvo on hänen käytettävissään!

Näin ajatellen palasi Kenton palkoveneen luo, astui siihen ja tarttui pitkään kaksilapaiseen melaan. Hänellä oli vaikea tehtävä. Kalkkalokäärmelahteen oli pari englantilaista peninkulmaa, ja hänen täytyi saapua sinne pimeän tullessa.

Tavallisissa oloissa se ei ollut vaikeakaan, mutta nyt täytyi se matka suorittaa intiaanien huomamatta, ja heitä oli kaikkialla. Jos he näkisivät metsänkävijän liikkuvan vesillä, saattaisivat he siitä, ottaen samalla huomioon uutisasukkaiden paikoiltaan metsässä pysymisen, päättää, etteivät viimeinitut ajokaan mennä intiaanien virittämään sa-

timeen. Ja kun sotajalalle nousseet intiaanit eivät mitenkään voineet sallia, että valkoiset pääsevät livahtamaan heidän käsistään, oli ankara hyökkäys heidän puoleltaan odotettavissa. Boone, Kenton ja muut heidän toverinsa pitäisivät silloin kyllä lujasti uutisasukkaiden puolta; mutta seurueen taistelukyvyttömät jäsenet saisivat varmaankin surmansa tai joutuisivat intiaanien käsiin.

Kenton meloi rantapuiden oksien alla, ja hän olisi ollut iloinen, jos tällaista suojustaa olisi riittänyt koko matkaksi. Vähäinen vene kulki eteenpäin lehtikaton alla, mutta pysähtyi melkein joka kerta, kun mela kohosi vedestä. Silloin Kenton kuunteli jännityksellä, kuuluisiko jossakin vihollisen liikkumista ilmaisevia ääniä.

Hän meloi kotvan aikaa, mutta sitten hän lepäsi tavallista kauemmin. Hän oli saavuttanut paikan, jossa hänen täytyi kulkea avoimen veden pinnan yli.

Hän harkitsi, mitä olisi tehtävä.

— En luule syöpäläisten tässä juuri vartioivan, ajatteli hän, — siis eteenpäin!

Melan lapa painui jälleen veteen; mutta samalla silmänräpäyksellä, jolloin venheen olisi pitänyt lähteä liikkeelle, pysäyttikin soutaja sen äkkiä. Virran Ohionpuoleiselta rannalta kuului samanlainen merkkiääni, joka aikaisemmin oli tehnyt Boonen ja hänen levottomaksi. Variksen hiljainen raakkuminen, sellainen, jolla urosvaris houkuttelee puolisoaan luokseen.

— Siunatkoon! mumisi Kenton. Tähän vuodenaikaan en ole koskaan ennen näillä seuduilla kuullut niin paljon variksia!

Tämä merkkiääni, jonka täytyi lähteä intiaanin kur-

kusta, oli vastauksena Kentonin äskeisiin arveluihin. Hän käänsi palkoveneen keulan rantaa kohden ja nousi maihin päättäen kulkea jonkun taipaleen metsää ikäänkuin tarkastaakseen, mitä suuntaa pitäisi kulkea.

Hän ei aikonut kulkea kauvan, mutta hän päätti noudattaa kaik-

kea sitä varovaisuutta, johon hän näissä erämaissa liikkueessaan oli tottunut. Vaikka metsä monien pensaiden tähden oli hyvin vaikeakulkuinen, luuli hän kuitenkin voivansa vetää siinä palkovettä perästä laskeaksensa sen sitten toisessa paikassa vesille. Tätä aijetta toteuttaakseen hän palasi pian rantaan siihen paikkaan, josta oli lähtenyt.

Häntä odotti, suuri hämmästys.

Vene oli poissa. Kenton oli ottanut sen taitavasti vartian nenän alta, mutta nyt oli sama mies, sillä kukaan muu se ei voinut olla, siepannut sen häneltä ainakin yhtä ovelasti.

Kenton ei kauan aprikoinut; hän kiiruhti nopeasti mutta äänettömästi rantaa pitkin etsimään venettä ja sen rohkeaa varasta. Hän löysi hänet muutamien

sylien päästä rauhallisesti eteenpäin melomassa ikäänkuin hän olisi vakuutettu siitä, ettei kukaan voi väittää hänen kulkevan vieraalla venheellä. Mutta heti kun hän näki valkoisen miehen, hyppäsi hän maalle ja syöksyi, raivoisana kuin tiikeri, puukko kädessä Kentonin kimppuun.

Kun Kenton kymmenen minuutin kuluttua jälleen otti venheen haltuunsa, mumisi hän merkitsevästi ja synkin ilmein.

— Nuo syöpäläiset erehtyvät väliin hyökätessään. Niin teki varsinkin tämä; mutta se oli hänelle viimeinen kerta. Hän ei enää ketään ahdistele.

8. Matkalla.

Uutisasukkaat suojelijoineen eivät myöskään olleet toimettomina. Kaukaisen lännen ensimmäisten viljelijäin rohkeudella ja lujamielisyydellä katsoivat he vaaraa silmiin.

He olivat, saattaa sanoa, saavuttaneet »luvaton maan»; sillä Ashbridget ja Altmanit olivat juuri tarvoineen saapuneet suurella huolella rakennettuun uuteen pirttiinsä viljelysmaaksi raivatun alueen laidassa Ohiovirran rannalla, kun heille tuotiin pikainen viesti intiaanien puolelta uhkaavasta vaarasta. Heidän täytyi silloin lähteä pyrkimään, kuten jo olemme maininneet, kymmenen peninkulman päässä sijaitsevalle paalumajalle, jossa aikoivat odottaa sopivaa aikaa uskaltaakseen taas palata näihin erämaihin.

Taneli Boone kulki edellä ja tähysteli Kalkkalokäärmelahden seutua, jossa shawano-intiaanien hyökkäys oli odotettavissa. Boone tahtoi päästä heidän aikeistansa selville.

Kymmenen minuuttia sen jälkeen, kun Kenton ja Jetro poistuivat uutisasukkaiden seurueesta, läksivät toiset jatkamaan kulkua itää kohden — siis peljätyle Kalkkalokäärmelahdelle, joka oli heidän ja kapteeni Bushwicken sotilasaseman välillä.

Kulkujärjestys oli yksinkertainen. Weber Hastigns johtajana kulki noin satametriä toisten edellä. Tähtelijä kulki yhden rinnan johtajan kanssa, mutta niin loitolla oikealle metsässä, että he ani harvoin näkivät toisensa. Vasemmalla puolella ei ollut varttia eikä jäljelläkään. Muut metsämiehet liikuskelivat molempain perheiden ympärillä, joiden jäsenistä he tahtoivat pitää kaiken vaaran loitolla. Mr Ashbridge puolisoineen astui toisten edellä taluttaen keskellään pientä Mabelia. Tyttösen halua juosta sinne-tänne poimimaan kaikenlaisia loistavia kukkia ei aina voitu estää, vaikka se herättikin vanhemmissa levottomuutta.

Sitten tuli mr Altman puolisoineen; heidän tyttärensä Agnes ja Yrjö muodostivat jälkijoukon.

— Tokkohan me, sanoi Agnes sointuvalla äänellä, olemme turvassa paalumajassakaan; ehkä meidän pitää jatkaa matkaamme entiseen kotiimme Virginiaan. Siellä eivät ainakaan punanahkat häiritse.

— Virginian väestökin on kyllä taistellut intiaanien kanssa.

— Ei minun muistini aikana.

— Ja sinä olet nyt seitsentoistavuotias . . .

— Useita kuukausia ylikin.

— Sinä muistat takaperin korkeintaan kaksitoista vuotta, ja aikaa sitä on siinäkin. Mutta Kenton selitti minulle eilen, että intiaanien keskuudessa valitsee nyt rauhattomuus, ja niin kauan kuin sitä kestää, täytyy meidän pysyä paalumajan tai jonkun siirtolan suojassa.

— Kuinka kauan se kestää?

— Ehkä muutamia viikkoja tai kuukausia, korkeintaan yhden vuoden tai kaksi. Sinä tiedät, että Yhdysvaltain hallituksen intiaaneja vastaan lähetämät retkikunnat ovat pahentaneet asiaa.

Ensimmäisen retkikunnan päällikkönä oli översti Crawford. Hän kärsi tappion, joutui indiaanien käsiin ja poltettiin. Yhdysvaltain ensimmäinen presidentti Washington lähetti silloin intiaaneja vastaan kenraali St. Clairin. Mutta yhdistyneet intiaaniheimot voittivat hänetkin. Siitä saivat punanahkat rohkeutta ja aikoivat karkoittaa kaikki valkoihoiset Ohion ja Kentuckyn alueilta.

+ Miksi ei kenraali Washington itse tule johtamaan sotaretkiä intiaaneja vastaan; hän kyllä heidät masentaisi, sanoi Agnes silmissä ylpeä kiilto ylistettyä maanisää ajatellessa.

— Hän on presidentti ja hänen täytyy pysyä pääkaupungissa. Mutta kyllä hän vielä lähettää tänne sellaiset miehet, että intiaanit saavat turkkiinsa.

— Entä sitten?

— Sitten muuttaa tuhansittain ihmisiä Idästä Länteen. Maa voitetaan viljelykselle, kaupunkeja ja kyliä kasvaa, ja meidän äsken raivattu uutisviljelyksemme, jonka me laajennamme, antaa meille runsaasti rikkautta.

— Sinä voit siitä rikastua, Yrjö; mutta kuinka minä?

— Jos minusta tulee rikas, niin sinustakin; sillä Jumalan avulla minä toivon, että me kerran tulemme yhdeksi ja hallitsemme yhteistä kotia.

Yrjö puristi tätä sanoessaan matkatoverinsa kättä, ja hänen äänensä kuului sangen hellältä tämän korvaan.

— Minusta olisi kiusallista, sanoi Agnes, viettää useita kuukausia paalumajassa. Sehän on vain yksi ainoa huone, ja meitä ihmisiä on niin paljon.

— Täytyy järjestää asia jotenkin. Kapteeni voi rakennuttaa useampia pirttejä, jos meidän täytyy viipyä siellä muutamia päiviä kauemmin. Ja voisi hän tehdä paremminkin.

— Mitenkä?

— Lähettää meidät Taneli Boonen asuntoon. Siellä on aluetta laajalta, monta pirttiä ja asuntoa vaikka parillekymmenelle perheelle.

— Kuinka pitkältä sinne on?

— Ei kai viittäkymmentä englannin peninkulman pitemmältä.

— No, miksi emme mene sinne suoraan, vaan py-sähdymme paalumajalla?

— Jos sen voisimme, olisimme yhtä hyvin voineet jäädä omaan pirttiimme raivausalueemme luo; sillä tie kulkee Kentuckyn vaarallisimpain seutujen kautta.

— Mitenkä sinne sitten paalumajalta pääsemme?

— Täytyy odottaa sopivaa tilaisuutta. Nyt se ei käy päinsä, mutta ehkä jonkun päivän kuluttua. Kenton tai Boone tai joku muu heidän kumppaneistaan tietää kyllä tarkoin.

Agnes aikoi jotakin vastata, mutta samassa yksi valkoisista erämiehistä, joka kulki hiukan edelläpäin sivulla, päästi kauhean kirkkaisun, joka saattoi kuulua peninkulmankin päähän. Hänen säikähtyneet toverinsa pysähtyivät ja puristivat lujemmin kivääriänsä ja katsoivat ihmetellen mieheen, joka menetteli kuin mieletön. Hän oli viskannut pois pyssyinsä ja temmaissut paksun puunoksan, jolla pieksi maata kohden.

Pian saattoi huomata, että hänen edessään kiemurteli jättiläiskokoinen kalkkalokäärme. Mies oli aivan raivostunut ja hakkasi petoa vielä senkin jälkeen, kun se oli aivan kuollut.

— Mitä se hyödyttää enää, Jim? huusi Hastings, joka kirkkaisun kuultuaan oli rientänyt paikalle. Käärme on jo kuollut. Puriko se sinua?

— Kyllä, huusi toinen tuskaisesti, horjahti taaksepäin ja kaatua mätkähti ruohoon. Se puri minua kahdesti, ennenkuin minä sen näin. Minä kuolen!

9. „Onnettomuustapaus“.

Uutisasukkailla oli niin paljon muutakin ajattelemista tällä seikkailurikkaalla matkallaan, etteivät he enää suinkaan kaivanneet sellaista hirmua kuin kalkkalokäärme. Mutta nyt oli tuollainen julma matelija nähtävästi kuolettavasti purrut yhtä karikaistua erämiestä.

Kun tämä miespoloinen kaatui maahan, olivat useimmat seurueen jäsenet kokoontuneet hänen ympärilleen. Näilläkin kaukaisilla seuduilla oli jo tähän aikaan whisky, englantilainen väkijuoma, tunnettu ja sitä kuljetettiin matkoilla mukana Mr Altman ensimmäisenä laskeutui polvilleen kaatuneen viereen, nosti hänet istuvaan asentoon ja sovitti whisky-pullon hänen huulilleen.

— Muistatko, Yrjö, tiedusteli Agnes, että mr

Kenton sanoi jonkun onnettomuustapauksen olevan meille tarpeen, niin että se viivyttää meitä saapumasta Kalkkalokäärmelehteen ennen pimeän tuloa?

— Muistan kyllä.

— No niin, tässä on onnettomuustapaus!

Nyt ymmärsi nuori Ashbrigde, miksi erämiehet näyttivät hymähtävän. James Deanea ei ollut purrut kalkkalokäärme, jonka hän tappoi — kaikki oli keksittyä repäisevän vaikutuksen aikaansaamiseksi.

Mutta tosiasia oli, että James — eli »Jim» — sai imeä maksuttomasti suuret määrät wiskyä.

Hastings näki, mikä vaara uhkaa ystävää, löi mr Altmania olkapäälle ja sanoi:

— On parasta, ettei hänelle anneta enempää.

— Minusta on paras, että hän saa hyvän humalan vastamyrkyksi.

— Hyvän humalan, önisi Jim ja tavoitteli pulloa; hyvä humala vastamyrkyksi... tukkihumala!

— Luulen, että hän on sen jo saanut, sanoi mr Ashbrigde, joka ymmärsi juonen.

Ympäröivien sanoista ja katseista käsitti mr Altmankin, joka suoritti laupiaan samarialaisen tehtävää, asian oikean laidan. Hän nousi närkästyneenä ja hilkutti pulloaan päivää vasten.

— Jos sen olisin tiennyt, en olisi antanut pisaraakaan, nyt hän on ryypännyt niin paljon, että kolmekin olisi siitä humaltunut.

— Siksi hän onkin kolmenkertaisessa juopumistilassa, sanoi Ashbrigde.

— Se on kalkkalokäärmeen syy — yhyh! mumisi Jim.

Koko ilveily tuntui epämiellyttävältä, mutta Boone

ja Kenton olivat hyväksyneet tällaisen suunnitelman, ja heidän mielipiteensä painoi enemmän vaa'assa.

Hastings neuvoitteli nyt innokkaasti uutisasuk-
kaiden ja heidän saattajiensa kanssa. Asema oli san-
gen vakava, vaarallinen ratkaisu saattoi tulla millä
hetkellä hyvänsä.

— Nyt meidän tarvitsee odottaa pimeää ainoas-
taan puoli tuntia, tuskinpa sitäkään; ja ennenkuin
pahimpaan paikkaan ehdimme, on pikimusta yö.

— — Luuletteko, että olemme saaneet intiaanit ereh-
tymään aikeistamme? kysyi mr Ashbrigde.

— Sitä ei voi kukaan varmaan sanoa, mutta siltä
näyttää.

— Mutta pianhan he näkevät, ettemme me aijo-
mennä tuon kuolonlaakson läpi, sanoi uutisasukas.

Hastings nyökkäsi. Hän oli ajatellut samaa mah-
dollisuutta ja sen seurauksia.

— Mr Kenton on ryhtynyt älykkäihin yrityksiin,
niinkuin hän aina tekee, meidän pelastukseemme,
sanoi mr Ashbrigde. Hän toivoo löytävänsä venheen,
jonka hän jätti proomun luo, ja vielä toisen läheltä
lahtea. Mutta kuinka käy, jollei hän tapaa niitä?

— Siihen kysymykseen voi Kenton itse vastata.
Minä luulen, että hänen yrityksensä voi yhtä hyvin
raueta turhiin kuin onnistuakin; mutta sen saamme
pian tietää — hän ei anna meidän kauan odottaa.
Boone saapuu myöskin pian, ja he osaavat päättää,
mitä on tehtävä.

— Sen kyllä uskon. Mutta suokaa anteeksi, mr
Hastings, jos arvelen, että meidän pitäisi yrittää
jotakin muutakin. Huoli turvattomista sukulaisis-
tani oikeuttanee minut puhumaan näin tunkeutuvasti.

— Älkää puhuko tunkeutuvaisuudesta, mr Ashbrigde, sanoi erämies; kaikki kuuntelemme mielellämme teidän ajatuksianne.

— Onnettomuus voi kohdata ketä hyvänsä, vaikka eräät sellaista vain teeskentelevät, huomautti mr Ashbrigde, katsahtaen Jimin tiedotonta olentoa. Boone ja Kenton antautuvat suuriin vaaroihin, jompikumpi heistä voi saada surmansa — mahdollisesti molemmat. Onneksi on meillä vielä luotettavia suojelijoita, olettehan te miehinenne seurassamme. Mutta viisainta on harkita asioita kaiken varalle. Mitä jos emme enää koskaan näkisi Boonea ja Kentonia?

— En voi pitää mahdollisena, että he molemmat joutuisivat hukkaan samalla kertaa.

— Kenton ei ehkä onnistu saamaan palkovenheitä, jotka olisivat meille niin välttämättömät. — Voimmeko lahden luona löytää sellaisen aseman, jossa voimme puolustautua hyökkäyksiä vastaan?

— En tiedä, sanoi erämies vilpittömästi. Täällä on vain yksi mies, joka tuntee tarkoin Kalkkalokäärmelahden ympäristöineen.

— Kuka se on?

Hastings viittasi Jimiin, joka makasi aivan tiedotonna juovuksissa.

— Hm! äänsi uutisasukas, hän on meille aivan yhtä hyödytön kuin kuollut mies. Ja juopumustilaa jatkuu vielä useampia tunteja.

10. Kalkkalokäärmealahden luona.

Hämärtyi jo sekä virralla että metsässä. Aurinko oli vaipunut mailleen ja voimakas länsituuli puhalteli vastavirtaan. Pilvimöhkäleitä ajelehti taivaalla, ja kuu pääsi vain silloin tällöin pilkistämään niiden välistä.

— Emme saa enää viivytellä, sanoi Hastings, muuten meidän kimppuumme hyökätään täällä; eikä se ole juuri sen parempi kuin väijytyspaikassakaan.

— Aivan niin, sanoi Altman pöyristyksissään ympärilleen katsellen. Tällaisella avonaisella paikalla ei meillä ole minkäänlaisia suojavarustuksia. Meidän täytyy etsiä edullisempi oleskelupaikka.

Johtaja nyökkäsi parille miehelleen. Nämä menivät tiedottomana pölkkynä makaavan Jimin luo, nostivat hänet pystyyn ja heittivät taas irti, jolloin hän mätkähti maahan kuin säkki.

He nostivat hänet ylös uudestaan, nykivät häntä, pieksivät selkään ja huusivat hänelle, että hänen pitää seistä jaloillaan.

Ankarain ponnistusten jälkeen saatiin mies sen verran hereille, että hän saattoi hoippua eteenpäin kahden ystävänsä varassa — toinen niistä kantoi hänen pyssyänsä.

Seurue lähti nyt liikkeelle pääasiallisesti samassa järjestyksessä kuin aikaisemmin päivällä, koetettiin vain olla entistä varovaisempia, kuljettiin melkein neliönmuotoisessa ryhmässä, naiset miesten keskellä.

Ei oltu vielä pitkältä kuljettu, ennenkuin Hastings huomasi jäljen maassa. Hänen toverinsa luulivat jo aikaisemmin huomanneensa samanlaisen sekä oikealla että vasemmalla. Uutisasukkaat olivat jo aivan lähellä vaarallista paikkaa, ja Weber Hastings oli yksin vastuussa seurueen turvallisuudesta. Hän kulki noin viisikymmentä askelta toisten edellä.

Hastings kuuli edestään satunnaista hiljaista kahinaa. Hän pysähtyi heti ja kuunteli. Samassa kuului enemmän liikettä oikealta. Hän tiesi siellä olevan shavanoë-intiaaneja, jotka villi-ihmisen tavattomasta tottumuksesta ja taidosta huolimatta eivät kuitenkaan osanneet tällaisessa pimeydessä liikkua aivan kuulumattomasti.

Äkkiä kuului toisenlaista ääntä — niinkuin joku olisi matanut lehtien yli, samalla saattoi eroittaa omituista kalinaa. Hastings havaitsi sen heti kalkkalokäärmeen varoitukseksi — olihan hän usein sellaisen kuullut. Hirmuinen myrkkyseläin oli siis liikkeellä ikäänkuin muistuttamassa sen paikan nimeä, jota he lähestyivät.

Uutisasukkaiden pahimpana kiusana tällä hiipimismatkalla oli Jim. Selvänä ollessaan hän oli lännen varmimpia ja luotettavimpia metsäurkkijoita. Mutta nyt oli asia toisin. Häntä itseään täytyi hoitaa. Sen tehtävän olivat Yrjö Ashbrigde ja hänen isänsä ottaneet suorittaakseen jättääkseen muille seurueen erämiehille vapaan toimimistilaisuuden.

Lopulta Jim kykenikin joten kuten kulkemaan eteenpäin painamatta enää kovin raskaasti saattajiensa olkapäitä, vaikka hän horjuikin kovasti ja silloin-tällöin kaatui maahan. Hän mumisi itsekseen sekä auttajilleen.

— Vai niin, vai niin, Kalkkalokäärme-lahteen — hyvä, hyvä! höpisi hän. Te tahdotte siitä solan läpi, se on aikomus.

Mutta nyt hän pysähtyi äkkiä kuin puu olisi hänen eteensä sattunut. Hän alkoi vähitellen aavistaa aseman vakavuutta. Hän tunsu, että hänen on vapauduttava siitä horroksesta, joka lamautti hänen ajatuksensa. Kovilla ponnistuksilla hän siinä vähitellen onnistuikin.

Hän seiso i paikallaan ja katsoa tuijotti pimeydessä vanhempaan saattajaansa.

— Minne me menemme?

— Pyrimme paalumajalle, mutta sinne on pitkä matka vielä. Nyt lähestymme Kalkkalokäärme-lahtea.

— Niin, niin, sanoi Jim ja horjui eteenpäin. Te menette solalle.

Hän pysähtyi taas äkkiä ja koetti turhaan katsella pimeän läpi. Hän saattoi jo seistä omin varoin.

— Ettekö voisi hankkia soihtua? mumisi hän edelleen kuin horroksissa. On niin pimeä, hankkikaa soihtu, niin näytän tien.

Seurue oli niin lähellä Kalkkalokäärme-lahtea, että Hastings kielsi lähemmäksi kulkemasta. Oli odotettava Kentonia ennenkuin jatkettiin matkaa.

Johtaja kokosi joukkonsa kummankin uutisasukas-perheen ympärille. Vaikkei juuri voinut nähdä tove-

reitaan, pääsi Hastings kuitenkin pian selville, ettei ketään ollut hävinnyt.

— Jos nyt astumme satakään metriä eteenpäin, olemme heti intiaanien keskellä.

— Mitä on tehtävä? kysyi mr Altman varovasti.

— Meidän on siirryttävä hiukan lähemmäksi virtaa ja odotettava Kentonia tahi Boonea; jompikumpi heistä tulee kyllä pian.

Ashbrigde kertoi nyt, mitä Jim mutisi. Mutta ennenkuin käärmeenpuremalta ennätettiin kysyä, alkoi tämä itse, vielä enemmän selvinneenä, puhua:

— Luuletteko te, pojat, etten minä tiedä, mitä sanon? En minä ole niin selvä kuin voisın olla, mutta sen verran minä tiedän, etä te olette kokonaan erehtyneet. Sen minä heti näytän teille.

11. Valvomista ja odotusta.

— No niin, Jim, sanoi Hastings matalalla äänellä, kun he pimeässä seisoivat selviävän miehen ympärillä; sinä olet jo tolkussasi. Käy edellä, me seuraamme. Mutta muista, ettei nyt ole paljon apua silmistä.

— Luulen olevani selvillä asemasta. Virta juoksee vasemmalla — kuinka kaukana?

— Sadanviidenkymmenen askeleen päässä, tahi niille paikoin.

— Voinee olla, ja Kalkkalokäärmelahti on edesämme. Hyvä; suoraan alaspäin tästä on rantarinteellä risu-, oksa- ja kivikasoja. Me kokosimme niitä muutama kuukausi sitten, kun punanahkat meitä piirittivät ja olivat vähällä tehdä lopun meistä kaikista. Jos tahdomme jossakin viipyä, niin siellä on oikea paikka.

— Käy siis edellä sinne; punanahkat huomaavat pian, että olemme pysähtyneet.

Erämies asettui johtoon sellaisen henkilön varmuudella, joka tietää voivansa hallita tapahtumia. Heidän kulkiessaan muuttui maa kaltevaksi rantarinteeksi. Metsä harveni, mutta pensaikko oli niin tiheä, etteivät varsinaiset metsänkävijäkään päässeet siinä

aivan kuulumattomasti eteenpäin, joten intiaanit epäilemättä saattoivat seurata heidän kulkuansa.

Onneksi ei heidän aikomalleen paikalle ollut pitkälti. Hastings, joka kulki aivan Jimin kintereillä, huomasi tämän pysähtyneen.

— Nyt ollaan perillä, sanoi ohjaaja. Varokaa kaikki! Täällä voi kaatua ja taittaa jäsenensä.

Uutisasukkaat saatettiin tähän kovin puutteelliseen varustukseen. Kuljettiin sangen varovasti, mutta siitä huolimatta useat kaatuivat, eivätkä silloin voineet olla huudahtamatta.

He olivat nyt samalla paikalla, jossa Hastings tovereineen muutamia kuukausia sitten puolustautui Pantterin johtamain intiaanien hyökkäyksiä vastaan. Silloin olivat metsänkävijät laatineet yksinkertaisia rintamasuojuksia. Eräs salaman murtama suuri puunrunko oli siinä hyvänä apuna, kiviä ja muita kaatuneita puita käytettiin lisänä samaan tarkoitukseen.

Kun nyt hiukan vielä varustusta järjestettiin, saatiin syntymään joten-kuten suojattu pieni alue epä säännöllisen ympyrän muotoinen. Se oli kuitenkin avoinna virran puolelta, josta kautta voitiin hätätilassa poistua.

Noin neljännestunnin kuluessa perehtyivät kulkueen jäsenet paikkaan. Hastings osoitti kullekin miehelle sijansa ja käski muun väen asettumaan kaatuneen puun rungon läheisyyteen niin liki häntä, että hänen hiljaisestikin lausutut sanansa kuului kaikille.

— Ymmärrätte, ystävät, sanoi hän, että tässä on meillä vain satunnaista suojaa; mutta onni oli, että

Jim selvisi tarpeeksi paljon voidakseen ohjata meidät tänne. Täällä täytyy suojella naisia ja lapsia, kunnes voimme poistua.

— Ja milloin luulette sen voivan tapahtua? kysyi Altman.

— En voi sitä sanoa, ennenkuin Kenton saapuu, mutta se kai tapahtuu kohta. — Nyt ei ole paljon apua silmistä, täytyy siis turvautua korviin.

— Minä näen vähän, sanoi Agnes Altman, minulle ovat silmäni yhtä suureksi avuksi kuin korvanikin.

— Teillä on nuorilla hartioillanne älykäs pää. Tähystelkää siis tarkasti. Punanahkoja parveilee ympärillämme, ja missä niitä on, yrittävät ne aina ilkikurisuutta, sanoi Hastings.

— Ettehän tarkoittane, huomautti mr Ashbrigde, että mr Altman, minä ja poikani istumme täällä vain naisväen seurana. Eikö jokaista miestä tarvita varustuksen puoltajaksi?

— Jos tahdotte, voimme kyllä käyttää teitä?

— Tietysti me tahdomme, vastasi mr Altman heti.

— Tulkaa sitten!

Hastings osoitti heille kullekin paikkansa. Heillä oli kaikilla kivääri, ja olivat he valmiit taistelemaan viimeiseen asti intiaanien hyökätessä. Jolleivät punanahkat jo tietäneet heidän oleskelupaikkaansa, niin aivan varmaan saivat he sen pian tietää.

Omille miehilleen oli Hastings antanut käskyn, että näiden on ammuttava heti jokainen intiaani, jonka näkevät, varoen kuitenkin, etteivät tee erehdyksiä.

— Kukin punanahka on tällaisessa tilaisuudessa kallisarvoinen. Ja jos ken masentaa Pantterin it-

sensä, hän on saanut kymmenen miehen arvoisen voiton.

Kaikki miehet sijoittuivat kaihdoksiin kivien, puiden tai maavallien taa metrin tai parin päähän toisistaan.

Sattumaltako lie Hastings tullut asettaneeksi Yrjön Agnesin vasemmalle puolelle, aivan lähelle, niin että he voivat kuiskailla keskenään. Eivätkä tytön äiti ja Mabel olleet myöskään kaukana.

Vaikka tätä pakopaikkaa saattoi pitää onnellisena löytönä, oli sillä kuitenkin puutteita, jotka antoivat paljon huolta Hastingsille ja hänen miehilleen.

Kuu ilmestyi taivaalle, mutta sen valo oli epäselvä, kun pilvet liitelivät sen ylitse. Väliin saattoi nähdä esineen virralla parin sylen päässä rannasta, mutta yleensä tarvittiin hyvin tarkat silmät, jos aikoi eroittaa kanootin puolta lähempääkin.

Länsituuli oli kuitenkin pahimpana haittana. Se puhalteli voimakkaasti maan päältä vastavirtaan. Se heilutti puita, humisutti lehtiä, ja siitä oli intiaaneille suurta etua. He saattoivat erityistä varovaisuutta noudattamatta lähestyä varustusta, eivätkä puolustajat voineet sitä kuitenkaan kuulla.

Saattoi olla varma, että he käyttivät tätä etua hyväkseen.

Hastings oli muistuttanut miehiään siitä, että Kentonia ja Boonea odotettiin joka hetki ja että nämä miehet saattoivat lähestyä yhtä varovaisesti kuin itse Pantteri, josta syystä täytyi olla kovin varuillaan, ettei vaihda ystävää ja vihamiestä keskenään.

Useimmat miehet olivat viime vuorokautena nuk-

kuneet sangen vähän ja rauhattomasti; mutta nyt oli hetken jännitys niin suuri, ettei tarvinnut peljätä kenenkään nukkuvan ennenkuin oli päästy vaaran ohi.

Mabel Ashbrigde nojasi päänsä äitinsä polveen ja nukkui siihen makeasti. Äiti istui rouva Altmanin kanssa murtunutta puuta vasten. He olivat rauhattomia ja vain silloin-tällöin vaipuivat lyhyeseen unenhorrokseen.

Kukaan ei ollut Agnes Altmania virkeämpi. Hän soimasi itseään siitä heikkoudesta, jota hän oli osoittanut edellisenä iltana päästäessään vapaaksi Pantterin, joka sitten oli vähällä surmata hänen nuoren ystävänsä Yrjön. Kellekään asiasta virkkamatta hän oli nyt päättänyt koettaa sovittaa menettelynsä.

Erinomaisilla näkö- ja kuuloaisteillaan ja osittain sisällisillä aavistuksillaan hän oli päässyt siihen käsitykseen, että heitä lähestyi vaara, ennenkuin Yrjö Ashbrigdekään, joka kuitenkin seisoi aivan hänen vieressään, huomaisi sitä. Agnes istui maassa niinkuin äitinsäkin selkä nojaten kiveen, joka kohosi hiukan ylemmäksi hänen päätänsä, hän sulki siinä asemassa silmänsä. Eihän nyt kuitenkaan mitään nähnyt, ja silmät suljettuina saattoi kaiken huomion kiinnittää kuuntelemiseen.

Ja hän kuunteli.

Ja kun hän näin kuunteli koko sielullaan, käsitti hän kamalan todellisuuden. Kiven takana korkeintaan kolmen askeleen päässä hänestä oli joku olento.

Ja että se oli shawanoe-intiaani, siitä hän oli yhtä varma kuin että hänen nimensä oli Agnes Altman.

12. Taistelua afrikalaiseen tapaan.

Kuten lukijamme muistanevat jäi Jetro yksin nukkumaan uutisasukkaiden hylkäämään pirttiin. Kun hän oli äskettäin saanut runsaasti unta, ei hän nyt vaatinut kovin pitkää makuuaikaa. Hän nukkui ehkä vain noin tunnin ajan, ja oli silmänsä jälleen avattuun täysin virkeä.

Pirtti oli pilkkaisen pimeä eikä hän aluksi muistanut, missä hän oli. Hän nousi istumaan ja tirkisteli ympärilleen.

— Ehkä ollaan proomun pohjalla, kannen alla.

Hiukan ajateltuaan hän kuitenkin pääsi selville olinpaikastaan sekä edellisistä tapahtumista.

— Siunatkoon! Minua kovin peloittaa, että mr Kenton on joutunut onnettomuuteen!

Hän hyppäsi ylös ja kaatui nurinniskoin erääseen laatikkoon, jota hän ei pimeässä huomannut.

Hän aikoi avata oven ja juosta ulos, mutta leivän haju sattui silloin hänen sieramiinsa.

Hän muisti leipälaatikon, jonka ääressä hän äsken oli herkutellut.

— Luulen, että vielä voi syödä, vaikka jo söi vähän — tahi ehkä näki unta, sillä minun on huima nälkä.

Valtaavilla hampaillaan hän alkoi jälleen purra. Hänen pyssynsä oli seinää vasten oven pielessä, johon hän oli sen jättänyt pirttiin saapuessaan. Syötyään tarpeekseen hän otti sen ja aikoi avata oven mennöksensä ulos, mutta hänet tapasi jonkinlainen rauhattomuus, sillä hän kuuli, että joku koetti ulkoapäin avata ovea.

Hän tiesi, että se oli vihollinen; sillä Kenton, ainoa ystävä näillä seuduin, ei olisi arvannut etsiä häntä sieltä.

Mutta kun hihna oli sisään vedetty, ei ovea voitu ulkoa avata, jollei käyttänyt väkivaltaa. Ulkoa potkittiin ovea kuitenkin niin tarmokkaasti, ettei tarcoituksesta voinut erehtyä.

— Kuka siellä? kysyi Jetro römeästi, olen valmis ampumaan, jos intiaani pääsisi sisään.

— Vastausta ei kuulunut, mutta oven moukaroinminen taukosi hetkiseksi alkaakseen sitten jälleen hiukan varovaisemmin.

— Menkää tiehenne, sanon minä, muuten käy pahasti! huusi poika niin uhkaavasti kuin suinkin.

Nyt loppuivat jyskytykset ja hiljaisuus vallitsi.

Jetro kuuli kovaa tuulensuhinaa puista ja pirtin ympäriltä. Hän huomasi himmeän kuutamon valaisevan pirtin ikkunoita. Nuorukainen heitti silmäyksen yhteen niistä ja käsitti silloin entistä selvemmin, minkä kiusallisen hairahduksen hän oli tehnyt uhmatessaan Kentonin määräyksiä. Jollei hän olisi niin tehnyt, ei hän nyt olisi ollut satimessa.

Mutta nyt oli myöhäistä katua. Hänen täytyi vain taistella puolustaakseen henkeään niin kauan kuin mahdollista.

Hän lähestyi ovea, kumartui ja kuunteli.

Jyskytykset olivat tauonneet, mutta hän kuuli äänien purinaa, vieläpä katkonaisia lauseitakin, vaikkei hän niitä ymmärtänyt:

— Miksi eivät puhu samaa kieltä kuin kunnialliset ihmiset. Tokko ne itsekään ymmärretään, mitä ne haastavat.

Hän käsitti kuitenkin, ettei ehdotonta vaaraa ollut peljättävissä. Tusinakaan intiaaneja olisi, Jetron mielestä, tuskin saanut särjetyksi ovea, ja ikkunat olivat niin pieniä, ettei niistä päässyt sisään.

Siitä huolimatta oli yhden peräseinän ikkunan luona jotakin arveluttavaa. Nähtävästi oli nyt ovi hyljätty ja ruvettu ikkunassa vehkeilemään.

Nuorukainen seisoi alakerran huoneessa kivääri kädessä, tähysteli ja kuunteli.

Tarkoitettu ikkuna oli juuri kuutamon puolella. Kun Jetro katsoi siihen, huomasi hän, että tumma esine vähitellen verhosi sen aukon.

— Mitä vehkeilyä tämä ollaan? mutisi hän. Se näyttää kummitukselta, mutta minä tiedän se ollaan intiaani.

Himmeässä valaistuksessa se näyttikin intiaanin päältä, ja sinä Jetro sitä piti, nosti kiväärinsä, tähtäsi niin hyvin kuin pimeässä saattoi ja laukaisi.

Pienessä huoneessa kuului valtaava pamahdus. Ollen varma tarkasta tähtäyksestä katsoi Jetro savun läpi kuutamon valaisemaan ikkunaan.

— Minä en kuullut ääntä; minä ammun häneltä pää, ennenkuin hän ennättää kirkaista sotahuutoa. Kenton sanoo, että kaikki intiaanit tekevät niin kuollessaan.

Jetro ei uskonut silmiään. Pää, jota hän hyvän tähtäyksen jälkeen oli niin läheltä ampunut, ei ollut kadonnut. Se oli paikallaan ja katsoa tuijotti häneen yhtä itsepäisesti kuin ennenkin.

— Onko nähty mokomaa! Minä tietää osuneeni; minä en ammu harhaan. Hänellä täytyy olla kova kallo!

Suuremmaksi kasvoi Jetron hämmästys, kun pieneistä ikkunasta, johon hän katsoi, pistettiin kiväärin putki sisään. Samassa pamahti laukaus ja luoti lensi vinkuen hänen päänsä ohi niin läheltä, että se hipasi korvanlehteä.

Hän hyppäsi kiljaisten syrjään. Koskaan ennen hän ei ollut lähempänä surmaa.

— Tämä ollaan keinoa, mumisi hän sitten ja meni huoneen toiseen kulmaan lataamaan kivääriään.

Nyt Jetro ymmärsi asian. Se, jota hän luuli intiaanin pääksi, oli vain valheellinen kuva; intiaani kyyrötti kätöksissä sen takana odottaen Jetron ampumista. Neekerin pyssyn leimahdus ilmoitti, missä hän oli, ja intiaani ampui sitä kohden ja olikin vähällä osata maaliinsa.

Jetro odotti muutamia hetkiä huomatakseen, mitä hänen vihollisensa nyt yrittäisi. Ei kuitenkaan mitään tapahtunut, ja hän saattoi, niin vaarallista kuin

se olikin, aikansa kuluksi silmäillä ulos eri ikkuna-luukuista.

Häntä ympäröi niin suuri pimeys, etteivät intiaanit saattaneet häntä nähdä, mutta he voivat ehkä kuulla hänen liikkeensä, jos ovat tarkkaavaisia.

Häntä kohden ei kuitenkaan ammuttu eikä hän huomannut muitakaan vihollistensa yrityksiä. Pirtistä pääseminen näytti hänestä mahdottomalta, mutta sitä enemmän hän sitä halusi. Ja lopulta hän päättikin tehdä yrityksen, maksoi mitä hyvänsä.

Jetro ei saattanut ymmärtää, miksi muutamia intiaaneja oli jäänyt pirtin luo, vaikka kaikki uutisasukkaat olivat lähteneet vaeltamaan paalumajalle. Tuskinpa Siimon Kentonkaan olisi arvannut syytä siihen.

— Mutta ne eivät ovat nähneet minun tulevan sisälle, mietti Jetro, muuten olisivat ampuneet.

Nuorukainen seisoj seinää vastaan nojaantuneena ja mietti ankarasti pelastuskeinoa. Viimein hän huokasi ja sanoi:

— En olla tottunut paljon ajattelemaan; minä aivan tullaan väsyneeksi.

Virkistykäseen meni hän jälleen leipälaatikon luo. Siellä oli vielä leipää yllin kyllin tavallisen ihmisen ruokahalun tyydyttämiseksi; mutta kun Jetro oli hetki- sen viipynyt sen luona, ei siinä ollut rahtuakaan jäljellä.

— Hyvänen aika, nyt minä keksin sen! huudahti hän iloissaan. Miksi en sitä ennen ajatellut? Minä pitää laatikon kumossa pääni päällä, niin intiaanit eivät näe minua, ja niin minä menen ulos pirtistä, kuljen raivatun paikan yli metsään. Ja kun minä ollaan siellä, viskataan minä laatikon ja juoksen! Se on mainio ajatus!

13. Kiusallinen kohtalo.

Selvittyään ankarasta kohtauksesta intiaanin kanssa tunsu Kenton jonkun verran huolta Jetrosta, josta hän ei tiennyt mitään. Mutta sitten hän ajatteli, että hänellä on lähinnä velvollisuuksia uutisasukkaita kohtaan. Ja olihan neekeripoika oman tottelemattomuutensa tähden joutunut erilleen erämiehestä.

Kentonia huoletti enemmän eräs asia. Se intiaani, joka ryösti häneltä venheen ja sitten sai ilkityönsä kalliisti maksaa, ei ollut sama, joka oli torkkunut uutisasukkaiden pirtin luona. Oli siis useampia intiaaneja uutisasukkaiden ja raivauksen luona olevan pirtin välillä. Variksen raakkuna virran toiselta puolelta ilmoitti, että noita kissansilmäisiä väijyjä oli sielläkin.

— Panteri on puuhannut suurenmoisesti livistettyään tiehensä ilman sovittua kaksintaistelua minun kanssani. Hän aikoo nyt tuhota meidät kaikki, ja hänellä on onnistumisen mahdollisuuksia.

Kenton nosti palkoveneen maalle ja pani meian ja kiväärinsä sen pohjalle. Sitten hän veti sitä vaivaloisesti metsän läpi, sen avonaisen ulapan ohi, josta ennen olemme puhuneet, jonka jälkeen hän työnsi sen vahingoittumattomana vesille.

— Toivon, ettei olisi monta tällaista paikkaa, mutisi hän melaan tarttuen, muuten vanha vene vahingoittuu.

Pimeys tummeni edelleen ja tuuli puhalteli kovasti, joten melojalta ei vaadittu erinomaista varovaisuutta. Mutta kuinka olikaan, jo noin viidenkymmenen metrin päässä oli Kentonin edessä uusi aukeama, jonka rannikot eivät tarjonneet mitään suojelupaikkaa. Hän veti siis venheen keulan maalle, tähysteli hetkisen seutua ja mietti.

Hän ei tahtonut vetää enää venettä metsän läpi; sillä hän pelkäsi vahingoittavansa sitä, ja hän toivoi yhä lisääntyvän pimeyden valmistavan tarvittavan suojan veden pinnallekin.

Kenton päätti odottaa jonkun aikaa. Mutta kun hän seisoj siinä paikallaan kaikki aistit herkimmissä vireessä, huomasi hän suuren esineen veden pinnalla. Se liikkui nopeasti Ohion puoleiselta rannalta vinosti Kentuckyn rantaa kohden suuntautuen hiukan yläpuolelle sitä paikkaa, missä metsänkävijä odotteli seudun täydellistä pimenemistä.

Pian hän tunsu esineen intiaanien palkovenheeksi, jossa istui useampia miehiä. Jollei olisi tuullut niin kovasti, olisi hän kuullut melomisen, sillä intiaanit eivät nähtävästi halunneet liikkua erityisen salaisesti.

— He nähtävästi eivät luule kenenkään meistä olevan lähellä, ajatteli erämies; ainakin he olisivat varovaisempia, jos aavistaisivat Siimon Kentonin hiiviskelevän seudulla.

Koska soutajat pyrkivät vastavirtaan ja lähemmäksi uutisasukkaita, päätti Kenton, mikäli mahdollista, koettaa saada lähemmin selkoa heidän aikeys-

taan. Hän käsitti, että on vaarallisempi seurata intiaaneja venheellä kuin jalkaisin. Hän epäili heidän nousevan maihin. Hän taas voisi liikkua vapaammin puiden ja pensaiden välissä, ja voisihan hän sitä paitsi palata venheelleen milloin tahtoi.

Hän veti venheen niin korkealle, ettei vesi voinut sitä viedä, ja alkoi kulkea rantaa pitkin tavallisella varmalla varovaisuudellaan sitä leiripaikkaa kohden, johon hänen ystävänsä näinä aikoina kokoontuivat hänen tuloansa odottamaan.

Kenton huomasi pettyneensä odottaessaan intiaanien laskevan maihin tai soutavan vastavirtaan niin hitaasti, että hän voisi heidät saavuttaa. He kulki-
vat eteenpäin aavistamattoman nopeasti.

— Ne eivät laske maihin ennenkuin Kalkkalo-käärme-
lahdessa tahi sen yläpuolella, ajatteli Kenton nyt, minä vain tuhlaan aikaa metsässä kähmimällä.

Kentonin tapaiset miehet antavat aina toiminnan seurata heti päätöstä. Hän kääntyi ympäri ja palasi nopeasti sille paikalle, johon hän oli venheen jättänyt.

Ajatelkaa hänen hämmästystään, kun vene oli jälleen poissa!

Hän tuskin uskoi silmiään ja tarkasti vielä ympäristöä, mutta asia ei siitä parantunut.

Tuskin koskaan eläessään oli Kenton kokenut niin kiusallista tunnetta kuin tällä hetkellä; hänelle oli tehty niin ovela kepponen, että hänen itsetuntonsa siitä kovin loukkaantui.

Häntä nöyryytti vielä enemmän se seikka, että hän luuli tämän viimeisen kepposen tekijää samaksi intiaaniksi, jolta hän itse oli tämän torkkuessa siepannut saman venheen.

Mutta kuinka harmissaan ja masentuneena hän olikaan Siimon Kenton ei kuitenkaan koskaan tuhannut aikaa suruun ja valituksiin. Koska punanahkan ei ollut onnistunut ensi kerralla pitää venettä, ei se ollut onnistuva toisellakaan kerralla. Kenton siis läksi rientämään myötävirtaan niin pian kuin pimeässä saattoi.

Tällä kertaa eivät kuitenkaan edellisen kerran tapahtumat uudistuneet. Punanahkainen rosvo näytti olevan kylliksi viisas välttääkseen edeltäjänsä kohalokkaat virheet.

Rantaa pitkin luovimisen sijasta hän oli joko soutanut väljille vesille tahi samosi muuten eteenpäin niin nopeasti, ettei närkästynyt valkoinen mies saavuttanut häntä.

Ennen pitkää Kenton siis pysähtyi, vakuutettuna siitä, että vene oli nyt menetetty ainaiseksi.

— Minut saadaan hirttää, jollei se punanahka ole viisas mies! mumisi hän jossakin määrin ihailien vastustajaansa. Onhan Siimon Kentonia ennenkin juksattu, mutta ei koskaan tällä tavalla.

Ainoastaan heikko toivo oli enää metsänkävijällä jälellä — toinen vene, jonka hän viikkokauden päivät sitten oli kätkenyt erääseen niemekkeeseen lähelle Kalkkalokäärmelahtea. Jos se olisi säilynyt intiaanien väijyviltä katseilta, korvaisi se kärsityn vahingon.

Mutta saattoiko sitä toivoa? Punanahkoja oli nyt kaikkialla liikkeellä, ja joku heistä on saattanut huomata veneen — vaikkapa sattumalta.

Tähän kysymykseen sai vastauksen vain yhdellä tavalla. Oli mentävä katsomaan, oliko alus siellä,

jonne hän oli sen jättänyt ja josta hän toivoi sen tapaavansa.

Kenton samosi rannikkoa melkein huolettomalta näyttävällä kiireellä. Kalkkalokäärnelahtea lähes tyessään alkoi hän kuitenkin noudattaa tavallista varovaisuuttaan, vaikkapa pimeys ja tuuli tekivätkin parhaansa suojatakseen häntä.

Tavallista rauhattomampana hiipi hän paikalle, johon hän oli huolellisesti venheensä kätkenyt.

Hän suoritti etsintänsä yhtä nopeaan kuin huolellisesti, ja se paljasti hänelle sen surullisen tosiasian, että toinen vene oli hävinnyt samaa tietä kuin ensimmäinenkin.

14. Rauhanhäiritsijä.

Olemme maininneet, että Agnes Altman, joka istui kiveen nojaten leirivarustuspaikalla virran rannalla, oli kaikkein tarkkaavaisimpia Siimon Kentonin tuloa odottavassa valkoisten seurueessa. Sentähden hän myöskin huomasi, että intiaanisoturi kyyhötti saman kiven toisella puolella korkeintaan kolmen askeleen päässä hänestä.

Agnes kuuli, kuinka punanahkan ruumis kihnasi kiveä, ja jos hän pani korvan kiveä vasten, kuuli hänen vielä paremmin. (Minkätähden?) Hän ei tietänyt, mitä aikeita vihamiehellä oli, mutta luonnollisesti se puuhasi heidän turmioksansa.

Tyttö harkitsi, pitäisikö hänen ilmoittaa havaintonsa Yrjö Ashbridgelle, joka oli aivan lähellä ja jolle hän oli usein kuiskaillut. Mutta jos hän puhuisi tai liikahtaisi, niin kiven takana oleva intiaani säikähtäisi ja pakenisi. Sitä olisivat useimmat nuoret tyttöt hänen asemassaan toivoneetkin; mutta Agnesin mielestä ei tuon pahantekijän pitäisi päästä niin helpolla.

Hän päätti siis pysyä hiljaa paikallaan ja odottaa, mitä siitä tulee. Mutta pian hän osoitti sukupuolensa tavallista luonnetta; hän näet päätti kurkistaa kiven reunan yli nähdäkseen, mitä intiaani teki.

Heikko kuutamoo hämmöitti puiden oksien välistä. Agnes toivoi, että hän ennättää vilkaista kiven taa vihollisen huomamatta. Hänen sydämensä sykytti tavallista kiivaammin, kun hän hiljaa kuin aave nosti päätään kiven yläreunan tasalle, johon hän oli käsin tarttunut.

Mutta ennenkuin hän ennätti tarpeeksi korkealle, huomasi hän, että intiaani teki samoin, onneksi hänelle, paria sekunttia aikaisemmin.

Soturin hiustöyhtö korkeine kotkansulkineen näkyi pimeässä epäselvästi, mutta maalatut kasvot luulityttö eroittaneensa yhtä hyvin kuin jos aurinko olisi niihin paistanut.

Agnes oli hetkisen kuin kivettyneenä. Hän pelkäsi, että jos hän laskeutuu jälleen paikalleen, huomaa intiaani hänet ja käyttää puukkoaan tahi tomahawkiaan, ja sama selittämätön pelko esti häntä varoittamasta Yrjöä ja muita.

Agnesilla ei ollut aseita käsillä, ja vaikka olisi ollutkin, tuskinpa hän olisi niitä käyttänyt, sillä tämän peljättävän voiman, vihan ja petoksen edustajan rinnalla hän oli vain heikko lapsi. Mutta hän käsitti

kuitenkin, että jotakin hänen täytyy tehdä julkean tunkeilijan karkoittamiseksi.

Hän hamusi hiljaa oikealla kädellä maassa saadaksen pivollisen multaa ja soraa, jonka hän aikoi viskata ripeästi intiaanin kasvoja vastaan. Mutta Agnes ei koskaan saanut nähdä, mikä vaikutus tällaisilla aseilla olisi ollut; sillä juuri kun hän aikoi heittää, hävisi intiaanin pää äänettömästi.

Ei näyttänyt luultavalta, että intiaani tällaisessa pimeydessä sai mitään selvää varustuksen sisustuksesta ja sen suojelijain asemasta; sillä siihen olisi ollut tarpeen kissan tahi pöllön silmät. Hän luultavasti poistui tehdäkseen uuden yrityksen jossakin toisessa kohdassa.

Tytön tarkka korva ilmoitti, että hänen vihamiehensä oli jälleen liikkeellä, ei tällä kertaa kiven takana, vaan vasemmalla, lähellä Yrjö Ashbrigdeä.

Hän tähysteli tarkoin siihen suuntaan ja harkitsi, kuinka kauan hänen pitää istua hiljaa. Hän aikoi juuri huutaa puoliääneen ystävälleen, kun joku sysäsi häntä kyynärpäähän, niin nopeaan ja näkymättömästi, ettei hän voinut huomata eikä käsittää, mikä siinä oli. Mutta silloin ei hän voinut olla päästämättä tuskaista huudahdusta, ja Yrjö oli siinä silmänräpäyksessä hänen luonaan.

— Mikä sinulla on?

— Intiaani on varustuksessa!

— Mahdotonta! Sinä erehdyit!

— Näin hänet juuri nyt!

— Missä? Kerro, mitä näit!

— Näin hänen tirkistävän kiven takaa aivan minun edessäni. Aijoin juuri huutaa sinua, mutta hän

painui heti alas. Ja kohta sen jälkeen hän mateli sinun luonasi.

— Onko se mahdollista? En tahdo väittää sinua vastaan, mutta kuitenkin...

Korkea haamu ilmestyi pimeydestä ja lähestyi säikähtyneitä ystäviä.

Nuori Ashbrigde aikoi juuri kohottaa kiväärinsä, mutta silloin sanoi Veber Hastings:

— Varovasti mäkipaikoissa, junkkeri. Enpä tainnut tehdä viisaasti, kun asetin teidät kaksi niin lähettäin.

— Päinvastoin, vastasi nuorukainen, teitte siinä hyvän työn. Tytöllä on tarkempi silmä kuin muilla; hän näki, mitä muut eivät nähneet.

— Mitä?

Yrjö Ashbrigde kertoi tarkoin, mitä hän oli Agnesilta kuullut, ja tyttö kävi kauhuissaan tarkastamassa äitiään ja nuorta Mabelia.

— Nuo syöpäläiset rupeavat kovin tungetteleviksi, sanoi Hastings. Pysykää nyt siinä, missä olette; minä koetan etsiä punanahkaa. Tähystäkää tarkkaan; hän ehkä pyrkii ulos samaa tietä, jota tulikin.

Jim, joka nyt oli täydellisesti selvinnyt päihtymyksestään, oli vartijapaikallaan melkein sen kiven kohdalla, jonka luona Agnes oli tehnyt havaintonsa. Hän oli asettunut pitkälleen eräiden puunrunkojen ja oksien taakse, jotka muutamia viikkoja sitten itse oli järjestänyt siihen. Kun hän siinä loikoi vatsallaan pitäen kiväärin putkea toisessa kädessään, tunsu hän jonkun pehmeästi koskettelevan jalkaansa.

Metsänkävijä ei liikahtanut eikä päästänyt ääntä, mutta tarkalla vaistollaan aavisti, miten asiat oli-

vat, — intiaani oli tunkeutunut leiriin ja kierteli nyt tarkastusretkellä.

Intiaani ei vahingoittaisi ketään, ennenkuin hän saisi tietää sen, mitä varten oli tullut; mutta sen jälkeen hän epäilemättä aikoi jakaa muutamia nopeita peljättäviä puukoniskuja ja paeta ennenkuin kukaan ennättäisi kostaa.

Erämies käänsi päätään, katsoi yli olkansa ja näki miehen hahmon taivasta vasten; hänellä maassa maatessaan oli näet seisaallaan olevaan viholliseen nähden edullisempi asema.

Jim ei epäillyt hetkeäkään. Hän kääntyi seljälleen, veti jalat alleen ja oli silmänräpäyksessä pystyssä. Samassa hän viritti kiväärinsä.

Intiaani kuuli sen, hän ei kuitenkaan valmistautunut vastustamaan, vaan kääntyi pakoon.

Valkoinen mies syöksyi jälkeen voidaksensa tarkasti ampua. Pakolainen oli nähtävästi yhtä perehtynyt paikkaan kuin hänen vainoojansakin, sillä hetkeäkään epäilemättä osasi hän oikeaan suuntaan.

Hän oli lähellä ulommaista rintavarustusta ja hypäsi jonkun esteen yli; silloin sai jälestä samoava erämies toivomansa tilaisuuden. Hänen kiväärinsä kohosi ja pamahti, — intiaani ulvahti, kaatui eteenpäin, kaivoi hetkisen maata käsillään ja jäi sitten paikalleen hengenbieveriksi.

— Siinä teit reippaasti, Jim, sanoi Hastings tyyneästi. Lataa nyt pian vain kiväärisi.

— Kyllä minä sen konstin osaan! Mahtaneeko täällä vain olla useampia punanahkoja?

— Siinä tapauksessa ne ovat varovaisempia, mutta eihän sitä koskaan tiedä — hiljaa!

Puiden lomasta kuului pöllön värisevä ääni, niin hiljainen että erämiehen harjaantunut korvakin saattoi vain tuskin ja tuskin eroittaa sen.

— Se on Kenton, sanoi Hastings puoliääneen; ja minua suuresti ilahduttaa hänen tulonsa, sillä nyt saadaan jotakin tehdyksi.

15. Huonoja toiveita.

Kymmenen minuutin kuluttua ilmestyi kuuluisa metsänkävijä varustukseen niin hiljaa kuin maasta kohonnut. Hän istuutui maahan neuvotellakseen Hastingsin kanssa; sillä muiden täytyi olla vahti-paikoillaan. Kenton antoi alakuloisen kertomuksen seikkailustaan, jonka me jo tunnemme.

— Minä luotin kahteen venheeseen, päätti hän puheensa, ja toisen minä sainkin käsiini, mutta nyt ei minulla ole yhtään ainoaa. Mutta ei auta jäädä sitä suremaan.

— Ei, myönsi hänen puhetoverinsa; meidän on sittenkin tehtävä, mitä voimme.

— Niinpä tietenkin, vaikka toiveet ovat toistaiseksi huonot. Onko Boonesta kuulunut jotakin?

— Ei mitään.

— Paljon riippuu hänen harkinnastaan. Hän on nähnyt enemmän intiaaneja ja hän on minua viisaampi. Eivätkä punanahkat vihaa häntä niinkuin minua; sentähden on hänen helpompi päästä selville heidän aikomuksistaan.

— Intiaaneilla on varmaankin pari venettä, sanoi Hastings kiintyen erääseen ajatukseen.

— Ymmärrän, mitä te tarkoittatte, eikä kukaan

ole minua innokkaampi yritykseen ryhtymään, jos on vähänkin onnistumisen toivoa.

— Sieppasittehan te niiltä äsken venheen.

— Mutta silloin intiaani nukkui, ja hän oli yksin. Mutta täällä heitä on yhdessä vähintään parikymmentä — luultavasti enemmänkin — ja jokainen heistä on nyt niin valpas ja varuillaan kuin olisi maannut neljätoista vuotta ja kuusi kuukautta. — Nyt ne syöpäläiset, lisäsi erämies katkerasti, eivät mitään muuta toivo niin hartaasti kuin että Siimon Kenton yrittäisi niiltä varastaa venheen. Silloin he veisivät häneltä päänahkan ja ilkkuisivat viedessään. He odottavat, että minä yrittäisin.

— No niin, meille käy täällä samalla tavalla kuin Jimille ja hänen tovereilleen muutamia kuukausia sitten, — eikä meillä ole niinkään hyviä toiveita, ei puoleksikaan.

— Miksi ei?

— Ensinnäkin he olivat kaikki karaistuja miehiä, jotka osasivat tapella ja tappelivat, vaikka sitten huomasivatkin parhaaksi väistyä suuren joukon tieltä. Meillä on muassamme kaksi iäkstä naista, yksi tyttö ja yksi lapsi; eikä meistä luonnollisesti kukaan pakene niin kauan kuin voi seistä jaloillaan.

— Ei luonnollisesti, niin arvelee jokainen.

— Kun taas valkenee, syöksevät punanahkat kimppuumme joka taholta. Ne ampuvat meidät yhden kerrallaan puiden takaa.

— Pahemminkin ne voivat tehdä, huomautti Kenton.

— Mitenkä?

— Näännyttää meidät nälkään. Raivausalueelta

ja sille rakennetusta pirtistä lähdettyämme emme ole syöneet mitään. Siitä ei vielä ole kovin kauan, mutta eihän meillä ole rahtuakaan ruokaa mukana.

— Pahalta se näyttää, myönsi Hastings painuen miettimään ystävänsä sanoja.

— Jospa Boone olisi täällä, että saisimme yhdessä suunnitella jotakin, onnistuipa se sitten tahi ei.

Siimon Kenton ei tähtönyt istua epätoivoisena käsiään väännellen, oli pa tilanne kuinka toivoton hyvänsä, mutta hän halusi neuvotella itseänsä paria-kymmentä vuotta vanhemman miehen kanssa, joka oli uskaliaasti vaeltanut Lännen intiaanimetsiin ennenkuin Kenton oli kuullut Ohion ja Kentuckyn nimeä mainittavankaan.

— Yksi seikka minua kuitenkin ilahduttaa, sanoi Kenton hetkisen äänetönnä istuttua, ja se on se, että täältä on vapaa pääsy virralle.

— Jim oli sen niin järjestänyt; muutenhan hänen mielestään ei enää kukaan näkisi päivän valoa. — Halloo! Kuka siellä?

Mr Altman uskalsi lähestyä neuvottelijoita — pyytäen anteeksi rohkeuttaan. Hän halusi tiedustaa neekeripalvelijaansa Jettoa, joka oli lähtenyt Kentonin mukana.

— Tuhhat tulimmaista, minä olen todellakin unhottanut sen veitikan! huudahti Kenton.

— Hän ei saapunut takaisin teidän kanssanne?

— Ei, ja minä epäilen, näettekö häntä milloinkaan; ette ainakaan ensi käänteessä.

Sitten Kenton kertoi, mitä hän tiesi Jetron kohdalosta.

Isäntä kuunteli kertomusta mitä suurimmalla

mielenkiinnolla. Kuinka hän valittikaan kovaa koh-
taloa, joka oli tullut itsepäisen pojan osalle, huomasi
hän, ettei siitä voitu moittia ketään muuta kuin
häntä itseään.

— Jos hän joutuu intiaanien käsiin, on se hir-
muista, sanoi mr Altman.

— Punanahkat eivät pidä neekereistä, ja sitä
paitse on heillä syytä vihata häntä.

— Kuulin, että hän teki paljon teidän väkenne
pelastamiseksi, sanoi Hastings.

— Aivan varmaan, sanoi Kenton. Kun milloin
syöpäläinen kaatui luodista, oli se melkein aina läh-
tenyt Jetron kivääristä, ja merkillisintä on, kun
hän sieppasi itse Pantterin kiinni ja oli viedä häneltä
hengen.

— Punainen päällikkö kai kostaisi hänelle mielel-
lään? kysyi Altman.

— Kuinka hän meitä muita vihanneekaan, hän
varmaankin antaisi kaksi meitä tuosta nekeri-
pojasta. Jos hän hänet tapaa, kiduttaa hän hänet
kuoliaaksi.

Tämä ajatus oli kiusallinen, mutta eihän pojan
hyväksi voitu mitään tehdä. Ja uhkasihan heitä
kaikkia yhtä pelottava vaara.

— Minusta tuntuu, sanoi Hastings, mr Altmanin
poistuttua, että mitä voitaneekaan yrittää näiden
ihmisten pelastamiseksi, täytyy sen tapahtua heti
tänä yönä.

— Siitä ei ole epäilyä — halloo, kuka siellä?

Pimeästä ilmestyi haamu, jonka Kenton heti tunsi
ryhdistä.

— Sinäkö siellä olet, Taneli?

— Minä olen, sanoi vanha urho tyynesti ja istui toisten rinnalle ikäänkuin hän olisi ollut vain muutamana minuutina erillään heistä. Oli vaikea löytää teitä, — halutti huutaa monta kertaa.

— Miksi et tehnyt niin? Minä tein.

— Intiaaneja on metsässä paljon. Minä kuulin heidän usein huutavan toisilleen, ja minulla oli paljon huolta karttaessani, etten törmännyt heitä vastaan. Jos minä olisin antanut merkkiään, olisivat he vastanneet, ja silloin olisi ollut huono juttu. Arvasin, että löydän teidät jostakin.

— No niin, Taneli, sanoi Kenton Booneen kääntyen, mitä luulet punanahkain nyt suunnittelevan?

— He kai odottavat aamua siellä missä ovat, ja sitten he kai ampuvat.

— Ja pitävät meitä täällä teljettyinä, kunnes kuolemme nälkään?

— Niin, epäilemättä.

— Ja sinä uskot, että mitä tehdäänkin näiden ihmisten pelastamiseksi, se pitää tehdä ennen auringonkoittoa?

— Uskon kuin raamattuun.

— Kuinka paljon punanahkoja on?

— Kai heitä oli parikymmentä iltapäivällä, mutta illalla tuli uusia virran takaa, niin että minä luulen heitä olevan kolmenkymmenen paikkeella.

— Kuka on päällikkönä, Taneli?

— Se maalattu julmuri, jota ne mainitsevat nimellä Wa-on-mon eli Pantteri.

16. Siimon Kenton säikähtää.

Siimon Kenton saavisti paljon ennen kuin hän sen Boonelta kuuli, että juuri hänen vanha vihamiehensä Pantteri johtaa sitä intiaanisoturien joukkoa, joka menestyksellisesti saarsi uutisasukkaita. Ja siinähan oli selvä syy, minkä tähden punainen päällikkö ei ollut tullut kaksintaisteluun Kentonin kanssa.

Wa-on-mon oli rientänyt kokoamaan ne irralliset intiaani-joukot, joita tiesi samoilevan ympäristössä antaakseen niiden avulla valkoisille paljon merkittävämmän iskun kuin Kentonin tappaminen. Ja hän oli juuri saavuttamaisillaan päämääränsä. Näytti kuin pakolaisia ei mikään voisi tuhosta pelastaa.

Lukijamme muistakoot, että huolenpito seurueen neljästä naisjäsenestä, jotka oli saatettava turvaan paalumajalle, oli urhoollisten miesystäviemme suurimpana kuormana. Ilman tätä huolta olisivat uutisasukkaat ja valkoiset erämiehet pitäneet kyllä uskaliaasti puoliaan.

Olemme jo huomanneet, että ystäväin ja vihollisten oli helppo päästä varustukseen. Kun Kenton ja Boone saapuivat, kumottiin entinen suunnitelma. Aikomus oli alkuaan ollut, että piiritetyt hiipisivät pois leiristä rannan puolelta, joka oli avoinna. Mutta

pian havaittiin, että se oli mahdotonta intiaanien tarkan valvonnan tähden. Joku taitava erämies olisi ehkä metsän suojassa ja sulkeltamalla kauan vedessä voinut käyttää tätä tietä, mutta naisille ja useille miehillekin olisi sellainen yritys tullut tuhoisaksi.

Kenton, Boone ja Hastings pitivät sotaneuvotteluja.

— Näyttää olevan vain yksi keino, virkkoi Boone, sitten kun toiset olivat ajatuksensa lausuneet, ja sekin surkean heikko.

— Niin, nykyisissä oloissa, myönsi Kenton.

— Olemme jo nähneet, että joku meistä voi hiipiä täältä pois metsään. Ja miksi ei silloin pari kolme toistensa jälkiä astuen?

— Totisesti, virkkoi Hastings.

— Olettakaamme siis, että minä menen oikealle ja Siimon vasemmalle ja että kumpikin meistä ottaa mukaansa kaksi henkilöä ja että nämä henkilöt ovat naisia.

— No niin — ja jos te pääsisitte intiaanileirin läpi niiden keralla? kysyi Hastings.

— Silloin olisi tehty, mitä tehdä pitää. Jos me selviytyisimme syöpäläisistä ja meillä olisi vielä suuri osa yötä jäljellä, niin päivännousteissa olisimme paalumajalla.

Kenton ei hyväksynyt tätä suunnitelmaa ja sen hän myöskin sanoi.

— Sinä ja minä kulkisimme kyllä, lausui hän, vartiaketjun läpi, koska olemme jo tänä yönä sen tehneet, Taneli, mutta naisia me emme voisi ottaa mukaan.

Boone luotti ystävänsä kokemukseen ja sanoi:

— Silloin ei ole muuta mahdollisuutta kuin olla täällä ja taistella intiaanien kanssa. Me voimme surmata heistä eräitä, ehkäpä Pantterinkin, mutta kukaan meistä ei jää eloon hänen kuolemastaan iloitsemaan.

Kenton istui hetkisen äänetönnä.

Hänen ystävänsä tiesivät, että hän harkitsi ankarasti aseman vaikeutta ja että hän kenties keksii pelastuskeinonkin, joskin epätoivoisen. Ei Boone eikä Hastings tienneet ehdottaa mitään ja odottivat jättiläiskokoisen ystävänsä sanaa tahi tekoa.

Vihdoin nousi Kenton sanomatta sanaakaan.

Toiset tekivät samoin, vaikka he tällaisessa asemassa olivat enemmän alttiit hiipiväin vihollisten kuulille.

— Ota minun kiväärini, Taneli, sanoi nuorempi erämies merkityksellisesti, jollen minä koskaan palaa, pidä se muistona niistä monista hetkistä, joita olemme yhdessä suorittaneet Lännen metsissä.

— Sen teen, sanoi Boone ja otti kiväärin.

— Mutta, väitti Hastings, emmekö, minä ja Boone, voi jotenkin auttaa teitä.

— Ette. Minun täytyy tällä kertaa mennä yksin. Kun te ja minä äsken juttelimme, niin muistattehan, että minä sanoin, ettei ole mitään mahdollisuutta ryöstää näillä seuduin venettä punanahkoilta — muistattehan sen, Hastings?

— Kyllä muistan.

— Nyt aijon kaikessa tapauksessa yrittää saada sen venheen, jonka näin soutavan virtaa hämärissä. Minä luulen, ettei se onnistu ja ettei minulle ole siitä hyötyä, vaikka se onnistuisikin.

Boonella oli hyvä halu väittää vastaan ja häntä suretti, että hänen ystävänsä panee itsensä alttiiksi niin toivottomaan yritykseen. Mutta hän vaikenikin kuitenkin; sillä hän tiesi, että Kenton oli harkinnut kaikki seikat myötä ja vastaan ja että estelyt eivät enää auttaisi mitään.

— Olkaa te täällä, sanoi Kenton käyttäytyen yhtä rauhallisesti kuin olisi ollut kysymys nukkumaan menosta. Luultavasti eivät intiaanit hätyytäneitä ennen aamua. Jollen minä ole sitä ennen täällä, niin ette enää koskaan näe minua. — Jumalan haltuun!

Hän puristi heidän kättään, kulki virralle päin ja hävisi pimeyteen niin hiljaa kuin varjo.

Hänen jäljelle jääneet ystävänsä eivät pitkiin aikoihin lausuneet sanaakaan.

Valmiina painikamppailuun — koska oli jättänyt pois kiväärinsä lähestyi Kenton äärettömän varovasti joen rantaan. Jos, mikä näytti mahdottomalta, hänen aikeensa onnistuisivat, johtuisi se yksinomaan siitä, että hän on voinut salata liikkeensä.

Siitä syystä hän turvautui kaikkiin mahdollisiin varokeinoihin. Hän matoi maata pitkin kuin käärme päästen siten neljänneksitunnissa vain muutamia miehenmittoja eteenpäin. Hänen ammatissaan toimivain henkilöiden tärkein avu onkin kärsivällisyys; vähäisinkin hätiköiminen saattoi siinä tehdä tyhjäksi pitkälliset ponnistukset.

Kun hän vihdoin saattoi ojentaa kätensä virran viileään veteen, oli hän varma, ettei yksikään punanahka aavistanut hänen aikeitaan.

Useat ulkonaiset seikat edistivät rohkean erämiehen yritystä. Tuuli humisi ja metsä suhisi, laineiden

loiske kattoi kaikki muut äänet, samalla kuin vilkas aaltoilu oli omiaan salaamaan uimamiehen liikkeitä.

Kuu oli pilvien peitossa, mutta Kentonin tarkka silmä huomasi, että nämä kaihtimet pian väistyivät loistavan pallon edestä sallien sen hohteen levitä sitä räikeämpänä. Silmänräpäystäkään ei siis saanut viivytellä.

Kenton makasi vielä maassa ja uskalsi tuskin tuuman vertaa nostaa päätään. Hän ujutautui rannalta veteen ja painui pinnan alle yhtä hiljaa ja raskaasti kuin rautaharkko. Rannikolla oli matalaa, mutta hän siirtyi nopeasti syvemmille vesille, ja siellä hän viihtyi kuin kotonaan.

Hän ui taidolla ja voimakkaasti kokonaan veden peitossa ainoastaan silloin-tällöin nenänhuippu hengityksen vuoksi veden pinnan yläpuolella; sillä hän ui selällään.

Sitten kun Kenton oli pitkän taipaleen uinut veden alla, nosti hän päänsä veden pinnalle ja aukaisi silmänsä.

Kuu tuli juuri silloin näkyviin pilvien alta ja virralle ja metsiin sädehtivä valo laajensi erämiehen näköpiiriä. Ollen varma, etteivät väijyvät intiaanit olleet huomanneet hänen poistumistansa, tarkasteli hän nyt seutua entistä varmemmin.

Metsä, josta hän oli tullut, kuvastui tummana kirkasta taivasta vastaan. Virran kalvo väreili kuutamon hopeassa niin kauas kuin silmä kantoi, mutta Ohion puoleisen rannan verhosi epämääräinen synkkyys.

Jossakin paikassa sillä rannalla, josta hän oli tullut, pitäisi etsityn venheen olla. Sen saaminen oli

aivan välttämättömät, jos aikoi pelastaa uutisasukkaat vaarallisesta asemastaan, ja hän teki huiman päätöksen koettaa kaikkensa vaikkapa henkensä uhalla.

Viisaus käski hänen odottamaan, kunnes kuu jälleen peittyi pilviin. Ja muutamain minuuttien kuluttua olikin taas niin pimeää, että sopi yrittää.

Hän ui tyynesti ja varmasti rantaa kohden, kunnes oli ajattelemansa matkan päässä. Sitten hän arvioi tarkasti matkan pituuden ja sukelsi veden alle. Kun hän jälleen nosti päätään veden pinnan yli riippuvien oksien alla, ei mikään todistanut sitä, että hänet olisi huomattu. Hän oli kuitenkin vasta yrityksensä alussa. Varsinainen työ alkoi nyt.

Kenton oli kohonnut virran pinnalle paljon ylempänä sitä paikkaa, josta hän oli lähtenyt. Hän arveli näkemänsä venheen olevan sen kohdan alapuolella ja päätti jatkaa etsimistä siihen suuntaan. Hän saattoi sen suorittaa lyhyessä ajassa, mutta mitään venettä ei näkynyt.

Hän aikoi jälleen kääntyä takaisin, mutta heitti sitä ennen katseen virralle, jota kuutamo taas kirkaasti valaisi.

Silloin hän ällistyi, tirkisti jälleen oksien välitse ja joutui suuremman hämmästyksen valtaan kuin koskaan ennen elämässään; sillä hän ei ollut milloinkaan nähnyt mitään niin pöyristyttävää.

Urhea erämies kauhistui niin sitä, minkä hän näki, että hän unohtaen väijyvät intiaanit, unohtaen uutisasukkaita uhkaavan vaaran, unohtaen kaiken muun kuin oman valtaavan kauhistuksensa syöksyi ylös vedestä ja samosi varustukseen, johon hän oli jättänyt ystävänsä huutaen kumealla äänellä:

— Me olemme hukassa, pojat! Me olemme hukassa! Virralla kulkee kummitus!

17. Onnistunut vankeudesta marssinta.

Meidän on välttämätöntä kiinnittää jälleen huomiomme Jetroon.

Muistamme hänen viimeksi saaneen sen päähänpiston, että hän poistuu laatikon sisässä intiaanien vartioimasta mr Ashbrigden pirtistä. Ja hän varustautui toteuttamaan tätä mainiota tuumaa. Hänen piti kaataa suuri laatikko alaspäin omalle pääläelleen ja sen suojuksessa astua raivatun alueen yli metsään. Lähemmin harkittuaan ja kokeita tehtyään havaitsi hän kuitenkin pian eräitä vaikeuksia, jotka osottautuivat voittamattomiksi.

— Juhlallista se on, mumisi hän tyhjennettyään suuren laatikon, mutta vaikea minun on sitä ja kiivääriä kantaa. Sillä kun minä pidän sitä pääläella, en saata nähdä, missä kuljen. Minä kaadun, menen ympäri kolme neljä kertaa. Minun täytyy tehdä aukko silmille.

Siitä tuli työtä; mutta kuusilaudat olivat jotenkin pehmeät ja veitsi oli terävä.

— Tämä on hyvä, mumisi hän tutkittuaan aukkoa. johon mahtui melkein käsikin. Se ollaan liian suuri, mutta jos minä näen pakanain tähtävän siihen, pyöräytän minä laatikkoa. Minä koetan!

Hän nosti laatikon pään ja olkapäiden varaan ja huomasi sen sopivan oivallisesti. Hän katsoi ikkunasta ulos eikä nähnyt mitään epäiltävää.

Silloin aukaisi hän oven ja astui ulos suuri puinen kypärä päässä. Hän tuli kuun valaisemalle kentälle ja jatkoi kulkuaan suurella vaivalla kenties noin kymmenen tai kaksitoista askelta. Sitten hän kääntyi äkkiä ympäri ja riensi avonaisesta ovesta pirttiin niin kiireesti, että kaatui nuriniskoin pirtin permannolle.

— Varjelkoon! Minähän olla aivan hullu! huudahti hän, eikä kukaan tuttava olisi varmaankaan väittänyt sitä vastaan.

Hän oli kauhukseen tehnyt useita havaintoja. Ensinnäkin ei tähystysaukko ollut oikealla paikalla. Hän oli pannut laatikon takaperin päähänsä, eikä sen kääntäminen tahonut onnistua. Samalla hän huomasi, ettei hän ollut ottanut kivääriä mukaansa. Ja pahinta kaikesta oli se, että hän äkkiä pääsi selville, etteivät ohuet kuusilaudat voineet ollenkaan pidättää kiväärin luoteja. Hänellä ei siis ol'ut min-käänlaista suojaa.

Tästä kaikesta joutui neekeripoika kauhun valtaan ja syöksyi huutaen ja kolisten pirttiin ennen kuin edes kunnolla ennätti yrittääkään aikeensa toteuttamista.

Ainoana lohtuna oli, ettei punanahkoja näkynyt eikä kuulunut. Hän ajatteli, että ne kyllä olisivat ilmaisseet läsnäolonsa, jos olisivat nähneet hänet.

Häntä vaivasi niin suuri turvattomuuden tunne, että hän alkoi miettiä uutta keinoa ja luulikin sellaisen taas pian keksineensä.

Paetessaan intiaaneja olivat uutisasukkaat jättäneet pirttiinsä m. m. paljon sänkyvaatteita, enimmäkseen lakanoita, peitteitä ja huopia. Miksi ei voisi kääriytyä niihin mieluummin kuin käyttää hassua laatikkoa?

Kuta enemmän hän sitä ajatteli, sen tyytyväisemmäksi hän tuli keksintöönsä ja ryhtyi sitä pian toteuttamaan.

Hän otti esille lakanoita yhden toisensa jälkeen, kunnes niitä oli siinä kuusi kappaletta, suuria vahvoja, pellavakankaisia.

Sitten hän aukaisi oven, että kuutamoa pääsisi sisään valaisemaan hänen pukeutumistaan. Katsottuaan, ettei rakas kivääri tällä kertaa joutuisi unohduksiin, kääri hän ensimmäisen lakanan ympärilleen, sitten toisen, kolmannen, neljännen j. n. e. Hänestä tuli siten paksu ja pyöreä, hän muistutti pystyyn asetettua vuodetta.

Tämä ihmeellinen varustus ulottui pään ylä ja jalvoja se verhosi nilkkoihin saakka.

Jetro päätti nyt noudattaa kaikkea mahdollista varovaisuutta. Hän pilkisti ulos ovesta ja tarkasti avonaisen paikan virralle asti, mikäli se kuun piiloon mentyä oli mahdollista. Sitten katseli hän itään ja änteen, eikä kummaltakaan puolelta näyttänyt mitään vaaraa uhkaavan. Ikkunasta katseli hän taaksepäin, jonne hän aikoi juosta.

Oliko tämä harhanäkyä, vai seisoiko intiaani liikukumattomana tuolla metsänreunassa ikäänkuin odotellen, että pirtissä oleva mies tulisi kiväärin tavattaviin?

Jetro katsoa tuijotti uhkaavaan olentoon useam-

pia minuutteja, kunnes kuun hävitessä pilvien taakse miehen haamukin hävisi.

— Ei siellä kai ollutkaan mitään, ja minä juoksen syliin, jos se on siellä, mumisi neekeri sitten.

Epävarmuus sai hänet kuitenkin muuttamaan pakenemissuuntaa. Hän päätti juosta metsään lähelle sitä paikkaa, jossa Kenton sieppasi venheen nukkuvan intiaanin nenän edestä. Lähellä oleva proomu vaikutti niin puoleensavetävästi. Jetro oli liikkunut sillä niin kauan, että hän tunsu sen varsin hyvin; siinä hän voisi puolustautuakin kiväärinsä avulla.

Hän lähti päättävästi kulkemaan harkitsemaansa suuntaan, ja silloin hän huomasi, että se huolellisuus, jolla hän oli suojannut jalkansa, arveluttavasti esti hänen liikuntoaan. Hän saattoi ottaa vain kovin lyhyitä askeleita, ja häntä kiusoitti näin hidas kulku.

Hän oli sängen hassunkurisen näköinen. Lakanat olivat tehneet hänen paksun ruumiinsa vielä paksummaksi. Pään yli ulottuvat poimut viruttivat hänelle pituutta, ja niin muistutti hän kummituksen-tapaista jättiläistä, joka tepsutteli hiljaa rantaa kohden.

Se merkillinen onni, joka oli seurannut musta-ihoista nuorukaista m. m. hänen pirttiin saapuessaan, ei luopunut hänestä nytkään. Kun Kenton illan lähestyessä saapui yksin raivatun alueen ympäri pirtin luo, liikuskeli paikalla kaksi intiaania. Kenties Pantteri järjestäessään väijyntää Kalkkalokäärmelahden luo epäili, että uutisasukkaat kääntyisivät takaisin pirtilleen pitääkseen siellä puoliaan, ja sentähden käski kaksi sotilasta jäämään sinne ja sitten antamaan hänelle tarpeellisia tietoja tältä seudulta.

Kun näistä sotilaista yksi kierteli läheistä metsää, jäi toinen venheen luo ja nukkui hetkiseksi. Sill'aikaa Kenton vei kanootin ja myöskin Jetro hiipi pirttiin. Heti sen jälkeen saapui toinen intiaani metsästä ja nukkuja havahtui huomaten venheen häviämisen. Silloin toinen sotilas lähti etsimään venettä — kuinka hän siinä onnistui, olemme kertoneet — toinen jäi vartioimaan pirttiä, ja kun hän näki, että joku mies oli pirtissä, koetti hän ajaa häntä sieltä pois.

Ne äänet, joita Jetro luuli kuullensa oven takaa, saattoivat kyllä olla yhdestä samasta kurkusta lähteneitä, koska intiaani ja neekeri koettivat pettää toisiaan. Intiaani tuli sitten rauhattomaksi toveristaan, joka ei palannut — koska kaatui kaksintaistelussa Kentonin kanssa —, ja niin hän lähti virralle jättäen pirtin asujineen oman onnensa nojaan. Hän, kuten olemme kertoneet, valtasi sitten onnellisesti Kentonin palkovenheen.

Siitä johtui, että Jetron varovaisuustoimenpiteet pirtistä lähtiessään osotautuivat tarpeettomiksi. Sillä hän olisi voinut rauhallisesti marssia pois vankilastaan kuin herra oman puutarhansa poikki.

Mutta jos hän olisi niin tehnyt, ei se ihmeellinen tapahtuma, josta nyt on kerrottava, olisi voinut sattua.

18. „Pahaa ennustavia tuulia puhaltaa“.

Jetro katsoi oikeaan ja vasempaan; vaaraa ei uhanut mistään. Hän päätti silloin vapautua siteistään ja yritti kumartua niistä päästääkseen. Mutta voi! Hänen ruumiinsa oli niin lujissa kääreissä, että hän sai sitä vain hiukan taipumaan; kädet ulottuivat tuskin polviinkaan saakka.

— Voi minua poloista! vaikeroi hän. Olen tehnyt itsemurhan, en milloinkaan saa jalkojani enää vapaiksi. Saan elää tässä kääreessä koko ikäni eikä se tule pitkäksi!

Ensi säikähdyksen asetuttua ajatteli hän, että koska hän on voinut itse kääriytyä, täytyy hänen voida vapautuakin, pitää vain alkaa ylhäältä eikä alhaalta.

Muutamassa minuutissa hän saikin kääreet irti potkaisten ne viimeksi jaloistaan, ja niin oli hän jälleen »vapaa mies».

Hän heitti lakanoita vasemmalle käsivarrelleen ja piti kivääriä oikeassa. Kulkien eteenpäin päätti hän tehdä tarkastusretken proomuun, vaikka tiesikin ajan olevan täperällä. Se oli lähellä rantaa, johon se oli jäänyt, kun lasti siitä päivällä purettiin. Sitä ei oltu ennätetty vielä särkeä, tahi ehkä ajottiin sitä

käyttää vielä toisenkin kerran; intiaanitkaan eivät olleet tehneet sille mitään vahinkoa.

Jetro kiipesi jykevän laidan yli ja katseli ympärilleen tarkkaavasti. Tuolla oli pitkä peräsinairo kääntyvässä hankaimessa.

Sen ponsi ulottui melkein keskelle proomua. Peräpuoli, joka muuten oli keulan-

muotoinen, oli kannellinen ja siellä oli makuupaikat. Etukeulassa keitettiin ruoka.

Pohjalla oli kaksi pitkää tankoa, joilla voitiin saavoaa proomua. Sen köydenkin, jolla Pantteri oli sidottu, löysi Jetro, samoin laudanpätkiä y. m. arvontonta sälyä.

Jetro viskasi lakanat keulaan, istuutui kannalle ja mietti.

Ei ole niin veltoja aivoja, joihin ei joskus ihmeellisiä ajatuksen salamoita välkähtäisi. Silloin ihmisielu työskentelee sen jumalallisen voiman ohjajamana, joka sen on luonut. Kun Jetrokin mietti merkittäviä kokemuksiaan siitä saakka, kun hän lähti lap-

suudenkodistaan Virginiassa, syntyi hänen päähänsä uusi suunnitelma, joka uutuudellaan häntä itseäänkin hämmästytti.

Lähemmin asiaa tarkastaessa huomaa, ettei siinä mitään erinomaista ollut, mutta näillä seuduilla se silloin kaikessa tapauksessa oli uutta.

Tuossa oli kaksi vahvaa tankoa, tuolla köydenpätkiä proomun pohjalla, keulassa tavattoman vahvoja lakanoita. Hänellä oli terävä puukko, jota hän oli tottunut käyttämään. Tuuli puhalsi voimakkaasti vastavirtaan. — Miksikä hän ei purjehtisi proomulla virtaa ylös?

Tämä suurenmoinen ajatus ihmetytti ja hämmästytti Jetroa, mutta hän päätti sen toteuttaa. Hän ei aavistanut, mikä hyöty siitä koituu, eihän hän edes tiennyt, kuinka epätoivoisessa asemassa hänen ystävänsä tällä hetkellä olivat. Hän mumisi:

— Metsässä on paha kulkea pimeällä. Voi astua kalkkalokäärmeen päälle, jäädä leuvastaan puunksaan ja kaatua selälleen, intiaani voi hyökätä kimppuun... Kun ne näkevät minun purjehtivan vastavirtaan, tulevat ne iloisiksi; mr Altman ei vaadi niin kovaa työtä ja hänen puolisonsa ei moiti minua paljosta syömisestä...

Jetro teki pian tarvittavia reikiä proomun laitoihin. Näihin reikiin pujotti hän köydenpäitä ja asetti niiden avulla toisen tangoista pystyasentoon proomun toiselle sivulle ja toisen sen vastaiselle puolelle.

Nyt oli hänellä rinnatusten kaksi vahvaa mastoa.

Sitten hän liitti lakanoita kulmistaan toisiinsa, kunnes sai tarpeeksi suuren purjeen, jonka hän kiinnitti mastoihin.

Tämän kaiken hän teki taitavan työmiehen huolellisuudella. Ja kun laitos oli valmiina, oli hänellä noin kuuden neliömetrin laajuinen purjepinta aluksessaan. Ei mitään muuta kaivattu kuin vakavaa tuulta.

— Voi tulla vastatuulikin, mietti Jetro ja silloin tämä röhä kulkee Ohiovirtaa alas, kunnes tullaan Missisippiin ja sitten — en muista, mihin virtaan se laskee, ehkä Punaiseen mereen, ja sinne minä tahdonkin. Siellä minä hyppään pois proomusta ja juoksen taas metsään.

— Jos Kenton on pelastunut, vaikka en ole ollut häntä suojelemassa, ja jos Boonekaan ei ole vahingoittunut, hämmästyvät he, kun näkevät minun tulevan... Nyt onkin hyvä tuuli — mutta miksi ei proomu lähde liikkeelle?

Purje pullistui ja vahva tuuli painosti tanakasti, mutta sittenkin jämötti proomu paikallaan kuin virran pohjaan uponneena.

19. Matkustajatoveri.

Jetro koetti kääntää airolla proomun keulaa vastavirtaan. Alus kääntyikin vähän, mutta painui pian entiselle paikalleen.

— Sepä kiusa! mutisi hän, hereten soutamasta. Tuuli on kova, eikä purjelaiva kuitenkaan liikahda. Asiaa täytyy tutkia.

Se olikin pian tutkittu. Neekeri ei ollut nostanut ankkuria.

— Siitä ei saa muille puhua, sanoi hän häpeissään ja korjasi laiminlyönnin.

Sen jälkeen oli helppo työntää alus väylälle, ja niin alkoi purjehtiminen vastavirtaan.

Tumma-ihoinen nuorukainen oli sanomattoman ihastunut seistessään laivansa perässä ja katsoessaan, kuinka hyvin se kävi. Kun hänellä sitten ei ollut mitään tekemistä, istuutui hän kokkaan proomun reunalle, piti kivääriä käsissään ja antoi jalkojen viilettää vettä. Hän arveli, etteivät Kenton, Boone, Altman ja Ashbrigde yhdessäkään olisi keksineet sellaista mainiota kulkuneuvoa.

Proomu tärähti nyt johonkin kariin ja pysähtyi äkkiä, jolloin neekeri tuiskahti virtaan. Pahemmatta onnettomuudetta küepesi hän pian märkänä ylös jäl-

leen. Vahvoin käsivarsin sai hän sauvan avulla aluk-sensa irti ja työnsi sen syvemmille vesille.

— Tällaista loiskausta ei saa toisen kerran tapah-tua, virkkoi hän päättävästi.

Proomu kulki lakkaamatta vastavirtaan, vieläpä nopeammin kuin oli tullut virran mukana alaspäin. Pilvet kaihtoivat joskus kuun, joka taas toisin ajoin hohti niin kirkkaasti, että rannalta saattoi erottaa jokaisen puun oksan. Vesi lotisi keulan edessä, ja aallot läikkyivät molemmilla sivuilla.

Hänen tähystelevä silmänsä ei huomannut mitään ihmissiikettä, ainoastaan eräs kiväärinlaukaus Kalk-kalokäärnelahden luota ilmaisi, että elämä sittenkin vielä kuohuu, valppaana, hurjana, väkivaltaisena.

Ja silloin sattui, että se intiaani, jonka oli onnis-tunut siepata Kentonin vene, palasi.

Tuo älykäs soturi tiesi, että erämies huomaa pian varkauden ja lähtee omaansa etsimään. Sentähden hän aalloilla meloessaan tähysteli alinomaa vain ran-taa kuunnellen ja katsellen yht'aikaa.

— Kuka siellä?

Rämeällä äänellä lausuttuna olisi tällainen kysy-mys yön hiljaisuudessa säikähdyttänyt rohkeintakin. Intiaani käänsi nopeasti päätään ja näki ilmiön, jollaista hänen rotunsa jäsenet eivät olleet koskaan ennen nähneet — Ohion proomun, joka kulki vasta-virtaan äänetönnä kuin kuolema ja — suurin, val-koisin siivin.

Kun intiaani tuijotti kauhistuttavaan alukseen, näki hän sen keulassa seisovan voimakkaan, leveä-harteisen miehen kivääri kädessä. Sitä näkyä hän ei enää voinut sietää. Luonnottomalla voimanpon-

nistuksella käänsi hän melaansa ohjaten venheensä huimalla vauhdilla rantaa kohden ja samosi kauhuissaan metsään.

— Tuo mies käyttäytyy kuin mieletön, sanoi Jetro harkiten, olisiko hänet ammittava?

Proomun vauhti tämän jälkeen hiljeni ja lopulta pysähtyi kokonaan, nuorukaisen hämmästyks-

seksi ja harmiksi; vihdoin alkoi laiva liukua alaspäin virran mukana. Tuuli oli näet äkkiä kokonaan tauonnut.

Jetro laski ankkurin. Hän arvaili, kuinka kauas hän oli ennättänyt kulkea.

Palkovene, joka oli niin kovalla vauhdilla samonnut rantaan, lähti jälleen vesille; valkoinen mies meloi sitä suoraan proomua kohden.

— Tuo ei voi olla Kenton eikä Boone, arveli Jetro tarkasti seuraten vierasta katseellaan. Minulla ei ole kunnia tuntea häntä. En ole ennen nähnyt.

Kun venhe oli tullut lähemmäksi, huomasi nekeri,

että siinä oli voimakas keski-ikäinen mies puettu samaan tapaan, kuin mr Altman ja Ashbrigde.

— Hyvää iltaa! sanoi hän nyökäten tervehdykseksi.

— Kuka te olette? kysyi Jetro epäillen, sopsisiko hänen päästää outoa miestä alukseensa.

— Te olette kai yksin laivallanne?

— Ei, herra, sanoi Jetro, joka ei tahtonut tunnustaa turvattomuuttaan; te olette erehdyksessä. Simon Kenton ja Taneli Boone sekä yksitoista muuta miestä on minun kanssani. Ja jos te . . .

— Joutavia! huudahti vieras ja nauroi niin makeasti, että neekeri joutui aivan hämilleen.

— Anteeksi, näyttää kuin pyrkisitte tänne?

— Meistä tulee hyviä ystäviä, poikaseni; minua ei sinun tarvitse milloinkaan pelätä. Minun nimeni on Finley.

Näin sanoen nousi vieras proomuun ja puistalti sydämellisesti Jetron kättä. Venhe sidottiin proomun sivulle. Neekeri kehotti vierasta istumaan perään ainoalle vapaana olevalle lakanalle; hän ei luullut koskaan ennen tavanneensa niin herttaista miestä.

James B. Finley oli kuuluisa lähetyssaarnaaja, jonka toiminta on kauneimpia muistoja Lännen historiassa; se on valokohta julmuuksien, paheiden ja kaikenlaisten rikosten rinnalla, joista niiden seutujen aikakirjat muuten tietävät kertoa. Hän eli niissä metsissä monta vuotta koditonna, turvatonna, samoilii erämaiden halki kivääri olalla, elätti itseään metsänriistalla, joita itse ampui tai joita hänelle tarjottiin intiaanien teltoissa ja uutisasukkaiden pirtteissä. Hän nukkui metsässä, värisi yksinäisen nuo-

tion ääressä ja hikoili keskipäivän auringon polttavassa paahteessa.

Ja minne ikänä tämä harras ja innostunut mies saapui, siellä hän puhui Mestaristaan, jonka palveluksessa hän väsymättä työskenteli ja vaikutti syvimmästi esimerkin voimalla. Useita ohjasikin hän oikealle tielle, ei ainoastaan raakain rajaseutulaiden ja erämiesten vaan myöskin hurjain intiaanisorurien joukosta. Mainittakoon, että hänen vaikutuksestaan m. m. Siimon Kentonista muutamia vuosia myöhemmin tuli erinomaisen hurskas ja rakastettava mies.

Lähetysaarnaaja osoitti menettelytapansa älykkäisyyttä siinäkin, ettei ollut tietääkseenkään Jetron äskeisestä suunnattomasta valheesta. Hän laski isällisesti kätensä nuoren miehen olkapäälle ja sanoi:

— Saat uskoa minua, kun sanon, että minä hämmästyin.

— Minä hämmästyttää usein ihmisiä.

— Mikä on nimesi? jos saan kysyä.

Jetro vastasi todenmukaisesti kaikkiin kysymyksiin, ja niin sai lähetysaarnaaja selon kaikista taapahtumista ja nuorukaisen nykyisestä asemasta.

— Minä olen tällä virralla nähnyt monta proomua, mutta tämä on ensimmäinen, joka kulkee ylöspäin.

— Minä keksin uuden tavan.

— Mutta miksi nyt olet paikallasi?

— Koska olen heittänyt ankkuriin.

— Mutta etkö huomaa, että tuulee jälleen, niin että alus voi kulkea?

Sen Jetro huomasi vasta tämän kysymyksen johdosta. Hän kiiruhti nostamaan ankkurin, ja niin proomu jatkoi ainoanlaatuista kulkuaan virtaa ylöspäin.

20. Sotataittoa.

— Rakas poikaseni, sanoi lähetyssaarnaaja, meillä on vielä matkaa jäljellä; mutta älä ole rauhaton. Ymmärrän kertomuksestasi, että valkoisten ja punaisten välit ovat näillä seuduilla kehittyneet surulliselle kannalle.

— Niin, herra.

— Minä ja monet ystäväni olemme sitä jo kauan peljänneet, ja me olemme koettaneet tehdä voitavamme sellaisten hirmutekojen ehkäisemiseksi, jotka nyt ovat odotettavissa.

— Kuinka te ajattelitte estää? kysyi Jetro sanoakseen jotakin, kun lähetyssaarnaaja vaikenä. Kai ajattelitte vangita kaikki punaiset, ripustaa heidät puuhun ja kaataa puut, jolloin he ruhjoutuvat?

— Ei, kyllä meillä on ollut parempia aikomuksia. Minä olen vaeltanut intiaanien eri heimojen joukossa ja puhunut heidän päälliköilleen; olen koettanut osoittaa, että sotapoluille lähteminen on vaarallista ja että he itse saavat siitä enimmän kärsiä.

Jetro käänsi päänsä ja katsoa tuijotti puhujaan.

— Olitteko te pakanain joukossa aivan yksin?

— Kyllä; ainoastaan sillä tavalla minä voin heitä lähestyä. He eivät ole antaneet minun ottaa seura-

laista mukaani; sillä se osoittaisi, että minä epäilen heitä.

— Ettekö te heitä sitten epäile? kysäsi nuorukainen pitäen kuuntelemaiaan ajatuksia ihmeellisinä.

— En voi kieltää, että minä joskus olen ollut vaarassa tulla kidutetuksi; mutta sitä mahdollisuutta silmällä pitäen, minä lähdinkin Mestarin työhön. Jos se oli Jumalan tahto, että minä kuolisin intiaanien käsiin, niin olin minä valmis. Tiedäthän, poikaseni, että sitä tietä saadaan oikea elämä?

— Kyllä, herra.

— Siksi en ole ollut rauhaton. Ainoa rauhatonmuuden syy onkin vain siinä, ettei ehkä ole valmis kutsumuksen tullessa. — Mutta palatakseni asiaan, intiaanit ovat nyt siinä uskossa, että he voivat voittaa kaikki valkoiset. Hehän ovat äsken voittaneet kaksi hallituksen retkikuntaa. Näiden asioiden tähden olen liikkeessä. Kun tulin virran rannalle, näin sinun älykkäät laitoksesi. Näin myöskin kauhistuneen intiaanin, joka pakeni metsään. En häntä tahtonut oikein tuntea pimeässä. Huusin hänelle, mutta kun hän jätti venheensä, ajattelin, että voin puhella sinun kanssasi.

— Miksi te tahdotte virran yli?

— Minä etsin intiaanipäällikköä, jonka nimi on Wa-on-mon eli Pantteri.

— Tunnetteko te sen paholaisen? kysyi hämmästynyt neekeri ylös hypäten ja katsoen säikähtyneenä lähetyssaarnaajaan.

— Olen tuntenut hänet monta vuotta, olen nukkunut hänen teltassaan ja hyväillyt hänen kumpakin lastansa.

Jetro ei löytänyt sanoja tulkitakseen ihmette-
lyään. Hän tunsu osittain omasta kokemuksesta tä-
män hurjan päällikön, eikä hän myöskään voinut
unhottaa, mitä Kenton oli hänestä sanonut. Ja hän
kertoi omalla tavallaan siitä kaksintaistelusta, johon
Kentonin ja Pantterin oli ollut hengen uhalla antau-
duttava.

Finley kuunteli tarkkaavasti, sillä hän piti kum-
paisestakin miehestä ja toivoi, että heidän keske-
näinen vihansa vähitellen muuttuisi sovinnollisuu-
deksi.

— Kaksintaistelusta ei tullut mitään, lisäsi Jetro;
Pantteri näet peloissaan livisti pois.

— Sinä erehdyt, sanoi lähetyssaarnaaja neekerille
niinkuin Boonekin Kentonille; Pantteri ei pelkää
ketään ihmistä.

— Miksi hän siis karttoi Kentonia?

— Pantteri vihaa kaikkia valkosia. Kun hän
poistui, havaitsi hän varmaan sillä tavalla voivansa
vahingoittaa kaikkia heitä, joita hän pitää oikeuk-
siensa loukkaajina, luvattomina hänen metsästys-
mailleen tunkeutujoina.

— Mr Kenton sanoo, että Pantteri on ampunut
naisia ja lapsia ja tehnyt kaikkein pahimpia ilkitöitä.

— Siimon Kenton on uskottava mies.

— Ja minä tiedän, että hän on yrittänyt vieläkin
pahempaa.

— Mitä vielä pahempaa voisi olla?

— Hän aikoi polkea minun suulleni, kun minä
nukuin.

Sen ajan parhaat lähetyssaarnaajat ymmärsivät
myöskin elämän leikilliset puolet. Mr Finleykin oli

tällä kertaa aivan katketa nauruun. Sitten hän pyysi neekerin kertomaan lähemmin, kuinka ja koska se tapahtui. Sitä kuullessaan pöyristytti häntä, kun hän ajatteli sitä raivoa, jonka täytyi vallita intiaani-päällikön rinnassa, kun tämä nuorukainen paiskasi hänet maahan, jolloin hänet sidottiin tuntikausiksi.

— Minä rukoulen Jumalaa, ettei tämä neekeripoika koskaan joutuisi Pantterin käsiin, sanoi lähetys-saarnaaja itseksensä.

Molempain uutisasukkaiden perheiden lopullinen kohtalo — kun Jetro oli omalla tavallaan heidän asemansa kuvaillut — antoi lähetysaarnaajalle paljon tuskallista ajettelemista. Kentonin ja Boonen ponnistukset pakolaisten siirtämiseksi virran vastaiselle rannalle, jossa paalumaja oli, osoitti, että heitä vaellusretkellään uhkasi ankara vaara.

Tämä vaara ei voinut olla muu kuin Pantteri pu-naisine sotilaineen.

Kun lähetysaarnaaja oli saanut erikoisseikat tietää, piti hän Jumalan sallimuksena, että hän tapasi intiaanin jättämän venheen, ja varsinkin sen, että hän pääsi tähän proomuun. Nythän heillä oli kuljetus-neuvoja aivan tarpeeksi pakolaisten siirtämiseksi virran yli.

Mutta mr Finley ei kuvitellut, että väylä turvalliseen satamaan olisi vapaa. Kun Pantteri oli sulkenut pakolaisten paluutien paalumajalle, hän varmaan-kaan ei sallisi heidän venheiden avulla päästä ahdin-gostaan.

Toimintahaluisen ja hyväntahtoisen miehen mielestä olisi nyt ollut ensiksi jollakin tavoin päästävä yhteistoimintaan Siimon Kentonin kanssa.

— Tiedätkö lainkaan, missä hän on? kysyi hän neekeriltä.

— Kyllä minä tiedän, ja sentähden olen kauhean huolissani.

— Missä hän sitten on?

— Hän on pudonnut tuosta palkovenheestä ja hukkunut. Minun ei olisi pitänyt jättää häntä yksin. Hän otti minut suojelemaan itseään. Ja hänen hukumisensa on minun syyni.

— Ole huoletta. Kenton on liian hyvä uimari voidakseen hukkaa.

— Mutta hän on voinut saada suonenvedon.

— Olisi ehkä voinut, mutta ei ole saanut. Hän on odottanut sinua jonkun aikaa ja sitten mennyt virtaa ylöspäin ja yhtynyt ystäviinsä. Hän on jotenkin menettänyt veneensä intiaanille, joka nyt lahjoitti sen minulle.

— Minä luulen, että hän tulee venettä etsimään.

— Niin minäkin, ja minä toivon sitä; että saisimme niin tilaisuuden tavata hänet. Mutta hän on kai kääntynyt takaisin, koska häntä ei vielä näy.

Sillä aikaa kulki proomu laajan purjeensa vetämänä niin liki Kentuckyn rantaa kuin mahdollista.

Lähetysaarnaaja sai vihdoinkin omituisen ajatuksen.

Hän oli nähnyt, kuinka tämä ihmeellinen kulkuneuvo oli herännyt pakokauhun intiaanissa. Eikö Pantterin ja hänen sotilaittensa suhde olisi sama? Jos niin olisi, täytyisi sitä osata käyttää pakolaisten hyväksi.

— Täytyy ainakin koettaa, päätti hän harkintansa.

Lähetysaarnaaja ei voinut ajatella, että kummitus kauhistuttaa samalla tavalla valkoista miestä.

21. Virran kummitus.

— Me olemme hukassa, pojat! Me olemme hukassa; virralla kulkee kummitus!

Me muistamme tämän Kentonin kauhuuudon, kun hän juoksi varustukseen ystäviensä keskelle.

Unhottaen intiimianit ja ajatellen vain tätä uutta vaaraa kerääntyivät miehet ja naiset kiireesti jättäjäiskokoisen haamun ympärille, joka oli juossut pyhäntymättä melkein keskelle leiripaikkaa.

— Mikä se on, Kenton? Sanokaa se Herran tähden!

— Missä se on? Miltä se näyttää?

— Rauhoitu, Siimon, sanoi

Boone sekasorron keskeltä, ja ilmoita, millainen kummitus se on!

— Se kulkee proomulla vastavirtaa soutamatta, sauvomatta. Se on heti täällä, meidän pitää juosta metsään!

Niin uskomattomalta kuin tuntuukin, olisi kiihkeä erämies aivan varmaan lähtenyt taas juoksemaan, jollei hänen vanhempi ja tynempi toverinsa olisi tarttunut hänen käsivarteensa.

— Oletko järjiltäsi, Siimon? Etkö muista, että syöpäläiset vartioivat meitä joka taholta?

— Mutta oletko milloinkaan nähnyt kummitusta, Taneli? kysyi Kenton terävästi.

— En, en todellakaan.

— Mene virran rannalle; sieltä näet! Minä puolestani kiiruhdan tieheni ennenkuin se on täällä; — mutta unohdin intiaanit. Minä odotan, kunnes te, miehet, olette sen nähneet; sitten me juoksemme.

Erämies alkoi nähtävästi jo tointua kauhustaan.

Useat muut maltoivat pian mielensä ja päättivät katsoa säikähdyksen syytä.

— Odota täällä, kunnes minä olen käynyt katso-massa! sanoi Yrjö Ashbrigde koskettaen isänsä käsi-vartta. Minä en käsitä koko juttua. Tulen takaisin muutaman minuutin kuluttua.

Hän hävisi pimeyteen ja saapui pian virran rannalle.

Sillä aikaa osoitti lähetyssaarnaaja Finley näytteen oikeasta arvaamiskyvystään.

Hän oli päättänyt käyttää proomua purjeineen aseena. Hän tarttui peräsimeen ja tähysteli sopivaa maihinnousupaikkaa.

Lopulta hän päätti antaa merkkihuudon, jonka joko Boone tai Kenton ymmärtäisivät, jos kuulisivat sen. Ja silloin hän kuuli vanhan ystävänsä kirkunan tämän paetessa kauhun vallassa.

— Tässä, Jetro on sopiva paikka, soudetaan nyt!

He kiskoivat airoilla väkevin käsivarsin. Raskas lotja lähestyi rantaa ja oli siitä lopulta vain parin kolmen metrin päässä.

Innostuksestaan huolimatta ei lähetyssaarnaaja voinut olla hymyilemättä, sillä hän oli kuullut Kentonin huudon, tuntenut hänen äänensä ja arvannut, mikä erämiestä kauhistutti.

— Jos Jumala näkee hyväksi pelastaa meidät hengissä tästä vaarasta, ajatteli Finley, en minä unohda tätä tapahtumaa, ja tuskinpa Kentonkaan sitä unhottaa.

Paria minuuttia myöhemmin saapui Yrjö Ashbrigde rantaan.

Nuori mies ymmärsi kohta kaikki nähtyään proomun pitkät airot ja värisevän valkoisen purjeen. Mutta mistä se oli tullut, sitä hän ei voinut käsittää.

Toinen airojen pitelijöistä oli Jetro; toista hän ei tuntenut.

— Onko se Jetro? kysyi Yrjö puoliääneen.

— Minä juuri olen, vastasi Jetro ylpeänä. Varokaa mr Yrjö, muuten tämä alus lentää teidän ylitse. Me lennämme kuin salama!

— No niin, nyt se riittää, sanoi lähetyssaarnaaja, kun proomu puuttui kiinni aivan sen paikan luona, missä Yrjö seisoi, paremmin emme olisi voineet päästä maihin. Hyvää iltaa, ystäväni; arvaan, että me olemme tervetulleita.

Näin puhuen iloisella äänellä hyppäsi vieras kivääri kädessä reunan yli ja puistalti Yrjön kättä.

— Minun nimeni on James Finley; minä toimin lähetyssaarnaajana Ohiossa ja Kentuckyssä ja tapasin äsken tämän teidän nuoren ystävänne. Tulin tänne katsomaan, voisinko jotenkin olla teille hyödyksi.

— Taivaan enkeli ei voisi olla sen tervetulleempi, sanoi nuorukainen vakavasti vastaten miehen kädenpuristukseen.

— Täällä tuntuvat asiat olevan huonosti, sanoi hengellinen mies huolissaan.

— Kyllä me olemme satimessa.

— Tietääkseni on Pantteri intiaanien johtajana?

— Niin sanoo Taneli Boone.

— On onni, että Boone on teillä mukana.

— Ja Kenton myöskin.

— Niin, kuulin hänen äänensä; hän taisi tulla hiukan rauhattomaksi, kun näki meidän purjehtivan.

— Hän oli aivan suunniltaan. En olisi sitä uskonut hänestä.

— Kyllä hän pian tointuu; hän on oivallinen mies.

— Nyt saatte sanoa, mitä tarvitsette, sanoi Jetro laskettuaan ankkurin, että alus pysyisi paikallaan. Minä olen hankkinut tämän proomun.

— Se on kokonaan hänen ansiotaan. Hän kertoo siitä myöhemmin. Nyt emme saa tuhlata minuuttiakaan. Näyttää kuin kulkumme olisi kauhistuttanut punasia yhtä paljon kuin valkoisiakin, lisäsi Finley.

— Aivan varmaan. Meihin nähden on syy Kentonin. Hän säikäytteli meidät.

— Meidän on käytettävä hyväksemme lämminkiä, joka on tullut kuin taivaan lähettämänä apuna. Menkäämme heti ystäviemme luo.

Lähetysaarnaja lähti, ja nuori Ashbrigde ja Jetro seurasivat hänen kintereillään. Muutamilla ripeillä askelilla saavuttivat he joukon, joka jo alkoi tyyntyä.

Finleyllä ei ollut aikaa laskea leikkiä vanhan ystävänsä Siimon Kentonin kustannuksella. Hän puistalti kiireesti Boonen kättä samoin Kentonin ja toisten erämiesten, jotka kaikki tunsivat hänet ja osoittivat hänelle kunnioitusta.

— Proomun ilmestyminen on todellakin niin merkittävä ilmiö, ettei ole kumma, jos se hämmästytti teitä. Se on tehnyt saman vaikutuksen Pantterin joukkoihin, muuten meillä ei olisi ollut tilaisuutta nousta maihin. Mutta intiaanitkin tointuvat pian. Meidän on käytettävä juuri tätä hetkeä.

— Se on viisaasti puhuttu, sanoi Kenton.

— Teillä ei, sanoi Jetro, ole mitään tavaroita?

— Ainoastaan, mitä käsissä kulkee.

— Seuratkaa minua; minä näytän tietä.

Lähetysaarnaja johti proomulle, ja Jetro olisi sen voinut tehdä yhtä hyvin.

Boone saavutti papin ja sanoi:

— Parasta on varoa; minä en ymmärrä, miksi punanahkat ovat niin rauhallisia.

— Koska he kauhistuivat proomua ja purjetta niinkuin tekni.

— Siimon vain kauhistui ja hän peloitteli muita, oikaisi Boone.

— Hyvä; hänen huutonsa, luulen minä, lisäsi

intiaanien kauhua. Mutta te olette oikeassa; he voittavat pian pelkonsa -- kenties ovat jo voittaneet.

Erämiehet tavallisella varovaisuudella pitivät kiiväänsä valmiina, kulkivat kumarassa ja kuuluttomasti askelin, katselivat oikeaan ja vasempaan ja olivatkin näkevinään haamuja hiipimässä kahden puolen.

Uutisasukasperheiden jäsenet sitä vastoin katsoivat suoraan eteensä ja koettivat rientää minkä ennättivät sitä kohden, mistä heidän toiveensa riippui. Mr Ashbrige ja hänen puolisonsa taluttivat välisään Mabelia, Mr Altman puolisoineen astuivat rinnatusten, Yrjö ja Agnes kulkivat hiukan jäljempänä. Erämiehet näyttivät kulkevan epäjärjestyksessä, mutta kuitenkin he noudattivat tarkkaa suunnitelmaa.

22. Rannasta lähdetään.

Useimmille proomuun kiiruhtavan seurueen jäsenille oli intiaanien toimettomuus täydellisenä arvoituksena. Todennäköisesti he olivat säikähtyneet kovasti, mutta nähdessään jokapäiväisen proomun rannalla ja sen yksinkertaisen purjeen täytyi heidän pian käsittää, mitä laatua tuo peljästyttänyt kummitus todellisuudessa oli, ja toipua kauhustaan.

Tuuli valitettavasti laimeni. Piti siis vain saada proomu kiireesti irti rannasta. Kun se on onnistunut, voi olla jo paljon varmempi. Väijypaikkaa voidaan kiertää.

— Me emme voi kylliksi kiirehtiä, hyvät ystävät, sanoi lähetyssaarnaaja, joka alkoi tuntea hermostumista tällä täpärällä hetkellä. Hän auttoi naisia proomuun ja teki parhaansa estääkseen ahdingossa tavallista hämminkiä. Hän odotti joka hetki kuulasadetta mustasta metsästä ja oleksi sellaisilla paikoilla, joissa hän olisi voinut suojella turvattomia omalla ruumiillaan.

Puuha sujui yleensä hyvin. Minuutin kuluttua proomun luo saapumisesta olivat jo kaikki sen sisällä.

— Laskeutukaa pitkällemme! kuiskasi Boone uutisasukkaille. Punanahkat antavat tänne pian sataa kuulia.

— Tuolla menee palkovene! huusi Jetro, joka ensimmäisenä kiipesi proomuun.

Pikku alus oli jätetty proomun ulkosivulle, ettei sitä voitaisi kiskaista maalle. Nyt se oli jo muutamien metrien päässä ja loitontui alinomaa.

— Hyppää pidättämään se! käski Kenton, jota itseään tarvittiin proomussa.

Tässä helteessä ei uinti tuntunut epämieluiselta, ja pian Jetro syöksyi veteen.

Jetro ei huomannut, ettei palkovene luisunut yksinomaan virran mukana, vaan loitoutui samalla sen keskiväylään. Hän ui voimakkain ottein pientä ruuhta kohden, joka oli niin usein vaihtanut omistajaa muutamain tuntien kuluessa ja aiheuttanut kiivaita otteluita.

Hän saavutti venheen muutamissa sekunneissa ja tarttui sen laitaan.

Samassa kohosi intiaanisotilas sen pohjalta ja nosti puukkonsa iskeäkseen sen hämmästyneen nuorukaisen rintaan.

— Siunatkoon! En luullut täällä ketään olevan, sanoi Jetro ja sukelsi äkkiä veden alle karttaen siten iskun.

Intiaani kumartui puukko korkealla tavoittamaan neekeriä; mutta silloin kuultiin laukaus, ja punanahka syöksyi pää edellä syvyyteen. Häntä ei sen koommin nähty.

— Sitä arvelinkin, sanoi Kenton ladaten uudestaan tyynesi pyssynsä.

Silloin toinen soturi kohotti pensaikosta ulvovan sotahuudon ja syöksyi rannasta juuri irtaantuvaa proomua kohden.

Hänen intonsa voitti varovaisuuden. Hän pääsi lähelle mr Altmanin puolisoa ja oli valmis musertamaan häneltä pään tomahawkillaan, mutta samalla hän itse sai luodin rintaansa ja putosi veteen ojentuin käsivarsin.

Ken ripeydellään esti intiaanin hirmuisen murha-aikeen, siitä ei jouduttu selvää ottamaan, sillä yleinen taistelu oli alkanut ja molemmilta puolilta ammuttiin kovasti. Mutta kuutamo kirkastui juuri sillä hetkellä, ja mr Altman väitti nähneensä lähetys-
saarnaaja Finleyn salaman nopeana kohottavan ki-
vääriinsä ja ampuvan. Kun hengenmiestä kiitettiin tästä reippaasta teosta, kielsi hän sen. Mutta hyvällä syyllä pidettiin häntä rouva Altmanin hengen pelastajana.

Jetro oli sillä välin kohonnut virran pohjasta ehkä noin parinkymmenen metrin päässä palkoveneestä. Hän ei tiennyt intiaanin saamasta surmanluodista ja katsoa tuijotti ihmeissään pikku alukseen, joka intiaanin veteen pudotessa oli mennyt kumoon ja näytti nyt suuren kilpikonnän yläkilveltä.

— Kaikkia ihmeitä! huudahti Jetro. Nyt kävelee intiaani virran pohjaa ja pitää venettä alaspäin päällä laellaan, ettei saisi kuunpistoa. Mutta silloin hänen pitäisi olla viiden metrin pituisen, enkä minä sitä usko.

Jetron uidessa pulikoivaan käteen sattui nyt kaksilapainen mela. Ja kun hän oli kierrellyt veneen ympärillä muutamia minuutteja, alkoi hän aavistaa, kuinka asia oli. Hän rohkaisi mielensä, tarttui venheeseen ja yritti kääntää sitä pystyyn. Kun se onnistui, oli vene niin täynnä vettä, ettei sitä voinut käyttää ennen tyhjentämistä. Se taas saattoi on-

nistua vasta maihin päästyä. Siksi Jetro pani melan venheeseen, jota piti toisella kädellä kiinni lähtien uimaan rantaa kohden.

Voimme lisätä, että hän muitta seikkailuitta pääsikin virran yli Ohion puoleiselle rannalle.

— Laskeutukaa pitkällenne! huusi lähetyssaarnaaja ankarasti nähdessään, että hänen ensimmäistä kehoitustaan ainoastaan osittain seurattiin. Hyvä rouva, suokaa anteeksi, mutta tämä on välttämätöntä.

Tämän sanoi hän rouva Ashbridgelle, joka huolehtien miehestään ja pojastaan ei välittänyt oma-kohtaisesta varovaisuudesta. Lähetyssaarnaaja sieppasi hänet käsivarsilleen kuin lapsen ja laski proomun pohjalle.

— Kas näin! Rukoilkaa nyt meidän kaikkien puolesta... Ei, se ei käy päinsä, sanoi hän äkkiä, kun Agnes Altman koetti kiivetä ylös; laskeutukaa ja muistakaa, että ainoastaan tämä lautaseinä eroittaa teidät kuolemasta.

— Mutta — mutta, rukoili rauhaton tyttö, sano-kaa isälle ja Yrjölle, että olisivat varuillaan.

— Me olemme Jumalan kädessä, lapseni, ja meidän täytyy tehdä velvollisuutemme.

Tärkeintä oli saada proomu pois rannasta. Se saattoi yksinkertaisesti tapahtua sauvoilla pohjasta työntämällä; mutta sauvat olivat purjemastoina. Soutaa voitiin myöskin, mutta silloin lähtö tapahtui hitaasti ja soutajat joutuivat alttiiksi luodeille.

Siitä huolimatta tarttui Jim etuairoon ja toinen erämies hoiti peräairoa. He soutivat tarmonsaa takaa.

Mustia haamuja hyöri rannalla yhä lukuisammin

joukoin, vieläpä aivan proomun luonakin. Kivääritulen leimaukset välkähtelivät pimeydessä, ja ilma raikui taistelevain kirkunasta; kuoleman peloittavassa kamppailussa pitivät valkeat yhtä paljon melua kuin punasetkin.

Boone, Kenton, lähetyssaarnaaja ja useimmat muut miehet olivat hypänneet proomuun ja kumar-tuneet reunan taakse. Molemmat soutajat panivat parastaan, ja venhe loitontui, mutta sanomattoman hitaasti:

— Hiukan lujemmin, Jim! huusi lähetyssaarnaaja. Saanko minä auttaa?

— Ei, sanoi Jim; kyllä minä yksinkin. En minä tarvitse teidän apuanne — kyllä, nyt ehkä...

Samassa hän hellitti airon ja horjahti raskaasti eteenpäin.

— Haavoitutteko te? kysyi ystävällinen pappi ja nosti hänen päänsä polvelleen.

— Sain tällä kertaa viimeisen nipistyksen, pastori... kaikki on lopussa... hyvästi!

Lähetyssaarnaaja olisi puhunut hänelle lohdun-sanoja ja rukoillut miespoloisen kanssa taistelun temmellyksestä huolimatta, mutta siihen ei ollut aikaa. Jim sai niin kiireellisen lähdön; hän oli kuollut.

Lähetyssaarnaaja oli alusta saakka antautunut vaaroille alttiiksi ajattelematta omaa henkeään. Hänen ympärillään vonkui alinomaa luoteja, ja ihme oli, ettei häneen sattunut. Mutta pastori Finleyn koko elämä oli ollut täynnä vaaroja, kärsimystä, kieltäytymistä, toisten hyväksi uhrautumista, ja aina oli hän muistanut itseään kaikkein vähimmän. Hän

oli aina valmis kuolonenkelin kutsulle, tapahtuipa se sitten puolenyön aikaan, aamuhetkellä tahi illanvarjojen laskeutuessa maan laaksoihin. Hän sai kutsun pitkän odotuksen jälkeen, monta, monta vuotta myöhemmin, jolloin tässä kuvatut tapahtumat olivat osana menneisyyden satua.

Proomun keulan luona sattui hiukan ennen Jimin kuolemaa ihmeellinen kauaksi aikaa selittämättä jäänyt tapaus.

Siimon Kenton oli juuri herennyt tarkastamasta Jetroa ja hänen venhettään ja katsahti sitten ympärilleen pitkin jokivartta, kun hän äkkiä päästi hämmästyksen huudon, jonka syytä ei kukaan ymmärtänyt, jos siihen taistelun melskeessä huomiotaakaan kiintyi. Samassa silmänräpäyksessä voimakas metsänkävijä ponnistautui valtaavaan hyppäykseen ja lähätäytyi rantaa kohden.

Vaikka hän oli erinomainen hyppääjä, putosi hän kuitenkin veteen, sillä proomu oli jo liian loitolla maasta. Hän kohosi pian kuivalle, tunkeutui intiaani keskitse eteenpäin ja hävisi näkyvistä.

Sillä hetkellä ei ollut aikaa tutkia tämän ihmeellisen teon tarkoitusta, jonka syytä ei kukaan aavistanut. Se selvisi kuitenkin pian.

Useat seurueen jäsenet huomasivat, että taas oli alkanut tuulla kylliksi vahvasti, että proomu saattoi kulkea vastavirtaan. Boone käski toisten olla alhaalla ja ryömi itse peräsimeen kääntääkseen aluksen ulomma. Lähetysaarnaaja souti keula-airolla, ja proomu liikkui hitaasti virran yli Ohiorantaa kohden.

Kaikkia elähdytti toivo ja kiitollisuus, kun rouva Ashbridge päästi sydäntävihlovan huudon.

— Missä on Mabel? Minne Mabel on joutunut?
Oi hyvä Jumala, hänet on viety minulta!

Kauhu valtasi koko seurueen. Etsittiin proomun joka soppi: pientä kymmenvuotista Mabelia ei mistään löydetty.

Lähetysaarnaaja Finley totesi seuraavan kovin surullisen asian:

— Hän on joutunut shawanoen intiaanien käsiin; siitä syystä Siimon Kenton samosi metsään.

23. Intiaanileiri.

Kun Mabelin vanhemmat yön pimeydessä riensivät alas proomua kohden, taluttivat he silloin tyttäntään. Suuressa tungoksessa proomun luona hellittivät vanhemmat hänen kätensä. Isä yhtyi puolustajain joukkoon, sillä intiaanit hyökkäsivät juuri. Mabel meni proomuun sen keulapuolelle ja oli siellä kumarruksissa niinkuin lähetyssaarnaaja oli käskenyt. Kuulia vinkuikin hänen ylitsensä. Mutta silloin hän ajatteli, että proomun peräpuolella on parempi olla. Ja hän lähti pyrkimään sinne kiertotietä hypäten ensin maalle kohotakseen sieltä portaita aluksen perälle. Mutta silloin intiaanisoturi sieppasi hänet syliinsä ja kiiti pois tytön huudoista ja vastarinnan yrityksistä huolimatta.

Ainoastaan Kenton näki tässä yön pimeydessä tytön ryöstämisen ja hän ymmärsi heti, että jos pienokaista tahdotaan pelastaa, on samassa silmänräpäyksessä ryhdyttävä toimeen. Hän syöksyi ryövärin jälkeen kuin myrskytuuli, juoksi niin kovasti, että oli loukata itsensä kiviin ja puunhaaroihin, mutta seuraus olikin, että hän saavutti intiaanin ehkä jo kymmenen metrin päässä rannasta. Punanahka kulki lapsi sylissä aavistamatta, että häntä ajettiin takaa.

Bengaalilainen tiikeriäiti ei syökse kiivaammin metsästäjän kimppuun, joka kuristaa hänen kiljuvan penikkansa kuin Simon Kenton hyökkäsi intiaania vastaan, joka vei Ashbrigden pientä tytärtä.

Oli niin pimeä, ettei silmä voinut ohjata iskuja; Kenton tiesi kuitenkin, että mies oli hänen vallassaan, ja muutamassa sekunnissa oli hänestä selviydytty.

Jos metsässä olisi ollut hiukankaan valoisampaa, olisi Mabelin pelastus onnistunut hyvin; mutta nyt ei tyttö ymmärtänyt hirveän taistelun tarkoitusta, ja samassa kun intiaani hellitti kätensä hänestä puolustaakseen itseään, lähti hän pimeässä juoksemaan palatakseen omaistensa luo proomuun.

— Hei, pieni tyttönen, missä sinä olet? huuteli Kenton ja koetti tavoittaa lasta. Tyttö ei joko kuulut hänen ääntään tahi ei tuntenut sitä; metsänkävijä huomasi pian, että lapsi oli hävinnyt, eikä tiennyt minne.

Kenton samosi niin pian kuin taisi jälleen rantaan ja pysytäytyi siellä varjossa tarkastellakseen ympäristöä. Kuu valaisi kirkkaasti ja näytti proomun, joka oli ehkä parinkymmenen metrin päässä rannasta ja liukui yhä loitommalle. Ja niin pakolaisten ponnistellessa voimiaan siirtyäkseen toiselle puolelle jäi kaksi valkoihoista Pantterin säälimättömien soturien keskelle.

Omasta puolestaan ei Kenton ollut huolissaan, sillä hän oli usein ollut pahemmassakin pälkähässä ja osannut siitä selviytyä, mutta pienen tyttöparan kova kohtalo suretti häntä sitä enemmän.

Koska oli aivan turhaa kulkea raahustaa puiden seassa, päätti Kenton ryhtyä siihen ainoaan yri-tyk-

seen, josta saattoi menestystä toivoa. Hän päätti lähteä etsimään intiaanien yhteistä kokouspaikkaa, Pantterin leiriä.

Tämä tehtävä ei ollut niinkään vaikea kuin olisi voinut luulla. Kentonin kaltaiselle erämiehelle oli helppo karttaa liikkeellä olevia sotilaita. Hänen eitarvinnut kauan kulkeakaan näh-

däkseen leiritulen kimmeltävän solan takaa, jossa intiaanit olivat aikoneet tuhota koko seurueen sekä uutisasukkaat että erämiehet.

Hän kulki varovasti pensaikkojen läpi ja saavutti vihdoin paikan, josta hän, itse huomatuksi tulematta, saattoi vapaasti katsella leiriä.

Keskellä avonaista leiripaikkaa paloi nuotio. Tulen takana istui kaatuneella puun rungolla kolme sotilasta. He olivat maalatut ja varustetut kovin pöyristyttävän näköiseksi.

Heillä oli kullakin rihlapyssy, tomahawki ja puukko, ja he puhuivat sangen kiihtyneesti. Yksi oli muistiaisiksi yön kahakasta saanut haavan käsivartensa, joka oli siteissä.

Tulen oikealla puolella seisoi kaksi punanahkaa, jotka myöskin puhuivat vilkkaasti. Taaempänä, jonne tulen loimo ei kylliksi valaissut, istui intiaaneja ryhmittäin maassa. Kenton huomasi mielihyväkseen, että monet niistä olivat saaneet haavoja.

Kaatuneita ei näkynyt, vaikkeivät intiaanit koskaan unhota surmansaaneita tovereitaan. Näille »autuaille metsästysmaille» menneille sotilaille pannaan toimeen useita kunnianosoituksia.

Saapuvilla oli vain viisitoista henkilöä, mutta, kaatuneita lukuunottamatta, oli tietenkin useita vielä poissa. Kenton ei nähnyt niitäkään kahta, joita hän etsi: Mabelia ja Pantteria.

Muutamain minuuttien kuluttua saapui kumpikin valopiiriin. Wa-on-mon talutti pientä vankia kovalla otteella käsivarresta sekä astui tyynenä kaatuneen puunrungon luo, jossa hän viittasi Mabelin istumaan.

Tyttö totteli yhtä nopeaan kuin isän tai äidin käskyä.

Pantteri jäi seisomaan. Ne kolme, jotka olivat aikaisemmin istuneet hirrellä, lähestyivät päällikköä, ja useita muitakin kokoontui hänen ympärilleen.

— Ah! mumisi Kenton puristetuin leuoin ja katsoen raivoisasti Pantteriin, jospa minä olisin kohdannut sinut yksin tytön kanssa!

Lapsi, jolla oli kotikutoinen lämmin puku, katseli arasti ympärilleen. Saattoi huomata, että hän käsitti odottavan vaaran suuruuden. Kyynelten jälkiä näkyi vielä hänen kasvoillaan, mutta Pantteri oli nähtävästi peloitellut hänet niin, ettei lapsi parka uskaltautunut enää hakea itkustakaan lohdutusta.

Istuessaan pölkylä pienet pulleat kädet yhteen

puristettuna hän tuskin kertaakaan käänsi katsetaan pois intiaanipäälliköstä ja hänen lähimmistä miehistään. Hän ymmärsi, että he ratkaisevat hänen kohtalonsa.

Kenton kuitenkin luuli, että Pantteri neuvotteli sotilaiden kanssa, mitenkä pakolaiset voitaisiin parhaiten estää paalumajalle pääsemästä.

Erämiehen ajatukset työskentelivät ankarasti keksiäkseen keinon lapsen pelastamiseksi. Hän oli varma siitä, että intiaanit ennemmin tai myöhemmin tuomitsevat hänet kuolemaan. Pitäisi vain nyt saada tietää, *milloin* hänet ajjotaan uhrata.

Kenton oli liian harjaantunut urho voidakseen hätiköidä. Jos Mabelille olisi neuvottu erämiesten merkkiäänänet, niin Kenton olisi jollakin tavoin ilmoittanut hänelle läsnäolonsa punanahkain ymmärtämättä. Nyt ei sellaista voinut yrittääkään.

Hän harkitsi, voisiko hän hiipiä tytön taakse, kaapata hänet syliinsä ja samota pois. Hän oli jo sangen halukas yrittämään tätä uhkarohkeaa tekoa, mutta pian hän sen hylkäsi. Hän ei epäillyt, ettei hän voisi juosta metsään lapsen kanssa, mutta kun Pantteri ja tusinan verran punaisia sotilaita olisi samassa kintereillä, voisi hänen ja Mabelin henki olla menetetty muutamassa minuutissa.

— Mutta yksi asia on varma, mumisi Kenton ja katsoa tuijotti sotilasryhmään; jos he päättävät, että tyttönen on teloitettava nyt kohta tuossa hirrellä istuessaan niin armahtakoon Jumala sitä miestä, joka häneen ensiksi koskee.

Tämä vaitelias sitkeä mies, joka seisoi liikkumattomana kuin häntä kaihtava puu ja tähysteli piilos-

taan kaikkea, mitä leirissä tapahtui, olisi varmasti toiminut päätöksensä mukaan. Jos Pantteri tai joku hänen miehistään olisi lähestynyt tyttöä vihamielisin aikein, olisi hän heti kaatunut maahan luodin lävistämin sydämin tahi otsin.

Yötä oli vielä paljon jälellä, ja yhä uusia intiaanisotilaita saapui leiriin, jossa päällikön ja hänen lähimpään miestensä keskustelu yhä jatkui.

Kenton ei käsittänyt, miksi he niin kauan neuvottelivat, sillä hänen mielestään piti punasten menettelytavan olla vähemmälläkin selvillä.

Kuuluisa metsänkävijä seiso i edelleen paikallaan odotellen ja harkiten, kunnes taas eräs miesryhmä ilmestyi valaistulle alueelle ja lähestyi Pantterin ympärille kokoontuneita sotureita. Ja silloin tapahtui jotakin niin odottamatonta, että saattaa kysyä, Kentonko vaiko Pantteri seuralaisineen enemmän hämmästyivät.

24. Viimeinen toivo.

— Meidän täytyy tehdä jotakin, huusi nuori Yrjö Ashbrigde proomun loitontuessa; me emme voi mennä paalumajalle ja jättää pienokaista punaisten käsiin. Minä tahdon mielelläni uhrata henkeni sisareni hyväksi.

— Sen tahtoisimme kaikki, vastasi Boone, mutta meidän pitää ottaa todellisuus sellaisena kuin se on.

Nuorukainen ähkyi tuskasta; vaikeinta kaikista oli olla toimetonna, kun pientä sisarta uhkasi niin hirvittävä kohtalo.

— Voisinhan hypätä virtaan, uida maalle ja tehdä mikä on mahdollista Siimonin auttamiseksi.

— Te ette voi häntä auttaa, sanoi lähetysaarnaaja hiljaisesti. Kenton suoriutuu parhaiten yksin.

— Niin minäkin luulen, myönsi Boone; jos Siimon toivoisi apua, olisi asia toinen.

— Jos ne teloittavat hänet heti, sanoi tytön isä värisevällä äänellä.

— Kaikki olemme Herran kädessä, sanoi hyväsydäminen pappismies vakavasti. Jollei pienokaista ole lainkaan säästetty, ei häntä enää voida auttaa. Jos hän on elossa vielä, on hänet viety intiaanileiriin, jota Kenton epäilemättä pitää silmällä.

— Silloinhan me voimme hiipiä sinne ja alkaa ammannan huudahti veli, jolle toimettomuus oli sietämätöntä.

— Jos niin tekisimme, huomautti Finley, olisi se tytön kuolema.

— Siis me emme voi mitään tehdä — odottaa vain, kunnes Kenton jotakin ilmoittaa, lausui toivoton isä.

Mitään vastaamatta kääntyi lähetyssaarnaaja Boonen puoleen ja kuiskasi jotakin hänelle.

Metsänkävijä vastasi yhtä hiljaa, ja tätä keskustelua, josta toiset eivät saaneet mitään selkoa, kesti muutamia minuutteja.

Sillä välin kaksi muuta erämiestä sousti edelleen ja niin taitavasti, ettei airojen loiske häirinnyt toisten keskustelua.

Proomu lähestyi hitaasti Ohionpuoleista rantaa.

Silloin lähetyssaarnaaja nousi, katsoi ympärilleen ja kysyi:

— Minne se palkovenhe on joutunut, jonka minä ja Jetro toimme muassamme?

Kaikki kääntyivät katselemaan Jetroa ja venettä, mutta kumpaakaan ei näkynyt.

Usea ihmetteli, miksi pastori ryhtyi kyselemään sellaista asiaa, kun suuri onnettomuus painoi kaikkien mieliä.

Tuuli taas laimeni; silloin-tällöin vain puhalteli lyheitä puuskauksia, mutta pohjoisesta, ja ne painoivat alusta takaisin Kentuckyyn. Täytyi soutaa ankarasti sen vastustamiseksi. Ohion ranta oli metsän suojaama ja tyyni, ja proomu laski siellä rantaan sopivalla paikalla.

Rannalta kulki hyvä polku pohjoista kohden, joten pakolaisten oli hyvä kiiruhtaa paalumajalle. Ja siihen lähetyssaarnaaja kohteliaasti kehoittikin. Mutta mr Ashbridge vastasi tyynesti ja päättävästi, ettei hän eikä hänen vaimonsa eikä poikansa ota askeltaakaan eteenpäin, ennenkuin ovat saaneet joitakin tietoja lapsen kohtalosta.

— Teidän asemassanne menetteleisin minä luultavasti samalla tavalla, sanoi hengellinen mies myötätuntoisesti. Ja teillä on se alakuloinen lohtu, ettei odotusta kestä kauan.

Samassa kuultiin Jetron ääni ja nähtiin hänen melovan proomun sivulle. Kun hän oli suurenmoisesti liioitellen kuvaillut seikkailuistaan yön aikana ja hiljaisuus jälleen tuli, lausui lähetyssaarnaaja:

— Hyvät ystävät, Boone ja minä olemme harkinneet uuden suunnitelman. Minä menen takaisin virran yli ja katson, voisinko tehdä jotakin lapsen hyväksi — Jumalan avulla.

Mr Ashbridge olisi halunnut kysyä, oliko tällainen yritys hyvin harkittu; sillä häntä arvelutti, olisiko rauhan mies sopiva näin vaaralliseen tehtävään. Mutta lähetyssaarnaaja oli saavuttanut kaikkien luottamuksen, ja kun Boone oli samaa mieltä hänen kanssaan, ei mitkään epäilyt saaneet päästä kuuluviin. Hyvän pastorin kättä puristaen huudahti isä sydämellisesti:

— Jumala suojelkoon teitä! Tahtoisin minäkin mielelläni olla apunanne.

— Ottaisin teidät mukaani, jos luulisin siitä olevan vähänkin hyötyä. Mutta nyt on parasta, että vain muistatte minua rukouksissanne.

— Niin teemme alinomaa, sanoi rouva Ashbridge ja puristi lähetyssaarnaajan kättä.

— En uskalla kehoittaa teitä toivomaan parasta; sillä aikeeni voivat mennä tyhjiinkin. Pyydän, että odotatte täällä, kunnes saatte kuulla lopullisen ratkaisun.

Kun lähetyssaarnaaja laskeutui palkovenheeseen, tarttui Yrjö hänen käsivarteensa.

— Aivan varmaan minä voin olla teille hyödyksi; ottakaa minut mukaan.

— Jos joku ihminen voisi minua auttaa, niin varmasti te, rakas poikani, sanoi lähetyssaarnaaja laskien kätensä ystävällisesti nuoren miehen olkapäälle; mutta olkaa varma, että jokainen seuralainen olisi minulle nyt esteeksi — te itse myöntäisitte sen ensimmäisenä, jos tuntisitte suunnitelmani.

Hän hävisi pian näkyvistä, ja kuinka tarkoin jällelle jääneet kuuntelivatkaan, ei pieninkään ääni ilmaissut, mihin suuntaan hän oli mennyt.

25. Silmä silmää vastaan.

Wa-on-mon vihasi kaikkia valkoisia leppymättömästi. Hän oli aina ollut kuuro hyvän pastorin kehoituksille ja kielsi jyrkästi häntä lainkaan puhumasta lempeyttä, armahtavaisuutta, sovinnollisuutta ja rakkautta vaativasta Jumalasta.

Ja kuitenkin pastori Finley oli uskonut henkensä hänen käsiinsä ja maannut hänen teltassaan. Ja tavallisissa olosuhteissa hän ei olisi epäillyt tehdä sitä uudestaan milloin hyvänsä.

Mutta kun vihollisuudet puhkesivat ja rajut punaiset miehet maalasivat kasvonsa ja läksivät sotajalalle, silloin lähetyssaarnaajat näkivät parhaaksi vetäytyä heistä kauas, kunnes myrsky oli jälleen asettunut.

Ei ollut epäilemistäkään, että yleinen intiaanisota oli tulossa. Wa-on-mon, Pantteriksi sanottu tiikeriluontoinen päällikkö, oli saanut kestää kovasti halventavaa kohtelua valkoisten puolelta. Hänet oli kaadettu maahan, lyöty, sidottu käsistä ja jaloista ja pidetty vankina useita tunteja. Sellaista ei hänelle ollut koskaan ennen tapahtunut.

Mutta hän oli päässyt pakenemaan punaisen miehen tavallisella apukeinolla, kavalluksella, sekä sitten

suunnitellut uutisasukkaiden ja heidän saattajainsa surman erinomaisessa väijytyspaikassa. Tämä suunnitelma ei ollut kuitenkaan onnistunut, ja useita hänen parhaita miehiään oli valkoisten luoti kaatanut. Ainoa taistelusaalis ja suurten ponnistusten palkka oli uutisasukasperheen pieni tyttö. Säälimättömän päällikkö oli poiminut tämän aron hennon kukkasen, eikä kukaan häntä paremmin ymmärtänyt, kuinka julmasti hän niin saattoi kostaa tytön vanhemmille.

Niin, tyttö oli hänen vallassaan eikä ollut sellaista voimaa, joka voisi ottaa sen häneltä pois.

Mutta juuri nyt oli sama mies, joka saarnasi nöyryyttä, rakkautta, lempeyttä ja sovinnollisuutta vihollisia kohtaan, tulossa Pantterin leiriin pyytääseen, että tämä antaisi lapsen takaisin vanhemmilleen.

Lähetyssaarnaaja käsitti täydellisesti yrityksen vaarallisuuden, eikä hän olisi siihen uskaltanutkaan ryhtyä, jollei Boone olisi kuiskannut jotakin aivan erityistä hänen korvaansa.

Boonen neuvo edellytti useita pikku Mabelin parhaaksi vaikuttavia seikkoja; mutta onnistumisen mahdollisuudet olivat kuitenkin niin pienet, ettei lähetyssaarnaaja tahtonut suunnitelmistaan puhumalla herättää vanhempien ja veljen sydämessä toiveita, jotka kenties kuitenkin pettävät.

Lähetyssaarnaaja antautui kaikessa tapauksessa luottamuksella yritystä toteuttamaan vaarinottaen kaikki mahdolliset varokeinot noudattaen periaatetta: auta itseäsi, niin Jumala sinua auttaa.

Hän aikoi nousta maihin Kalkkalokäärmelahden

yläpuolella välttääkseen Kentonilta otettua toista kanoottia, jolla hän uskoi intiaanisureita pian kuljetettavan virran yli. Sillä tavoin hän myöskin toivoi pääsevänsä lyhintä tietä leiriin, jossa hän tiesi tapaavansa Pantterin.

Alinomaa tähystellen ja kuunnellen meloi lähetysaarnaaja vastavirtaan, kunnes oli tullut niin kauas kuin oli ajatellut. Hän pysyttelihe ensin kaukana rannasta, mutta käänsi sitten keulan kohtisuoraan maata kohden ja voimakkailta tempaisuilla antoi palkoveneelle pääskysen vauhdin, jolla se kiiti rantapuiden riippuvien oksien alle. Samassa tuokiassa hän hyppäsi venheestä, veti sen korkealle ja lähti kivääri kädessä etsimään Pantteria.

Moni hänen asemassaan olisi pitänyt sopivimpana saapua aseetonna vihollisten leiriin — sillä muistutihan hänen toimensa rauhanneuvottelijaa —, mutta Finley tunsu liian hyvin puna-ihoisten luonteen ottaakseen tällaista menettelyä edes kysymykseenkään. Tunnevaikutukset eivät heihin pysty; ja olihan mahdollista, että hänen täytyisi puolustautua, ja siinä tapauksessa oli kivääri hyvä olemassa hänen varmassa kädessään.

Tällaisessa tapauksessa olisi välittäjän vaarallista hiipiä salaa leiriin, ja lähetysaarnaaja Finley päätikin astua sinne suoraan ja kursailematta. Hänen oli vaikea raivata tietä sinne nuoren, tiheän metsän läpi, vihdoinkin hän näki leiritulen.

Nähdessään Pantterin ja hänen raivoisan seurueensa pysähtyi hän leirin laitaan puiden varjoon, lankesi polvilleen ja rukoili hartaasti öisen metsän hiljaisessa temppelissä. Läheltä kuuluva metsän-

kahina ei saanut häntä kiirehtimään; vasta sitten kun hän oli puhunut Jumalalle kaikki huolensa ja toiveensa, kohosi hän ja astui eteenpäin.

Hän tiesi, että jokaista hänen liikettään ja askeltaan vartioitiin, ja juuri hänen peloton rohkea esiintymisensä pelasti hänet. Intiaanien täytyi käsittää, ettei mikään vihollisen vakoilija käyttäydy näin varomattomasti. Vaikka punaiset vartiapatrullit seurasivat häntä, eivät he koskeneet häneen, vaan antoivat hänen rauhassa kulkea leirivalon piiriin.

Useiden metrien päästä lähetysaarnaaja tunsu päällikön, joka oli kiihkeässä keskustelussa sotilaidensa kanssa. Wa-on-mon seiso i häneen selin; mutta huomasi pian toisten miesten muuttuneet kasvopiirteet ja hämmästyneet silmäykset. Hän kääntyi ja suureksi ihmeekseen huomasi Jumalan miehen lähestyvän.

Siitä ilmeestä, joka kuvastui Pantterin maalatuille poskille, ei voinut kukaan erehtyä.

Valkean miehen tunkeutuminen hänen sotaneuvostonsa raivostutti häntä. Hän mutisi jotakin, jonka läsnäolijat käsittivät tyytymättömyyden purkaukseksi sen johdosta, että kulkija oli päästetty tänne. Intiaanien tavan mukaan hänet olisi pitänyt ampuuahi hakata maahan paljon ennen kuin hän pääsi häiritsemään päällikön neuvottelutilaisuutta.

Mutta nyt hän seiso i siinä osoittamatta vähintään epäröintiä tai pelkoa.

Mr Finley, joka oli puettu melkein sivistyneen europalaisen tapaan, lähestyi kivääri vasemmassa kädessä osoittamatta enemmän erityistä rohkeutta kuin pelkoakaan. Wa-on-mon oli jättänyt kiväärinsä

puunrunkoa vastaan. Hän seiso nyt kädet ristissä rinnalla luonnollisen viehättävässä asennossa silmäillen vuorotellen sotilaitansa ikäänkuin tiedustaakseen, mitä näillä oli sanomista, ja nähdäkseen heidän kasvonilmeensä.

Lähetysaarnaaja huomasi heti, mikä muutos tapahtui Pantte-

rin katseessa, kun hän tuns saapujan. Siitä ei ollut kauan aikaa kulunut, jolloin tämä katse sanoja selvemmin lausui hänet tervetulleeksi; mutta se aika oli nyt mennyt.

Mr Finley lähestyi päällikköä arvokkaasti, tervehti puoleksi sotilaallisella tavalla ja sanoi shawano-intiaanien kielellä:

— Tervehdin sinua, veljeni Wa-on-mon, jonka tellassa olen rauhallisesti nukkunut, kun minulla ei ollut muuta paikkaa päätäni kallistaakseni.

Puhuessaan hän ojensi kätensä. Mutta Pantteri vain tuijotti saapujaan käärmeellisellä katseellaan, äänetönä, uhkaavin ilmein, kädet ristissä rinnalla.

Lähetysaarnaaja ymmärsi kyllä synn, mutta tuns

kuitenkin jonkun verran neuvottomuutta. Hän jatkoi yhtä lempeästi ja houkuttelevasti:

— Miksi on Wa-on-mon niin synkkä katseeltaan katsoessaan vaaleakasvoiseen veljeensä . . . ?

— Hän ei ole minun veljeni, keskeytti Pantteri tavattoman raivoin ja uhkaavin silmäyksin. Hän ei ole minun veljeni; hän on koira, hänen täytyy kuolla!

26. Leijonan luolassa.

— Wa-on-mon ei ole aina pitänyt lähetyssaarnaajaa koirana, sanoi mr Finley hiljaa ja arvokkaasti; hän sanoi häntä ennen veljeksi.

— Hän puhui silloin yhdellä kielellä ja oli punaisen miehen ystävä, vastasi Pantteri heti yhtä kiivaasti kuin aikaisemminkin.

— Tämä lähetyssaarnaaja puhuu aina yhdellä ainoalla kielellä ja on punaisen miehen ystävä niin kauan kuin elää.

Pantteri raivostui, jos mahdollista, entistä enemmän. Hän levitti käsivartensa ikäänkuin eleillä vahvistaakseen sanojaan ja astui jonkun askeleen lähemmäksi lähetyssaarnaajaa, niin että he olisivat voineet syleillä toisiaan. Sitten taivutti hän kamalan näköiset kasvonsa aivan valkoisen miehen kasvojen eteen ja huusi inhoittavalla vimmallä:

— Lähetyssaarnaaja valehtelee! Hänellä on käärmeen kaksihaarainen kieli, ja hän on punaisen miehen vihollinen niinkuin kaikki valko-ihoiset.

Eräs sotilaista oli viskannut lisää risuja nuotioon, jonka loimo kirkasti Pantterin villiä hahmoa. Toiset intiaanit pysyivät visusti syrjässä, pikku Mabel oli kauhuissaan ja ihmettelyn vallassa. Hän ei tuntenut

valkoista miestä, mutta jos tämä olisi jollakin ilmeellä tai sanalla antanut hänelle viittauksen, olisi hän juosut hänen syliinsä ja pyytänyt viemään vanhempiensa luo. Sellainen olisi kuitenkin ollut kovin vaarallista; siksi mr Finley karttoi tyttöön katsomastakin. Hän vastasi raivoisalle päällikölle yhtä rauhallisesti kuin ennenkin.

— Mutta Wa-on-mon sanoi kerran, että hän on lähetyssaarnaajan ystävä; miksi hän sanoo nyt olevansa vihollinen?

— Eikö hän tänä yönä taistellut shawanojeja vastaan? Eikö hän auttanut valkoihoisia koiria pakenemaan virran yli suurella venheellä?

Finley oli odottanut näitä kysymyksiä, ja niihin vastaamiseen tarvittiin kaikki hänen pettämätön varmuutensa ja hienotuntoisuutensa. Niinkuin Pantterikin puhui hän itsestään kolmannessa tekijässä, s. o. niinkuin syrjäisestä olennosta, josta on puhe.

— Lähetyssaarnaaja käyttää päivät ja yöt apua tarvitsevain parhaaksi, eikä hän kysy silloin, onko ihonväri punainen vaiko valkea. Hän oli matkalla punaisten miesten luo, joita Wa-on-mon kerran sanoi lähetyssaarnaajan veljiksi, ja tapasi silloin omaa kansaansa suuressa hädässä. Hän teki mitä voi auttaakseen heitä, ja sitten hän läksi liikkeelle voidakseen puhutella Wa-on-mon'ia.

— Miksi hän tahtoo puhutella Wa-on-mon'ia?

Se oli arkaluontoinen kysymys.

Ovela intiaani aavisti lähetyssaarnaajan asian; mutta tälle olisi käynyt huonosti, jos hän olisi sen heti paljastanut. Hänen täytyi kiertää hyökkäys.

— Kun lähetyssaarnaaja viimeksi kävi Wa-on-

mon'in teltassa ei päällikkö kysynyt, mistä asiasta hän tahtoo puhua; sanoi hänet vain tervetulleeksi. Nyt puhuu Wa-on-mon toisella tavalla.

— Koska lähetyssaarnaaja ei ole tullut Wa-on-mon'in, vaan jonkun toisen tähden; lähetyssaarnaajan sydän ei ole punainen, vaan valkea.

— Se on punainen ja valkea, sillä se rakastaa sekä punaista että valkeaa miestä. Wa-on-mon'in sydän on punainen ja sentähden hän rakastaa kansaansa. Eikö lähetyssaarnaaja saisi tuntea samoja tunteita heitä kohtaan, jotka suuri henki on tehnyt valkoisiksi?

— Intiaanit ovat suuren hengen lapsia; valkeaihoiset ovat pahanhengen lapsia. Nämä ovat punaisen miehen metsästysmaita; valko-ihoisilla ei ole täällä oikeutta olla.

Nämä väitteet oli Finley kuullut yhä uudestaan siitä hetkestä saakka, jolloin hän ensi kerran puhuteli intiaania, mutta hän ei koskaan niistä kiusaantunut. Hän sanoi nytkin:

— Metsästysmaat ovat pitkät ja laajat, virrat syvät ja kalaiset, erämaat ovat riistaa täynnä — on tilaa ja varaa sekä punaisille että valkeille asua rinnatusten.

— He eivät voi koskaan asua rinnatusten! huu-dahti Pantteri synkistynein katsein. Valko-ihoiset ovat koiria; he ryöstävät punaisten metsästysmaat, he pettävät heitä, he ampuvat meidän sotilaitamme ja sanovat meitä sitten veljiksi!

Sanoin ei voi kuvata sitä kiukkua, joka kuvastui intiaani-päällikön sanoissa.

— Monet valko-ihoiset ovat pahoja, sanoi lähetyssaarnaaja. Wa-on-mon'in sanat ovat tosia useihin

nähden — minä myönnän sen surulla — mutta kaikkiin nähden ne eivät pidä paikkaansa.

— Ne ovat tosia kaikkiin nähden; lähetyssaarnaajaankin.

Nuotio leimahti kirkaammin ja valaisi lähetyssaarnaajan kasvojen punastuksen. Hänenkin povessaan asui vanha Aatami, ja loukkauksesta suuttuneena oli hänellä hyvä halu lyödä päällikkö maahan. Mutta Finley osasi hillitä itsensä. Hän painoi kiväärin perän maata kohden, pani kätensä ristiin sen suun päälle ja vastasi lempeästi:

— Wa-on-mon'in katse ei ole päivän kirkastama; sen on usva sumentanut. Kun päivänvalo hävittää pois usvan, näkee hän lähetyssaarnaajan jälleen sellaisena kuin hän näki hänet silloin, kun he viimeksi metsästivät yhdessä puhveleita ja karhuja ja kantoivat haavoittuneen intiaanin teltaansa.

Lähetyssaarnaaja toivoi tällä viittauksella koskettavansa Pantterin sydämeen. Mutta tämä oli kovin kiihtynyt kostoajatuksestaan ja kähisi vastaukseksi:

— Wa-on-mon on sotajalalla; hän on valko-ihoisten vihollinen.

— Wa-on-mon on suuri päällikkö, ja hän puhuu niinkuin ajattelee. Lähetyssaarnaajan sydän suree, mutta hän ei tahdo enää kiistellä Wa-on-mon'in kanssa.

Tämä äkillinen käänne teki pikaisen vaikutuksen, joka ei jäänyt Finleyn tarkalta silmältä huomaamatta.

— Miksi lähetyssaarnaaja saapuu Wa-on-mon'in leiriin, kun valko-ihoisten luodit ovat kaataneet useita shawano-sotilaita?

— Ja shawano-sotilaiden luodit tehneet suurta vahinkoa valkoisten joukossa.

— Wa-on-mon'in sydän riemuitsee, kun hän kuulee tämän. Kuinka monta valkoista on kaatunut?

— Kansani keskuudessa on syvä suru; yksi heistä kaatui minun rinnallani ja toisia on pahoin haavoittunut.

— Kukaan heistä ei pääse paalumajalle; heidät kaikki surmataan!

— Käyköön niinkuin suuri henki tahtoo!

— Voiko lähetyssaarnaaja puhua vain yhdellä kielellä? Onko hän tullut leiriin vain tavataksseen Wa-on-mon'ia?

— Ei, vastasi Finley heti.

— Ketä hän tahtoo tavata?

— Pientä vankia, joka on Wa-on-mon'in hallussa.

— Hän on tuossa, sanoi päällikkö osoittaen puunrungolle, jossa Mabel istui. Lähetyssaarnaaja näkee hänet, saa puhutella häntä.

— Lähetyssaarnaaja kiittää Wa-on-mon'ia, — saako hän sanoa häntä veljekseen?

— Ei, vastasi päällikkö pikaisesti, Wa-on-mon ja lähetyssaarnaaja olivat kerran veljiä, mutta eivät ole enää.

— Lähetyssaarnaaja kiittää Wa-on-mon'ia, mutta hän ei ole vielä valmis puhuttelemaan kärsivää lasta.

— Aikaa ei ole paljon; tyttö kuolee auringonnousta.

— Siihen on vielä useampia tunteja; sill'aikaa puhuu lähetyssaarnaaja Wa-on-mon'ille lapsesta.

— Mitä hänellä on sanomista?

— Hänellä on anomus esitettävänä?

— Minkälainen anomus? kysyi intiaani, vaikka kyllä tiesi sen?

— Wa-on-mon'illa on kaksi lasta, toinen on so-tilas, toinen herttainen tyttö. Lähetyssaarnaaja on leikkinyt heidän kanssaan, puhunut heille ja kii-
kutellut heitä polvellaan. Uskoko Wa-on-mon, että lähetyssaarnaaja panisi henkensä alttiiksi pelastaakseen heitä vaarasta?

Pantteri vaikeni hetkiseksi kuultuaan tämän vastenmielisen kysymyksen ja vastasi sitten siihen toisella kysymyksellä:

— Onko puunrungolla istuva lapsi lähetyssaarnaajan oma lapsi?

— Ei, mutta hän on lähetyssaarnaajan ystävän lapsi. Tyttö ei ole vahingoittanut eikä vahingoita shawanoja.

— Mutta hänen vanhempansa vahingoittavat. Kun lapsi kuolee, saavat he kipeämmän haavan kuin päällikön kuulan tekemä; sentähden Wa-on-mon surmauttaa hänet.

— Kuulkoon Wa-on-mon suuren hengen ääntä, joka kuiskaa hänen povessaan; osoittakoon hän vangille samanlaista hyväntahtoisuutta kuin lähetyssaarnaaja osoittaisi suuren päällikön lapsille, kuin

vangin isä osoittaisi Wa-on-mon'in lapsille, jos suuri henki antaisi ne hänelle.

— Lähetysaarnaaja puhuu kahdella kielellä. Hän valehtelee. Hän on koira eikä hän saa käyttää enää semmoisia sanoja! huudahti Pantteri, jonka kärsivällisyys näytti nyt kokonaan loppuneen. Lähetysaarnaajankin pitäisi kuolla kuin koiran, mutta menköön hän omiensa luo. Lasta hän ei saa mukaansa; lapsi kuolee auringonnoustessa.

27. Viimeinen mahdollisuus.

Yö oli jo pitkälle kulunut, kun lähetyssaarnaaja päätti käyttää viimeistä mahdollisuutta Mabel Ashbridgen hengen pelastamiseksi. Hänen tarkka silmänsä huomasi, että vähintäänkin puolitusinaa Pantterin sotilaita liikuskele leirin ulkopuolella tutkien valkoisten hommia virran takana, ja he kävivät kertomassa näkemiänsä päällikölle.

Se seikka ei kuitenkaan huolettanut lähetyssaarnaajaa. Valkoisia ei enää mikään vaara uhannut, ja olihan Boone heidän luonaan; Kenton taas oli jossakin vihollisten lähiseudulla.

Mabel Ashbridge istui puunrungolla ihmetellen ja suruissaan. Hän katseli päällikköä ja valkoista miestä. Kuinka konstikkaasti ne puhuivatkaan! Heitä ei voinut ollenkaan ymmärtää. Tuntui välistä kuin nuo miehet olisivat huvikseen äänessä lasten lailla; sillä eroituksella vain, että päällikkö tuntui väliin olevan paha valkealle miehelle, joka näytti niin ystävälliseltä, että hänellä varmaan on oma pieni tyttö kotona.

Kuinka ihmeellisen uutta ja kolkkoa kaikki ympäröstössä olikaan, pikku tyttö siihen kuitenkin lopulta väsyi; hän asettui pitkälleen hirren kupeelle pannen päänsä sen päälle ja nukkui siihen.

Silloin juuri sanoi lähetyssaarnaaja:

— Minä pelkään, että suuren hengen valkoiset ja punaiset lapset aina taistelevat keskenään. Lähetyssaarnaaja on koettanut rakentaa heidän välilleen rauhaa, mutta ei ole voinut. Shawanoet ovat vanginneet pienen tytön. Muutamia tunteja sitten vangitsivat valkea-ihoiset suuren Wa-on-mon-päällikön, mutta valkoinen erämies päästi hänet vapaaksi.

Pantteri aikoi kiivaasti puuttua puheeseen, mutta lähetyssaarnaaja jatkoi tyynesti ja yksitokkoisella äänellä:

— Valkoinen erämies ei vapauttanut päällikköä sentähden, että vihasi häntä. Hän tahtoi kohdata hänet kaksintaistelussa; mutta kun hän meni sille paikalle, jossa Wa-on-mon oli luvannut hänet tavata, ei päällikköä ollutkaan siellä. Suuri Wa-on-mon ei ole voinut pelätä valkeaa miestä; hänen on täytyntä unohtaa sopimus ja mennä jonnekin muuane.

— Wa-on-mon kiiruhti kokoamaan sotilaitaan lyödäkseen kaikki valkea-ihoiset kuoliaaksi.

— Hän kadotti useampia urhoja kuin valkea-ihoiset; mutta valkea erämies ei saa jäädä siihen uskoon, että Wa-on-mon pelkää häntä.

Tämä huomautus oli sangen lähellä vilppiä; sillä kukaan ei, ei edes Siimon Kenton, luullut Pantterin pelkäävän ketään valkeaa miestä. Mutta tämä huomautus sattui päällikön heikkoon kohtaan.

— Uskooko valkoinen erämies, että Wa-on-mon pelkää kohdata häntä metsässä, jossa vain suuren hengen silmä näkee heidät?

— Mitä muuta hän voisi uskoa? Wa-on-mon tekee sopimuksen kohtauksesta, mutta kun valkoinen erä-

mies saapuu määrätylle paikalle ja odottaa, ei Wa-on-mon tulekaan.

— Wa-on-mon on sanonut lähetyssaarnaajalle syyn, lausui Pantteri uhkaavin liikkein ja vihaisin silmäyksin.

— Wa-on-mon ei ole sanonut sitä valkoiselle erämiehelle, huomautti horjumaton Finley.

— Lähetyssaarnaaja saa sen sanoa.

— Sen hän tekee; mutta mitä hän sanoo valkoiselle erämiehelle, jos tämä kysyy, eikö Wa-on-mon tahtoisu uudella kohtauksella osoittaa, ettei hän ole pelkuri.

— Sano valkoiselle erämiehelle, että Wa-on-mon kohtaa hänet! huudahti Pantteri hänellekin aivan tavattomalla raivolla. Hän tarttui uhkaavasti puukoonsa ikäänkuin aikoen iskeä lähetyssaarnaajan rintaan.

Tällaista tilannetta lähetyssaarnaaja oli juuri toivonut. Kaksintaistelu, josta vain toinen saattoi hengissä päästä oli hengelliselle miehelle kovin vastenmielinen. Mutta nyt oli olemassa niin pakottavat syyt, että sellaiseen keinoon, ainoana mahdollisena, oli turvauduttava.

Finley jatkoi taitavasti asian kehitystä toivomaansa päämäärään.

— Valkoisen erämiehen sydän riemastuu, kun hän saa kohdata Wa-on-mon'in kahdenkesken metsässä niinkuin eilen oli aikomus. Saanko sanoa sen valkealle erämiehelle?

— Wa-on-mon on sanonut sanansa; hän kohtaa valkean erämiehen.

Sitten vain sovittiin ajasta ja paikasta. Yhtymi-

sen piti tapahtua auringonnousteissa virtaan pistävällä kalliolla lähellä leiriä.

— Wa-on-mon menköön, sanoi Finley, sille kalliolle, se on vedenrajassa; tunteeko minun veljeni sen?

— Wa-on-mon tietää, mitä hänen veljensä lähetysaarnaaja tarkoittaa, vastasi päällikkö Finleyn mielihyväksi.

-- Lähetysaarnaaja järjestää niin, että valkea erämies on kalliolla itäisen taivaanrannankirkastuessa.

— Mitä aikoo lähetysaarnaaja itse tehdä?

— Hän tulee takaisin Wa-on-mon'in leiriin odotamaan päällikön palaamista kaksintaistelusta.

— Wa-on-mon ei anna hänen kauan odottaa, vastasi päällikkö varmasti.

— Ja kun hän palaa?

— Saa minun veljeni, lähetysaarnaaja lähteä vapaana.

— Ja tuo pieni tyttö, joka nukkuu tuossa?

— Hän kuolee.

— Eikö Wa-on-mon palaa ennenkuin valkea erämies on saanut surman hänen puukostaan.

— Ei; mutta sitä ei tarvitse odottaa kauan.

— Oletetaanpa, ettei Wa-on-mon tulekaan takaisin? sanoi Finley välinpitämättömästi, vaikka tämä oli asian tärkein kohta.

— Hän tulee, vastasi päällikkö.

— Luuleeko hän, että valkoinen erämies säästää häntä? Ei, lausui lähetysaarnaaja omaan kysymykseensä vastaten. Mutta olettakaamme, että minun veljeni, mahtava Wa-on-mon, ei tulekaan takaisin.

— Silloinkin saa veljeni, lähetysaarnaaja, palata omainsa luo.

— Sen lupauksen antoi veljeni jo aikaisemmin. Eikö hän nyt lupaa, että jos Wa-on-mon ei tule takaisin, saa lähetyssaarnaaja mennä vapaasti ja ottaa pienen vangin mukaansa.

— Wa-on-mon lupaa veljellensä sen; hän on sen sanonut. 滑

Nyt oli asia selvä!

Lähetyssaarnaajan pyynnöstä selitti Wa-on-mon lupauksensa sotilailleen.

28. Paluu.

Poistuttuaan intiaanileiristä kulki lähetyssaarnaaja virran rantaan. Hänen ei nyt tarvinnut olla varovainen liikkeissään. Ja niinkuin hän oli odottanutkin, hän kuuli pian tunnetun merkkiäänen. Hän pysähtyi heti, ja seuraavassa silmänräpäyksessä seisoi Siimon Kenton hänen edessään.

— Näin teidän puhelevan Pantterin kanssa, sanoi erämies, ja minä ehdottomasti aavistin, että punanahka sanoi minusta jotakin.

— Niin, minä olen varma, että te liikuskelitte lähellä, ja kun Wa-on-mon piti joskus hyvin kovaa ääntä, luulin minä teidän ymmärtävän meidän keskustelumme.

— En kuullut niin paljon, mutta haluan tietää.

— Minä lähdin leiristä juuri teitä etsimään. Tunnetteko kallion, joka on heti lahden takana virran tällä rannalla?

— Tunnen yhtä hyvin kuin paalumajan paikan.

— Wa-on-mon on luvannut olla siellä päivänvaljetessa, ja minä olen luvannut, että te ette jää pois.

— Minä tulen! sanoi Kenton matalalla ja tyynellä äänellä.

— Aseina on vain puukot. Ketään muita ei saa olla läsnä, en minäkään. Jos Wa-on-mon voittaa ja

te saatte surmanne, täytyy mr Ashbridgen pienen tytön kuolla.

— Ja jos minä voitan?

— Silloin minä saan viedä lapsen vahingoittumattomana vanhemmilleen.

— Olen kuullut tarpeeksi; minä tulen.

Lähetysaarnaaja ei tiennyt, olisiko hänen pitänyt pitää hyvänä tai huonona enteenä tätä kerskumantonta hiljaista suostumusta, joka oli vastakohtana Pantterin käytökselle.

— Toivottavasti hän ei nyt livistä, pastori?

— Aivan varmaan ei. Mutta saanko sanoa teille jonkun sanasen, Siimon?

— Niin monta kuin pastori haluaa.

— Minä olen saanut kaksi lähimäistäni taistelemaan keskenään elämästä ja kuolemasta. Siinä on minusta paljon vastenmielistä ja hyvin surullista...

— Ei minusta, keskeytti Kenton hymyillen. Minä vain pelkään, että punanahka keksii taas jonkun verukkeen ja jää pois.

— Sanoin jo, ettei sellaiseen pelkoon ole syytä. Minä tahdoin teille sanoa seuraavan seikan: Kun nyt käytte taisteluun, niin muistakaa, että todellisesti urhoollinen mies on sääliväinen.

— En ymmärrä teitä, pastori.

— On ehkä parasta, etten selittele — mutta muistakaa sanani.

— Ainakaan minä en livistä! Lähden suoraan kalliolle, aamu valkenee pian.

— Minä seuraan.

Muutaman minuutin ripeän astunnan jälkeen he olivat paikalla.

— Nyt jätän teidät tähän ja palaan jälleen intiaani-päällikön luo, sanoi Finley. Jumala olkoon kansanne — ja älkää unhottako, mitä äsken sanoin.

He puristivat toistensa kättä ja erosivat.

Intiaanileiriin palatessaan oli pastori sangen varovainen, ettei sattuisi punaisiin sotilaihin. Ja oltuaan varma, ettei ihmissilmä häntä näe, laskeutui hän polvilleen öisen metsän juhlallisessa hiljaisuudessa ja anoi Jumalalta apua ja selvitystä nykyiseen pulmalliseen tilaansa.

Hänen poissa ollessaan ei intiaanileiri ollut paljoakaan muuttunut. Soturit nyt istuivat keskustellen, toiset nukkuivatkin.

Pikku Mabel makasi ruohikolla hirren luona entistä mukavammassa asennossa. Lähetysaarnaaja sai sen kummallisen ajatuksen, että ehkä Pantteri itse on kohentanut heikkoa vankiaan.

Päällikkö jutteli jonkun matkan päässä neljän sotilaansa kanssa. Näistä oli kaksi tullut leiriin lähetysaarnaajan lähdettyä; he siis olivat vakoojia.

Finley koetti päästä heitä niin lähelle, että olisi voinut kuulla, mitä he puhuivat, mutta Pantteri ja hänen miehensä eivät sitä sallineet. Hän istuutui siis hirrelle, odottamaan Pantterin puhuttelua.

Tämä tulikin pian ja istuutui hänen viereensä. Raivoisan päällikön moksasiinit olivat niin lähellä nukkuvan lapsen kiharaista päätä, että jos pienokainen oli vierähtänyt viisikään senttimetriä, hän olisi satuttanut Pantterin varpaisiin.

— Onko veljeni tavannut valkean erämiehen? kysyi Wà-on-mon synkempänä kuin äsken.

— Erosin hänestä hetkinen sitten.

— Iloitseeko hänen sydämensä siitä, että Wa-on-mon tahtoo kohdata hänet?

— Hänen sydämensä paisuu riemusta, vastasi Finley syvästi alakuloisena odotettavan pöyristävän tapauksen johdosta.

— Eikö hän aijo juosta tiehensä?

— Häinkö se eilen juoksi? oli pureva vastaus, joka vaikutti päällikköön. Hän on jo kalliolla.

— Wa-on-mon on siellä auringon noustessa.

— Ja valkoihoiset virran takana odottavat lähetyssaarnaajan palaamista.

— Minun veljeni puhuu nyt yhdellä kielellä, sanoi Panteri tunnustaen niin toisen vilpittömyyden.

Hän oli tyytyväinen ajatellessaan, että hän tapaa Kentonin, jonka intiaaneja vahingoittavat retket hänen mielestään nyt jo olivat ikäänkuin lopussa.

— Sillä miehellä on itseluottamusta, ajatteli lähetyssaarnaaja. Siitä sukeutuu kauhea kamppailu. Minä pelkään, että Siimon halveksuu Panterin urheutta. Toivon, ettei hän niin tekisi, mutta minä pelkään . . .

Vähitellen alkoi taivaan ranta idässä kirkastua.

— Wa-on-mon lähtee tapaamaan valkeaa erämiestä, sanoi päällikkö yhtä tyytyväisenä kuin sulhanen, joka aikoo käydä morsiantaan vastaan.

Hän ei heittänyt jäähyväisiä sotilailleen eikä yleensä puhunut mitään. Hän kääntyi vain vakavamieliseen lähetyssaarnaajaan ja sanoi ikäänkuin vahingoniloisena:

— Wa-on-mon tulee pian takaisin.

— Kuinka pian? sai Finley väkinäisesti kysytyksi.

— Kun aurinko on tuolla noin, sanoi Panteri vii-

taten paikkaa, jossa aurinko on tunnin kuluttua nousemisensa jälkeen. Wa-on-mon tuo tullessaan valkean erämiehen päänahkan. Jollei hän tule, kun aurinko on tuolla, saa lähetyssaarnaaja tarttua pienen vangin käteen ja palata kansansa luo. Shawanoe-soturit eivät sitä estä.

Turhaa olisi ryhtyä kuvaamaan sitä rauhattomuutta, joka vallitsi lähetyssaarnaajan povessa seuraavan tunnin kuluessa; pahempaa tuskaa hän ei ollut koskaan tuntenut.

Useimmat soturit nukahtivat, myöskin haavoittuneet, jotka näyttivät paljon toipuneen.

Kolme intiaania valvoi pitäen tulta vireillä ja vartioiden leiriä. Pieni Mabel Ashbridge tietämättä kauheasta vaarasta, joka uhkasi hänen nuorta elämänsä, nukkui myöskin, mutta hyvä pastori oli kuin kidutuspenkissä.

Hän tuijotti lakkaamatta lehtikattoa.

Samassa silmänräpäyksessä, kun aurinko saavutti Pantterin osoittavan paikan, jakaantui pensaikko ja päällikkö lähestyi.

Lähetyssaarnaaja näki hänen kasvoissaan ilmeen, jollaista ei ollut koskaan ennen huomannut.

29. Kaksintaistelu.

Siimon Kenton oli unen tarpeessa ja teki lähetys-
saarnaajasta erottuaan uskomattoman teon. Hän
istuutui maahan nojaten selkensä puuta vasten ja
nukkui tunnin ajaksi. Täsmälleen päivänkoitossa
hän havahtui pesi virrassa kasvonsa ja kätensä ja
meni määräpaikalle odottamaan tummaihoista pa-
kanaa.

Erämies asettui puuta vasten sei omaan valvoen,
ettei kukaan voinut huomaamatta lähestyä häntä
eikä kulkea ohi. Siinä hän muisteli entisiä kohtauk-
siaan Pantterin kanssa ja lähetysaarnaajan äskeisiä
sanoja, jotka antoivat hänelle paljon ajattelemista.
Samalla hän harkitsi taistelusuunnitelmaa. Hän
päättyi ärsyttää vastustajansa, niin että tämä vihan
kiihkossa unhottaa välttämättömän tarkkaavaisuu-
den ja varovaisuuden.

Sivulta kuuluva hiljainen ruohonkahina sai Ken-
tonin pikaisesti kääntämään päätään. Pensaat ja-
kaantuivat ja Wa-on-mon, shawanoerien päällikkö
seisoi siinä noin kymmenen askeleen päässä ja katseli
erämiestä loistavin silmin.

Intiaanin karheat mustat hiukset riippuivat olka-
päille. Kolme maalattua kotkansulkaa kohosi taka-

raivolta pystyyn. Kasvot olivat maalatut: otsassa valkea risti, poskilla mustia ja punaisia juovia. Kuperinvärinen rinta oli paljas vyötäisille saakka, jossa näkyi päällikön ainoa ase — hänen peloittava metsästyspuukkonsa, joka tumman pakanan raivoisassa kädessä heiluessaan oli ollut osallisena monessa hirmutyössä.

Pantteri pysähtyi vasen jalka hiukan eteenpäin ojennettuna, tarttui oikealla kädellä puukonkahvaan ja nojasi eturuumiinsa hiukan eteenpäin niinkuin syöksyyn valmistautunut urheilija.

Kentonillakin oli metsästyspuukko vasemmalla sivulla riippuvassa tupessa. Hän tarttui siihen ollakseen valmis vetämään sen esille heti tarvittaissa, ettei vastustaja yllättäisi häntä.

Kentonin ryhdissä ilmeni voimaa ja sopusuhtaisuutta. Hänen pesukarhunnahkainen hattunsa, päärmetty metsästyspuseronsa, sääryksensä ja jalkineensa olivat hänen ammattilaistensa tavallista kuosia. Hän oli pitempi, lihaksiltaan täyteläisempi ja yhtä notkea kuin intiaani, jota hänen siniset, taistelunhalusta loistavat silmänsä tähystelivät.

Hänen laihoilla kapeilla kasvoillaan väreili uhmaava hymy, ja kädellään edelleen puukon kahvaa puristaen lausui hän intiaanien kielellä:

— Vai niin, onko Pantteri vihdoinkin vihamiehensä edessä? Mutta hänellä on varmaankin muasaan sotilaita, jotka piilottelevat puiden takana ja syöksevät esiin, kun päällikkö rukoilee armoa valkealta mieheltä?

— Pantteri ei tarvitse kenenkään apua pakoitukseen valkean miehen, sellaisen koiran, polvilleen,

sanoi intiaani tahallisesta loukkauksesta hämmennyttä.

— Miksi sitten punainen mies juoksi tiehensä, kun hänen olisi pitänyt kohdata minut murretun puun luona lähellä raivattua aluetta?

— Valkoinen koira puhuu kuin narri. Hän tietää, että Wa-on-mon kiiruhti kokoomaan urhokkaita sotureitaan estääkseen valkeaihoisten matkan. Hän kokosi soturinsa ja valkeaihoisten matka keskeytyi.

— Intiaanit yrittivät kyllä viime yönä, mutta eivät onnistuneet; punaiset koirat saivat purra ruohoa. Kiväärini, joka on tuolla puuta vasten teki hyvää jälkeä ja tekee edelleenkin. Minä ajoin teitä jälestä, mutta te juoksitte metsään?

Kiihoitus ei ottanut pystyäkseen; Pantteri hillitsi itseään erinomaisen hyvin.

— Miksi eivät kaikki valkoihoiset koirat tulleet maihin shawanoija ajamaan? kysyi hän jotenkin levollisesti.

— Yksi teki niin — pieni lapsi, ja sinä, punainen koira, vangitsit lapsen ja astuit ylpeänä ja kerskuen sotilaitesi keskelle; sillä olithan sinäkin nyt kerran elämässäsi saanut yhden vangin. Mikä urhoollinen ja suuri päällikkö!

Puhuessaan Kenton seurasi tarkoin vastustajansa kasvonilmeitä ja eleitä. Tämä ei enää näkynyt voivan hillitä itseään. Intiaanin käsi jännittyi puukkoa puristaessa, poskilihakset vavahtelivat ja vasemman moksasiinin kärki värisi. Äkkiä Pantteri otti valtaavan hypyn niinkuin se petoeläin, jonka nimi oli hänelle annettu, tempasi puukon ja tähtäsi sillä vastustajansa rintaan.

— Kuole, valkea koira! kähisi hän.

Mutta isku sattui tyhjään ilmaan; sillä Kenton lähätytyi taakse jonkun askeleen ja iski sitten yhtä nopeaan ja voimakkaasti eteenpäin kumartunutta hirviötä tämän vielä ilmassa ollessa.

Verrattomalla notkeudella heittäytyi Pantteri kui-

tenkin samassa sivulle ja karttoi siten iskun. Hän sai heti vankan jalansijan ja oli vähällä saada taistelun siinä tuokiossa ratkaistuksi onnistuneella iskulla vastustajansa selkään.

Kentonkin ennätti toki kiepahtaa pois iskun alta.

Panteri muuttui varovaisemmaksi, samoin teki Kenton. He olivat niin pian oppineet kunnioittamaan vastustajansa rohkeutta ja voimaa.

Kumpikaan ei virkkanut mitään; kiihoittavien pistopuheiden aika oli jo ohi. He olivatkin jo kumpikin tarpeeksi kiihoittuneita.

Panteri alkoi hitaasti kiertää vastustajansa ympäri, kumarassa asennossa, puukko iskuun nostetuna odottaen sopivaa silmänräpäystä.

Seisten keskipisteessä tarvitsi Kentonin vain hitaasti kääntyä ollakseen aina silmä silmää vasten.

Niin oli helppo pitää rintama mahdolltomana murtaa. Mutta tuskin kuitenkaan Pantteri oli tehnyt ensimmäisen kierroksensa ennenkuin sopiva tilaisuus tarjoutui ja hän käytti sitä hyväkseen salaman nopeudella.

Mutta Kenton olikin tahallaan tarjonnut viholliselle ansan. Kun julma punanahka syöksyi ilmassa häntä kohden, oli hän itse silmänräpäyksessä valmis iskemään koko taidollaan ja voimallaan.

Mutta hän ja Pantteri sattuiivat tekemään aivan saman iskun ja heidän käsivartensa sattuiivat yhteen. Valkean miehen isku oli voimakkaampi, ja heikompi-lihaksisen intiaanin käsivarteen sattunut sysäys lamautti käden ja lennätti hänen puukkonsa kymmen metrin päähän pensaikkoon.

Ennenkuin notkea intiaani pääsi syrjään, tarttui Kenton vasemmalla kädellään hänen kaulaansa ja paiskasi hänet kumoon kuin lapsen. Sitten hän asetti polvensa hänen rintaansa vasten ja piti puukon valmiina kauheaan tehtävänsä.

— Sinä punainen koira! kähisi kiihtynyt erämies. Nyt olet viimeinkin voitettu. Ano nyt armoal!

Kaadettu vihollinen ei olisi ollut uhkamielisempi, vaikka asemat olisivat olleetkin vaihdoksissa.

— Sinä, valkea koira, et uskalla iskeä!

Näin hän tahtoi kiihoittaa erämiestä tekemään viimeisensä.

Jokaisen ihmisen povessa, kuinka tahrittu ja musta se muuten lieneekin, on ainakin pienoinen hyvyyden kipinä, joka enkelin henkäyksen siihen sattuessa leimahtaa liekkiin ja polttaa vuosikausien pahaintekojen kokoaman kuonan. Siimon Kenton ei voinut

koskaan käsittää, mistä se johtui, mutta hän väittää kuulleensa ikäänkuin lähetyssaarnaajan ääni olisi hänelle huutanut:

— Ole laupias hänelle, niin saat itse laupeutta hä-dän hetkenä!

Vastustamattoman voiman pakottamana nousi Kenton, otti polvensa pois Pantterin rinnan päältä ja sanoi entisestä aivan muuttuneella äänellä:

— Pidä henkesi, intiaani; minä lahjoitan sen sinulle!

30. Loppu.

Lähetysaarnajan sydän herkesi sykkimästä, kun hän näki Pantterin ilmestyvän metsästä ja saapuvan leiriin. Hän tiesi, että pelottava päällikkö ja erämies olivat taistelleet elämästä ja kuolemasta, ja mitä muuta päällikön palaaminen olisi voinut merkitä kuin sitä, että erämiesten valiorho oli saanut surmansa intiaanipäällikön kädestä.

Häntä itseäänkin hämmästyttävällä lujuudella lähetysaarnaja kuitenkin katsoi intiaania suoraan silmiin, ja kun hän huomasi tämän ihmeellisen katseen, sanoi hän:

— Wa-on-mon on tavannut valkean erämiehen ja voittanut hänet?

Pantteri pysähtyi kolmen askeleen päähän ja katsoa tuijotti lähetysaarnaajaan.

— Wa-on-mon on tavannut valkean erämiehen — valkea erämies on voittanut hänet.

Lähetysaarnaja tavallisesti aina käsitti aseman ja olot; nyt oli hän ällistynyt. Lopulta alkoi hän aavistaa asian yhteyttä.

Hän piti kuitenkin vaarallisena kysellä intiaanilta lähemmin. Hän siis vain hillitsi mielenliikutuksensa ja sanoi:

— Mitä tahtoo veljeni, mahtava Wa-on-mon?

— Tyttö on avannut silmänsä; hän on valveilla!

Pantteri viittasi pieneen vankiin, joka juuri silloin katseli kummastellen ympärilleen, nousi istumaan ja hieroi silmiään.

— Missä isä? Missä äiti?

— Ota vanki! sanoi Pantteri. Hänelle ja veljelleni ei saa tapahtua mitään pahaa heidän mennessänsä omiensa luo.

Finley osoitti taas harkintakykyään kieltäytyen kaikista kysymyksistä. Hän ei yrittänyt kiittääkään Pantteria. Hän ei häneen katsonutkaan eikä puhunut hänelle sanaakaan.

— Tule, lapseni, lausui hän hellästi Mabelille ja tarttui tytön käteen; minä vien sinut isän ja äidin luo!

— Oi kuinka hauskaa! huudahti tyttö ja pisti kätensä vanhan miehen kouraan.

Ympärillä olevat sotilaat lienevät myöskin tunteet kummallisia tunteita; sillä tällaista ei ollut tapahtunut ennen intiaanileirissä. Kukaan heistä ei kuitenkaan uskaltanut puhua mitään, niin suurta kunnioitusta nautti Pantteri. He katselivat valkeaa miestä, kun tämä tyttöä kädestä taluttaen vähääkään hätiköimättä verkkaan poistui leiristä ja hävisi metsään.

Kun lähetyssaarnaaja onnellisesta päätöksestä sydämessään Jumalaa kiittäen saapui venheensä luo, tapasi hän Kentonin mela kädessä odottamassa.

Kumpikin mies hymyili merkitsevästi ja puristaen toisensa kättä istuutuivat venheeseen, Mabel heidän välillään, sekä lähtivät rannasta.

Ja kun hento alus liiti eteenpäin Ohiovirran tyy-

nellä pinnalla kauniina kesäaamuna alun toistasataa vuotta sitten, kertoi erämies tarkoin kohtauksensa intiaanipäällikön kanssa ja kysyi lopuksi:

— Missä te olitte silloin, kun Pantterilla ja minulla oli pieni ottelumme?

— Menin erottuamme suoraan intiaanileiriin ja olin siellä, kunnes näin päällikön tulevan ja sain luvan poistua lapsen kanssa.

— Ettekö todellakaan ollut lähellä?

— En sitä lähempänä.

— Kun minä kaadoin Pantterin ja aijoin päättää jutun, kuulin teidän sanovan jotakin.

— Todellako? Mitä minä sanoin?

Kun Kenton sitten mainitsi lauseen, jonka hän luuli kuulleensa, ymmärsi pastori tapahtuman.

— Teille puhui omantunnon ääni, Jumala. Eikä se varmaankaan ensi kertaa kuulunut teille, vaikka ehkä nyt tavallista voimakkaampana.

Suom. lastenkirj. 5.

Valistuksen... 10

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 101 5950

81151 K2 W9

Valistuksen Lastenkirjasto

Hannikainen, Pohjolan poikia.

Heinämaa, Risto Roopenpojan
ihmeellinen elämä.

Härkönen, Suomen kansan eläin-
satuja.

Härkönen, Suomen kansan peikko-
satuja.

Härkönen, Suomen kansan seik-
kailusatuja.

Joulupukin jutelmia.

Joulupukin satuja ja leikkejä.

Ollilainen, Nuorten kalevala.

Saukkonen, Kullan muru.

„ Ihmeitten maa.

Kansanopettajain O.-y. Valistus.